

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6,

Živela najveličastnejša zmagá

V Sloveniji: 170.252 proti 45.123

V vsej državi: 1.636.519 proti 1.336.833

Volivni izidi v Sloveniji

Okraj Črnomelj

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ dr. Koce	Koren	Maček Malesi	Skupaj	Ljotič Vilhar
1. Adlešiči	354	304	155	147	2	149	—
2. Črnomelj-mesto	381	326	237	74	15	89	—
3. Črnomelj-okolica (2)	899	662	292	369	1	370	—
4. Dragatuš	445	335	172	161	2	163	—
5. Gradac	691	547	218	308	21	329	—
6. Metlika-mesto	378	283	153	16	114	130	—
7. Metlika-okolica (3)	1070	748	579	125	44	169	—
8. Radatoviči	520	337	186	100	51	151	—
9. Semič (2)	837	561	396	147	18	163	—
10. Stari trg	451	352	198	152	1	153	1
11. Vinica (2)	763	461	300	151	10	161	—
Skupno	6789	5016	2886	1750	279	2029	1

Okraj Kamnik

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Štrcin	Marinček	Maček Cerer	Skupaj	Ljotič Kanc
1. Blagovica	346	305	297	—	6	6	—
2. Dob	653	411	300	75	32	107	4
3. Domžale	744	474	390	25	59	84	17
4. Homec	525	375	332	14	26	40	3
5. Ihan	257	211	207	3	1	4	—
6. Kamnik (6)	1642	1193	1025	25	129	154	12
7. Kamniška Bistrica	543	436	372	52	12	64	—
8. Komenda (2)	860	759	735	—	20	20	4
9. Krašnja	221	161	135	8	14	22	4
10. Lukovica	540	410	371	29	8	37	2
11. Mengeš	621	509	436	3	11	14	59
12. Moravče (3)	997	775	651	8	116	124	1
13. Motnik	304	248	238	—	8	8	2
14. Radomlje (2)	336	247	203	20	21	41	3
15. Sela pri Kamniku	165	145	137	—	8	8	—
16. Šmartno v Tuhinju	343	258	227	10	21	31	—
17. Trojane (2)	398	325	323	—	2	2	—
18. Trzin	217	155	105	1	36	37	13
19. Vodice	491	414	399	2	12	14	1
20. Zg. Tuhinj	221	148	131	2	15	17	—
Skupno	10424	7975	7016	279	555	834	125

Okraj Kočevje

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Rigler	Tomšič	Maček Arko	Skupaj	Ljotič Vilhar
1. Dolenja vas	542	434	420	—	12	12	2
2. Fara (2)	682	398	277	114	5	119	2
3. Kočevska reka (3)	622	378	323	11	44	55	—
4. Koprivnik	375	220	173	34	12	46	1
5. Kočevje-mesto	742	545	441	75	21	96	8
6. Kočevje-okol. (3)	920	606	536	50	22	69	1
7. Loški potok	611	395	258	3	133	136	1
8. Mozelj (2)	491	285	253	8	24	32	—
9. Ribnica (2)	1399	1063	851	1	206	207	5
10. Sodražica (2)	855	633	490	6	129	136	7
11. Stari log (2)	621	348	208	1	139	140	—
12. Velike Lašče (4)	1726	1302	1019	167	116	283	—
13. Videm-Dobropolje	1124	939	840	3	96	99	—
Skupno	10710	7545	6089	473	956	1429	27

Okraj Logatec

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Gabrovšek	dr. Lončar	Maček Tavčar	Skupaj	Ljotič Bavdek
1. Begunje	498	374	293	39	41	80	1
2. Bloke (2)	814	559	484	73	2	75	—
3. Cerkljica (2)	913	649	427	81	141	222	—
4. Dol. Logatec	554	413	289	1	122	123	1
5. Gor. Logatec	354	264	157	1	105	106	1
6. Hotedršica	216	169	105	8	56	64	—
7. Planina	390	286	192	35	59	94	—
8. Rakek	671	556	401	4	149	153	2
9. Rovte	488	414	402	—	12	12	—
10. Stari trg (3)	1315	887	528	338	21	359	—
11. Sv. Vid	295	240	145	13	82	95	—
12. Žiri (2)	803	535	434	17	84	101	—
Skupno	7311	5346	3847	610	874	1484	5

Okraj Kranj

Št. Občine	Število volivnih upravičencev	Volilo je	JRZ Brodar	dr. Mohorič	Maček Križnar	Skupaj	Ljotič Demšar
1. Besnica	311	258	235	6	17	23	—
2. Cerklje (2)	798	651	647	—	4	4	—
3. Golnik (Gorice)	366	319	315	1	4	5	—
4. Jezersko	215	181	174	2	5	7	—
5. Kovor	475	330	214	3	111	114	2
6. Kranj (2)	1868	1243	886	17	273	290	67
7. Križ	720	473	315	6	149	155	3
8. Mavčice	227	154	147	5	2	7	—
9. Naklo	519	418	300	—	117	117	1
10. Preddvor	547	418	408	1	9	10	—
11. Predoslje	456	376	376	—	20	20	—
12. Smlednik	418	331	292	3	36	39	—
13. Stražišče (2)	1227	708	458	2	342	344	6
14. Sv. Ana	182	118	51	—	67	67	—
15. Sv. Katarina	271	235	227	—	8	8	—
16. Šenčur (2)	990	783	663	5	115	120	—
17. Trzin	932	630	476	9	141	150	4
Skupno	10.522	7746	6184	60	1419	1479	83

Okraj Krško

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Dr. Krek	Mesojedec	Maček Batušić	Mravlj	Skupaj	Ljotič Stoviček
1. Boštanj	690	458	272	69	11	85	165	1
2. Buča	273	201	108	1	1	91	95	—
3. Cerklje ob Krki	371	463	387	34	1	41	76	—
4. Kostanjevica	770	490	376	13	3	98	114	—
5. Krško	524	335	288	11	1	33	45	2
6. Leskovec (5)	1329	958	649	247	—	36	283	6
7. Mokronog	551	439	348	6	55	24	85	6
8. Radeče (2)	1027	651	545	66	2	38	106	—
9. Raka	742	449	354	21	3	71	95	—
10. Studenec	362	247	181	50	13	3	66	—
11. Sv. Križ p. Kost. (2)	795	520	413	21	1	85	107	—
12. Škocijan (2)	964	683	449	24	22	188	234	—
13. St. Janž	639	482	425	4	24	26	54	3
14. St. Jernej (2)	1187	792	738	19	1	34	54	—
15. St. Rupert (2)	985	770	717	2	37	14	53	—
16. Trebelno	564	365	250	20	93	1	114	1
17. Tržišče	463	309	296	1	7	4	2	1
Skupno	12436	8572	6796	609	275	872	1756	20

Okraj Ljubljana-okolica

Št. Občina	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Dr. Korošec Stare	Eurlan Černe	Maček Leskovšek	Stanko Skrljanc	Mravlj	Skupaj	Ljotič Zupančič Siberer
1. Borovnica	701	502	389	10	36	60	106	7	—
2. Brezovica	578	459	369	8	38	44	90	—	—
3. Dobrova	727	541	504	8	4	25	37	—	—
4. Dobrunje (2)	1200	885	643	37	168	37	242	—	—
5. Dol	329	269	216	1	13	39	53	—	—
6. Dolško	340	294	283	—	1	10	11	—	—
7. Grosuplje	456	336	296	10	2	28	40	—	—
8. Horjul	465	384	345	23	—	16	39	—	—
9. Ig	644	454	374	12	6	62	80	—	—
10. Ježica	970	734	587	17	74	56	147	—	—
11. Log	228	154	142	1	4	7	12	—	—
12. Medvode	814	566	464	5	—	94	99	3	—
13. Polhov Gradec	380	334	321	—	—	13	13	—	—
14. Podgorica	258	199	179	—	11	9	20	—	—
15. Polje (D. M.) 2	1589	1118	689	57	265	107	429	—	—
16. Preserje	356	274	164	10	19	81	110	—	—
17. Račna (Kopanj)	188	166	165	—	—	1	1	—	—
18. Rudnik	365	262	181	—	—	—	81	3	—
19. Rakitna	166	147	145	—	—	1	1	—	—
20. Slivnica-Zalna	473	397	375	—	2	20	22	—	—
21. Šmarje	622	454	408	6	22	18	46	—	—
22. Šmartno p. Š. g.	730	492	424	5	44	19	68	—	—
23. St. Jošt	248	215	206	3	1	5	9	—	—
24. St. Jurij p. Gros.	470	360	308	—	—	52	52	—	—
25. St. Vid n. Ljublj.	1004	766	651	2	12	101	115	3	—
26. Tomišelj	333	250	163	26	3	58	87	—	—
27. Vrhnik (2)	1682	1121	916	127	35	36	198	7	—
28. Zelimlje	402	268	146	8	2	112	122	—	—
Skupno	16.718	12.405	10.054	377	763	1191	2331	20	—

Ljubljana

Volišče		Število volilnih upravičencev	Volilo je	dr. Maček					Skupaj	dr. Ljotik
				dr. Korošec Masic	dr. Stanič novnik dr. Breclj	dr. Kraiger Leskovšek	dr. Kramer dr. Jelenc			
1	Šola v Zgornji Šiški	531	396	324	10	16	45	71	1	
2	Šola v Zgornji Šiški	720	505	397	15	13	75	103	5	
3	Šola v Spodnji Šiški	644	456	362	9	9	76	94	4	
4	Šola v Spodnji Šiški	680	460	356	8	6	90	104	7	
5	Šola v Spodnji Šiški	721	476	359	9	7	101	117	8	
6	III. državna realna gimnazija	577	400	311	18	7	64	89	4	
7	Šola za Bežigradom	699	535	444	16	13	62	91	5	
8	Šola za Bežigradom	553	407	357	3	10	37	50	3	
9	III. državna realna gimnazija	571	402	337	12	10	43	65	8	
10	Meščanska šola v Mostah	639	508	417	8	38	45	91	4	
11	Meščanska šola v Mostah	613	456	328	16	44	61	121	7	
12	Osnovna šola v Mostah	571	412	317	17	23	55	95	2	
13	Mestno zavetišče	590	450	378	4	3	65	72	4	
14	Gluhonemnica	806	609	532	8	3	66	77	7	
15	Šola na Ledini	559	399	325	4	3	67	74	6	
16	Drž. moška učiteljska šola	719	474	384	12	11	67	90	11	
17	Sodišče	661	433	320	21	5	87	113	9	
18	Sodišče	668	397	321	9	5	62	76	12	
19	Klasična gimnazija	615	377	249	15	10	103	128	14	
20	Ženska realna gimn. mestna	735	439	334	16	4	85	105	12	
21	I. državna realna gimnazija	606	397	293	16	22	66	104	9	
22	Šola na Grabnu	633	425	336	12	8	69	89	4	
23	Šola na Vrtači	563	395	297	14	9	75	98	8	
24	Nova šola na Viču	608	454	327	10	8	109	127	3	
25	Stara šola na Viču	589	446	320	17	22	87	126	0	
26	Nova šola na Viču	576	408	306	9	6	87	102	5	
27	Tehnična srednja šola	646	393	296	18	6	83	97	16	
28	Tehnična srednja šola	620	434	321	14	13	86	113	6	
29	Šola na Grabnu	494	349	265	10	7	67	84	8	
30	Šola na Prulah	450	356	248	7	8	93	108	1	
31	Šola na Prulah	564	386	280	9	16	81	106	8	
32	Šentjakobska šola	593	383	289	4	14	76	94	9	
33	Mestni dom	590	450	372	10	9	59	78	5	
34	II. državna realna gimnazija	569	414	346	13	6	49	68	2	
35	II. državna realna gimnazija	552	407	284	10	12	101	123	4	
36	Mladinski dom	670	497	374	11	12	100	123	1	
37	Gostilna Usenik	691	547	442	10	5	90	105	15	
38	Šola na Barju	322	272	204	9	2	57	68	4	
39	Žensko učiteljsko	487	437	434	1	2	0	3	1	
Skupaj		23.695	17.050	13.176	424	417	2791	3632	242	

Okraj Litija

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ dr. Lavrič	dr. Lončar	Arh	Maček Strman	Skupaj	Ljotič Sedlar
1. Dole	250	191	183	—	—	8	8	—
2. Kresnice	389	312	292	—	6	14	20	—
3. Krka	468	335	230	104	—	1	105	—
4. Litija (3)	1361	927	771	1	75	61	137	19
5. Mlinše	296	248	236	—	10	2	12	—
6. Poljsnik	445	280	222	2	10	42	54	4
7. Primskovo	208	189	186	—	—	3	3	—
8. Stična	734	585	525	18	27	15	60	—
9. Sv. Križ	480	353	330	—	—	23	23	—
10. Šmartno	640	481	436	1	3	38	42	3
11. Sv. Jurij (2)	457	292	258	1	1	32	34	—
12. Št. Vid pri Stični	774	601	583	5	6	7	18	—
13. Trebeljevo (3)	442	386	377	—	1	8	9	—
14. Vače	246	206	161	—	3	42	45	—
15. Veliki Gaber	423	332	302	2	3	25	30	—
16. Višnja gora (2)	676	587	570	3	2	1	6	1
17. Zagorje (3)	2424	1502	843	89	465	54	608	51
Skupno	10713	7807	6515	226	612	376	1214	78

Okraj Ptuj

Štev.	Občine	vol. upr.	volilo	Stojadinovič			Maček			Ljotič		
				JRZ	Hodžera	Kranjc	Šimek	Skupaj	Laško	Vindiš	Kolarič	Skupaj
1	Cirkovci	606	395	348	—	348	47	—	—	47	—	
2	Dornava	367	253	180	2	182	51	1	19	71	—	
3	Grajena	572	419	398	—	398	19	—	2	21	—	
4	Hajdina	351	250	225	—	225	25	—	—	25	—	
5	Kog (Sv. Bolf. n. Kogu)	405	259	219	—	219	6	—	34	40	—	
6	Leskovec	474	308	232	—	232	53	21	2	76	—	
7	Majšperk	625	298	248	1	249	10	1	38	49	—	
8	Ormož	804	557	533	4	537	2	1	17	20	—	
9	Sv. Lenart p. Vel. Neč.	427	312	309	2	311	—	—	1	1	—	
10	Polensak	329	251	248	—	248	2	—	1	3	3	
11	Podlehnik	842	426	297	—	297	124	2	3	129	—	
12	Ptujška gora	441	257	228	2	230	19	1	7	27	—	
13	Rogoznica	613	387	314	1	315	72	—	—	72	—	
14	Slovenja vas	442	350	348	—	348	2	—	—	2	—	
15	Središče ob Dravi	749	532	285	6	291	6	7	228	241	—	
16	Svetinje	522	327	282	1	283	—	—	44	44	—	
17	Sv. Andraž v Sl. gor.	372	242	235	—	235	6	—	1	7	—	
18	Sv. Barbara v. Hatozah	800	525	476	—	476	40	—	2	42	7	
19	Sv. Bolfenk v Sl. gor.	334	261	257	—	257	4	—	—	4	—	
20	Sv. Janž na Dr. polju	369	268	216	20	236	24	—	8	32	—	
21	Sv. Lovrenc na Dr. p.	429	304	252	—	252	50	1	1	52	—	
22	Sv. Lovrenc v Sl. gor.	631	435	425	—	425	9	—	1	10	—	
23	Sv. Marjeta nize Ptuja	754	647	645	—	645	1	—	1	2	—	
24	Sv. Marko nize Ptuja	867	644	623	3	626	8	—	9	17	1	
25	Sv. Miklavž p. Ormožu	641	407	400	—	400	—	—	7	7	—	
26	Sv. Tomaž pri Ormožu	946	631	630	—	630	—	—	1	1	—	
27	Sv. Urban pri Ptuj	673	449	346	—	346	102	—	1	103	—	
28	Sv. Vid pri Ptuj	980	469	291	1	292	159	10	8	177	—	
29	Velika Nedelja	855	632	623	—	623	—	1	8	9	—	
30	Zavrč	527	343	343	—	343	—	—	—	—	—	
31	Ptuj	1915	1194	1029	26	1055	120	—	16	136	3	
Skupno:		19999	13032	11455	69	11554	961	46	460	1467	14	

Okraj Novo mesto

Št.	Občine	Štev. vol. upravičencev	Volilo je	JRZ dr. Kulovec	Maček Germ	Hrovat	Matko	Skupaj	Ljotič Šoner
1.	Ajdove	215	179	170	1	1	7	9	—
2.	Ambrus	275	263	263	—	—	—	—	—
3.	Bela cerkev	292	213	139	19	3	52	74	—
4.	Brusnice	426	382	357	4	5	16	25	—
5.	Črmošnjice	509	305	222	7	1	4	12	—
6.	Dobrnice	564	422	410	41	41	1	83	—
7.	Dvor	341	247	238	1	—	5	9	—
8.	Hinje	585	452	419	—	—	33	33	—
9.	Mirna	540	402	366	—	3	—	21	12
10.	Mirna peč	779	561	485	27	42	5	2	—
11.	Novo mesto	1061	720	561	54	27	7	69	2
12.	Orehovica	349	233	216	2	10	—	5	—
13.	Prečna	678	483	373	51	24	25	10	—
14.	Sela-Sumberk	150	144	144	—	—	—	—	—
15.	Šmarjeta	599	454	397	30	23	—	4	—
16.	Šmihel-Stopiče (5)	2155	1689	1436	60	18	58	117	—
17.	Št. Peter	412	363	325	4	27	1	6	—
18.	Toplice (Uršna sela) (2)	745	597	542	8	6	5	36	—
19.	Trebnje (2)	987	749	677	55	—	2	12	3
20.	Velika Loka (Čatež) (2)	520	420	235	163	10	10	2	—
21.	Zagradac	378	289	256	—	1	31	1	—
22.	Zužemberk (2)	615	509	487	1	1	20	—	—
Skupaj:		13181	10076	8718	528	248	209	361	17

Okraj Radovljica

Št.	Občine	Število upravičencev	Volilo je	JRZ dr. Smajd	Maček dr. Stanovnik	Olip	Skupaj	Ljotič Kržišnik
1.	Begunje	301	218	172	1	44	45	1
2.	Bled	707	487	384	16	111	127	26
3.	Boh. Bistrica	702	543	388	128	25	153	2
4.	Brezje (2)	503	369	279	11	79	90	—
5.	Breznica	497	392	215	25	150	175	2
6.	Dovje-Mojstrana	404	298	166	43	89	132	—
7.	Gorje (2)	1008	740	437	145	157	302	1
8.	Jesenice (4)	2416	1797	908	350	527	877	12
9.	Kamna gorica	195	164	145	1	18	19	—
10.	Koroška Bela (2)	1341	984	299	443	225	668	17
11.	Kranjska gora	501	328	268	20	36	56	4
12.	Kropa	174	156	148	5	3	8	—
13.	Lesce	327	240	67	3	169	172	1
14.	Ovsiše	325	230	145	20	62	82	3
15.	Radovljica	515	408	332	2	55	57	19
16.	Rateče-Planica	199	168	129	4	35	39	—
17.	Ribno (2)	459	365	303	16	46	62	—
18.	Srednja vas (2)	860	662	459	108	91	199	4
Skupaj:		11434	8549	5194	1341	1922	3263	92

Okraj Celje

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Mihelčič	Gradišnik	Maček Krekoršek	Skupaj	Ljotič Babič
1. Celje (8)	5385	3508	2878	219	358	577	55
2. Braslovce	810	512	392	35	78	113	7
3. Dobrna	507	388	372	16	—	16	—
4. Dravice	458	340	250	81	7	88	2
5. Gomilsko	260	197	98	80	14	94	5
6. Griže	417	485	277	174	33	207	1
7. Kalobje	359	196	99	89	8	97	—
8. Nova cerkev	539	267	252	11	4	15	—
9. Petrovče	782	519	450	49	20	69	—
10. Polzela	512	375	357	9	9	18	—
11. Slivnica	544	281	180	99	2	101	—
12. Sv. Jurij p. C. (2)	1217	901	825	66	17	83	3
13. Sv. Pavel p. Preb.	737	466	194	193	78	271	1
14. Sv. Peter v Sav. d.	406	276	220	16	38	54	2
15. Smartno v Rož. dol.	394	318	312	5	1	6	—
16. Skofja vas (2)	1147	679	523	81	69	150	6
17. Sv. Jurij ob Tab.	552	412	380	9	3	12	20
18. Teharje (3)	1190	846	630	160	5	165	1
19. Vel. Pirešica	642	—	—	—	—	—	—
20. Vojnik trg	349	240	183	50	7	57	—
21. Vojnik ok. vol. Fr.	574	—	—	—	—	—	—
22. Vransko	758	455	425	7	23	30	—
23. Zalec	668	443	263	15	159	174	6
Skupno	19.504	12.914	10.342	1486	964	2450	122

Volivna udeležba: 66.18%.

Za JRZ oddanih glasov: 80%.

Za Mačka odanih glasov 18.90%.

Za Ljotiča oddanih glasov 1.10%.

Okraj Maribor levi breg

Št. Občine	Število volivnih upr.	Volilo je	JRZ Žebot Spindler	Hodžera dr. Ingolič Snuderl	Skupaj	Maček Kukovec Reisman Lubiševci Vautmik	Skupaj	Ljotič Kostomaj Krajnc
1. Duplek	480	350	348	1	349	—	1	—
2. Jarenina	745	467	409	1	410	50	7	57
3. Kamnica	751	600	585	—	585	3	12	15
4. Korena	544	428	415	—	415	2	11	13
5. Košaki (2)	1398	763	681	7	688	23	48	71
6. Pesnica	251	160	128	3	128	18	14	32
7. Selnica ob Dravi (2)	1013	545	363	—	366	25	11	36
8. Svečina	344	227	197	—	197	19	11	30
9. Sv. Ana v Slov. gor.	664	410	392	—	392	4	14	18
10. Sv. Anton v Slov. gor.	633	523	518	1	520	—	3	3
11. Sv. Benedikt v Sl. gor.	537	437	434	—	434	—	3	3
12. Sv. Jakob v Sl. gor.	622	401	378	1	379	13	9	22
13. Sv. Jurij ob Pesnici	257	180	172	—	172	7	1	8
14. Sv. Jurij v Slov. gor.	719	434	396	3	399	31	4	35
15. Sv. Križ pri Mariboru	246	203	200	—	200	—	3	3
16. Sv. Lenart v Slov. gor.	636	460	410	5	415	6	39	45
17. Sv. Marjeta ob Pesnici	452	269	250	1	251	8	10	18
18. Sv. Rupert v Sl. gor.	707	528	521	—	521	4	3	7
19. Sv. Trojica v Sl. gor.	564	429	422	3	425	—	4	4
20. Št. Ilj v Slov. gor.	824	554	522	1	523	10	20	30
21. Velka (Marija Snežna)	905	507	204	9	213	229	65	294
22. Zg. Sv. Kungota	312	215	204	—	204	8	3	11
23. Maribor (15)	9999	7127	5905	407	6312	194	553	747
Skupno	23609	16238	14075	442	14517	666	981	1647

Volivna udeležba: 68.77%.

Za JRZ oddanih glasov 89.39%.

Za Mačka od oddanih glasov 10.39%.

Za Ljotiča oddanih glasov 0.46%.

Okraj Maribor desni breg

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Koban	Kores	Maček Čemžak Poljan Dr. Pirkmajer	Skupaj	Ljotič Sarh
1. Črešnjevci	422	259	148	2	1	7	101
2. Fram	659	410	292	—	—	1	117
3. Hoče (2)	1123	646	576	4	6	5	55
4. Limbuš	683	347	274	3	8	32	24
5. Laporje	467	335	292	—	—	2	41
6. Makole	712	486	454	—	—	—	32
7. Pobrežje (4)	2593	1300	966	20	33	186	79
8. Podvelka	351	216	82	—	—	6	93
9. Poljčane (2)	899	587	548	—	—	8	30
10. Rače (3)	871	579	297	4	—	3	259
11. Radvanje	973	526	441	7	22	45	9
12. Ruše	956	539	265	—	52	176	32
13. Slivnica	648	432	347	23	19	12	31
14. Slov. Bistrica (4)	1453	999	786	—	—	82	158
15. Spod. Polskava (2)	530	373	311	5	1	22	34
16. Studenci (2)	1701	1079	910	10	—	116	25
17. Sv. Lovrenc na P. (2)	885	640	359	1	4	100	38
18. Sv. Martin na Poh.	475	294	219	2	1	3	69
19. Zgor. Polskava	318	175	127	2	—	4	42
Skupaj	16719	10129	7730	83	215	810	1249

Okraj Ljutomer

Št. Občine	Štev. vol. upr.	Volilo je	JRZ Snoj	Kores	Maček Bujan	Skupaj	Ljotič Golob
1. Apače	1231	834	833	1	—	—	1
2. Cezanjevci	557	371	368	—	—	5	5
3. Gor. Radgona	1279	983	970	—	—	13	13
4. Križevci	959	774	704	—	—	70	70
5. Ljutomer	1440	955	907	2	—	45	47
6. Mala Nedelja	714	431	332	—	—	99	99
7. Negova	556	479	479	—	—	—	—
8. Razkrižje	656	375	291	—	75	8	83
9. Slatina-Radenci	847	334	298	—	—	36	36
10. Sv. Jurij ob Ščav.	1169	813	770	1	—	42	43
11. Strigova	1049	505	165	1	220	13	334
12. Veržej	319	251	212	—	—	39	39
Skupno	10776	7.074	6.249	16	396	405	817

Okraj Konjice

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ dr. Sevsik	Omerzu	Maček Bruderman Zagar	Skupaj	Ljotič Hmeljak
1. Slov. Konjice (4)	1592	1173	1107	5	11	49	65
2. Loče (3)	1002	682	564	3	53	68	124
3. Oplotnica (2)	951	678	647	1	—	5	6
4. Prihova	356	299	283	2	4	9	15
5. Vitanje (2)	830	421	334	20	11	56	87
6. Zreče (2)	785	491	467	2	6	16	24
Skupno	5516	3744	3402	33	85	203	321

Okraj Brežice

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Tratnik	Budič	Batulič	Maček Dr. Kuzovec Trusej	Skupaj	Ljotič Zupančič
1. Artiče	554	352	240	—	15	39	58	112
2. Bizeljsko	1066	625	406	—	10	142	67	219
3. Blanca	792	530	457	—	—	—	73	—
4. Brežice	912	649	402	—	35	12	93	140
5. Catež	627	390	304	39	1	5	39	84
6. Dobova	818	524	333	5	4	28	150	187
7. Globoko	435	148	106	—	2	5	35	42
8. Kapele	469	270	91	—	3	31	145	179
9. Pišce	464	286	151	—	2	2	131	135
10. Podsreda	661	413	262	—	1	6	143	150
11. Rajhenburg	524	374	362	2	—	—	10	12
12. Senovo	868	479	392	9	—	—	78	87
13. Sevnica	793	550	266	1	—	—	283	284
14. Sromlje	282	193	117	—	—	43	33	76
15. Velika dolina	580	501	134	340	1	—	26	367
16. Videm	583	363	290	—	—	29	44	73
17. Zabukovje	471	302	103	—	—	1	198	199
18. Zdole	214	170	124	—	—	1	45	46
Skupaj	11.113	7.019	4.540	396	74	344	1.651	2.465

Okraj Gornji grad

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Steblovnik	Papež	Maček Zekelj	Skupaj	Ljotič Babič
1. Bočna	419	253	130	2	121	123	—
2. Gornji grad	390	284	263	1	20	21	—
3. Ljubno	858	355	283	42	30	72	—
4. Luče	476	303	260	39	4	43	—
5. Mozirje	778	497	469	10	3	13	15
6. Nova Stifla	242	196	195	—	1	1	—
7. Rečica ob Savinji	1079	794	766	23	5	28	—
8. Solčava	274	201	199	1	1	2	—
9. Smartno ob Paki	494	382	378	1	3	4	—
Skupno	5010	3265	2943	119	188	307	15

Okraj Murska Sobota

Št. Občine	Število vol. upr.	Volilo je	JRZ Bajlec	Kranjec	Maček Talanji	Skupaj	Ljotič Šimnovec
1. Bodonci	791	414	50	235	129	364	—
2. Cankova	528	370	350	20	—	20	—
3. Gor. Petrovci (2)	1072	642	327	146	169	315	—
4. Grad (2)	1337	713	396	102	215	317	—
5. Križevci (2)	1129	467	198	253	16	269	—
6. Kupšinci	424	228	110	114	4	118	—
7. Kuzma	866	344	117	218	9	227	—
8. Martijanci (2)	1138	594	381	168	45	213	—
9. Murska Sobota	1247	709	557	149	3	152	—
M. Sobota, okolica	988	535	501	20	14	34	—
11. Pečarovec	966	455	195	28	231	259	1
12. Pertotča (2)	1163	577	524	41	22	63	—
13. Puconci	753	419	141	176	102	278	—
14. Rogaševci	1021	551	174	32	345	377	—
15. Selo v Prekm. (2)	1134	477	336	68	73	141	—
16. Šalovci (3)	1148	662	618	8	36	44	—
17. Tišina	967	563	506	39	18	57	—
Skupno	16672	8720	5471	1817	1431	3248	1

Okraj Dolnja Lendava

Št. Občine	Štev. vol. upr.	Volilo je	JRZ Dr. Klar	Hodžera Grča	Stojadinovič	Maček Muhvič Seči	Skupaj
1. Beltinci	1638	1132	1011	31	1042	17	2
2. Bogojina	820	550	488	6	494	66	—
3. Črenšovci	1170	700	584	2	586	106	6
4. Dobrovnik	950	553	345	117	462	84	2
5. Gaberje	1029	575	204	29	233	281	27
6. Genterovci	548	301	101	15	116	84	100
7. Lendava	948	552	383	44	427	102	20
8. Odranci	747	497	384	37	421	24	51
9. Orešje	899	521	170	128	298	81	137
10. Poljana	674	391	304	4	308	83	—
11. Turnišče	1307	780	632	125	757	31	2
Skupno	10730	6542	4606	538	5144	959	347

Volivna udeležba: 66.97%.

Za JRZ oddanih glasov: 78.63%.

Za Mačka oddanih glasov 21.37%.

Za Ljotiča oddanih glasov: —.

Okraj Slovenj Gradec

Št. Občine	Štev. vol. upr.	Volilo je	JRZ Bitenc	Lešnik	Maček Hochkraut	Skupaj
------------	-----------------	-----------	------------	--------	-----------------	--------

Pregled volivnih izidov v Sloveniji po okrajih

Okraj	Število volivcev	Glasovalo	Udeležba v %	JRZ	Maček	Ljotič	Izvoljen	Za posamezne stranke v odstotkih:
								Za JRZ % za Mačka % za Ljotiča %
Črnomelj:	6789	5029	74.08	2946	2082	1	dr. Jure Koce	58.58
Kamnik:	10429	7975	76.44	7016	834	125	Ivan Štrcin	88.00
Kočevje:	10710	7547	70.46	6089	1429	17	Alojzij Rigler	80.68
Kranj:	10522	7746	73.52	6184	1479	83	Janez Brodar	79.84
Krško:	12436	8972	68.93	6796	1756	20	dr. Miha Krek	79.27
Litija:	10718	7807	72.87	6515	1214	78	dr. Jože Lavrič	83.45
Logatec:	7323	5368	73.00	3858	1484	5	Franc Gabrovšek	72.16
Ljubljana-okolica:	16718	12405	74.21	10054	2331	20	dr. Korošec - M. Stare	81.00
Novo mesto:	83081	10076	76.44	8718	1341	17	dr. Franc Kulovec	86.53
Radovljica:	11484	8549	74.07	5194	3263	92	dr. Albin Šmajd	60.75
Škofja Loka:	6169	4489	72.77	3958	486	45	Ivan Dolenc	88.18
Čelje:	19404	12914	76.18	10842	2450	122	Alojzij Mihelčič	80.00
Dol. Lendava:	10730	6342	60.97	5144	1395	0	dr. Franc Klar	78.63
Gornji grad:	5010	3265	65.17	2943	307	15	Martin Steblovnik	90.14
Konjice:	5516	3750	67.98	3402	321	27	dr. Sevshek Maksim	90.72
Ljutomer:	10776	7074	65.64	6249	871	8	Franc Snoj	88.34
Maribor-levi breg:	23609	16238	68.78	14517	1647	74	Fr. Žebot - Spindler	89.39
Maribor-desni breg:	16719	10129	60.58	7780	2357	42	Franc Koban	76.34
Murska Sobota:	16372	8720	53.30	5471	3248	1	Franc Bajlec	62.75
Dravograd:	9459	5504	58.07	5058	2285	11	Karel Gajšek	57.60
Ptuj:	19699	13032	66.20	11554	1467	11	Marko Kranjec	88.66
Slovenjgradec:	7795	5382	69.04	4945	437	0	Ivan Teuersehuh	91.88
Smarje:	11244	7310	65.01	5919	1380	11	dr. Anton Ogrizek	80.97
Brežice:	11113	7019	63.16	4540	2465	14	Josip Tratnik	64.68
Laško:	11296	7275	64.40	3941	3239	41	Mirko Bitene	54.17
Ljubljana-mesto:	23695	17050	71.96	13176	3632	242	dr. Korošec - P. Masli	77.28

Dr. Korošec se zahvaljuje svoji beli Ljubljani

Volivci bele Ljubljane!
Ko smo se pripravljali na volitve, smo se zbal za Ljubljano, da bi mogla biti naša zmaga ogrožena. Zato sem smatral potrebno, da jaz sam prošim Ljubljano za zaupanje. Hvala Bogu, bitka je dobljena! Zmaga je naša, in sicer presijajna zmaga! Vsem vam, ki ste me volili, se iskreno zahvaljujem! Pozdravljam belo Ljubljano!

Dr. Korošec.

Zahvala dr. Stojadinoviča

»V trenutku, ko Jugoslovanska radikalna zajednica slavi tako sijajno volivno zmago, kakor je pred njo še ni slavila nobena druga stranka, čutim prijetno dolžnost, da se v svojem in v strankinem imenu zahvalim vsem sodelavcem, ki so pomagali k tej veličastni zmagi, vsem ožjim sotrudnikom in vsem tistim sto in sto tisočim volivcem, ki so danes oddali svoj glas za napredek in veličino močne in velike Jugoslavije. Vsem se toplo zahvaljujem za njihov glas, s katerim so izrazili meni in stranki neomajno zaupanje.«

Volivni izidi po državi

V notranje ministristvo so vso noč in ves danšnji dan prihajali številni podatki o izidu državnozbornih volitev. V glavnem so zbrane sedaj številke skoraj o vseh voliščih v državi. Le posamezne zelo oddaljene občine, kjer so prometne zveze s sedeži okrajnih glavarstev slabe, izidov še niso dostavile, a jih bodo še v teku današnjega dne. Številke bo potem dobil na razpolago glavni volivni odbor, ki bo vso stvarno pregledal in ugotovil, če so postopali kakor določa volivni zakon za volitve državnih poslancev. Nato bodo številke objavljene.

Lista dr. Milana Stojadinoviča je pri volitvah odnesla visoko zmago in program stranke in vlade, ki jo stranka podpira, je s tem dobil od velikanske večine jugoslovanskih volivcev popolno zaupanje.

V sedmih banovinah je državna lista dr. Stojadinoviča odnesla zmago z absolutno večino, to se pravi, da je zbrala več glasov kakor vse stranke opozicije skupaj. Samo v dveh banovinah je zmagala lista dr. Mačka, to je v savski in primorski banovini, a še tamkaj samo zaradi tega, ker so Mačkovi pristasi izvajali najhujši teror nad volivci, ki so iz strahu pred posledicami, iz strahu, da jim ne bodo požgane njihove hiše ali da bodo njihova življenja v nevarnosti, končno le glasovali za dr. Mačka in ei tako rešili svoje premoženje in svojo telesno varnost.

Volitve so po vsej državi potekle v popolnem miru. Razen po Hrvaškem, kjer so Mačkovi pristasi terorizirali volivce na sam volivni dan, od nikoder ni javljeno nobeno nasilje in noben nered. Oblast je strogo na to pazila, da je imel vsak volivec popolno svobodo, da z neovirano samoodločbo odda svoj glas listi, ki ji je hotel izkazati

zaupanje. Volivni izid je torej zares neskaljen izraz svobodne politične volje jugoslovanskih državljanov, ako izvzamemo sveda nekatere hrvaške kraje, koder je politični teror Mačkovih organizacij Hrvatom onemogočil, da bi se bili svobodno opredelili po svojem prepričanju.

V dokaz, kako sveto je oblast pazila na to, da je vsak svobodno glasoval, naj samo služi primer vardarske banovine. Mačkova opozicija je že pred volitvami oznanjala, da bo dr. Stojadinovičeva lista zmagala samo v vardarski banovini, češ

da tamkaj »vlada kundač« — kakor se je to dogajalo pri obeh prejšnjih diktatorskih volitvah leta 1931 in 1934 — med tem ko volivni izidi kažejo, da je mogla Mačkova lista tamkaj svobodno zbrati 95.000 glasov, torej skoraj eno tretjino, ali skoraj toliko kakor v vrbaski banovini.

Jugoslovanski državljani so izrekli svoje zaupanje listi dr. Stojadinoviča, a tem tudi vladi Stojadinovič-Korošec-Spaho, ki bo oprta na to veličansko zaupanje nadaljevala svoje delo za procvit Jugoslavije in njenih prebivalcev.

Uradno poročilo notranjega ministra o volitvah

Volitve za narodne poslance, ki so bile večeraj po vsej državi, so potekle v redu in miru.

Po uradnih podatkih, ki jih je dobilo notranje ministristvo, so rezultati po številu in po posameznih banovinah naslednji:

banovina:	dr. Stojadinovič	dr. Maček	D. Ljotič
dravska	170.252	45.128	1182
savska	111.483	529.712	2187
dunavska	372.085	129.269	17.291
moravska	248.783	77.818	802
drinska	189.291	136.297	3506
vrbska	107.421	101.873	1071
primorska	42.781	159.428	2887
vardarska	226.716	74.977	183
setska	128.174	70.765	1041
Belgrad	39.683	11.561	510

Skupaj 1.636.519 1.336.823 30.310

V odstotkih izraženo, so vse tri državne kandidatne liste po posameznih banovinah dobile sledeče odstotke glasov:

banovina:	dr. Stojadinovič	dr. Maček	D. Ljotič
dravska	78.64	20.84	0.52
savska	17.33	82.34	0.33
dunavska	71.74	24.93	3.33
moravska	75.98	23.77	0.24
drinska	57.47	41.38	1.15
vrbska	51.06	48.43	0.51
primorska	20.91	77.92	1.17
vardarska	75.11	24.84	0.05
setska	64.09	35.39	0.52
Belgrad	76.68	22.34	0.98

Iz prednjih rezultatov je razvidno, da je povprečni odstotek naslednji:

za listo dr. Stojadinoviča	58.90 %
„ „ dr. Mačka	40.21 %
„ „ Dim. Ljotiča	0.89 %

Državna lista dr. Milana Stojadinoviča je dobila absolutno večino v sledečih banovinah: v dravski, donavski, moravski, drinski, vrbaski, vardarski, zetski in na področju mesta Belgrada, to je po vsej državi, razen v savski in primorski banovini. V teh dveh banovinah pa so pristasi dr. Mačka izvajali tak teror, da so mogli voliti na večini mest brez vsakršne kontrole in se imeli vso oblast v svojih rokah. Zaradi tega izidi v savski in primorski banovini za listo dr. Mačka niso realni.

K splošnemu volivnemu rezultatu je treba dodati tudi to, da lista dr. Mačka predstavlja po izjavah samih kandidatov te liste samo začasno tehnično sodelovanje brez kakršnekoli programske soglasnosti ali enotnosti pogledov. To prav tako odvzema pomembnost številnim rezultatom dr. Mačka, kakor zavezaniku predstavljenemu v srbskem delu združene opozicije in tudi v JNS, ki so na večerajšnjih volitvah doživeli popoln poraz.

K volivnemu rezultatu državne liste dr. Stojadinoviča pa je treba poudariti homogenost in programsko enotnost vseh kandidatov, ki pripadajo organizirani stranki.

Vse volivne akte vseh volivnih edinic so danes že prej določeni predsedniki volivnih odborov izročili okrajnim sodiščem, ki jih bodo takoj dostavili glavnemu državnemu volivnemu odboru.

Na podlagi teh volivnih izidov in v smislu določil zakona o volitvah narodnih poslancev bo lista dr. Stojadinoviča dobila nad 300 narodnih poslancev, dočim na listo dr. Mačka odpade okrog 70 mandatov. Lista Dimitrija Ljotiča pa sploh ni dobila po zakonu predvidenega minimalnega števila glasov in ne bo dobila nobenega poslanca.

Iz ministristva za notranje zadeve št. 53.538, Belgrad, dne 12. decembra 1938.

Slovenski volivci!

Naša zmaga po vseh okrajih z belo Ljubljano na čelu je sijajna. Dokazuje politično zrelost našega naroda, njegovo zavednost in njegovo disciplino. Organizacijska razgibanost slovenske mladine in vsega slovenskega ljudstva je rodila prekrasne sadove. Vsem volivcem in vsem, ki so delali za našo izvolitev, izrekamo našo iskreno zahvalo in obljublamo: zvestoba za zvestobo!

Bog živi!

Dr. Anton Korošec

Pavle Masli
dr. Jure Koce
Ivan Štrcin
Alojzij Rigler
Janez Brodar
dr. Miha Krek
dr. Jože Lavrič

Franc Gabrovšek
Stare Miloš
dr. Franc Kulovec
dr. Albin Šmajd
Ivan Dolenc
Josip Tratnik
Alojzij Mihelčič

Steblovnik Martin
dr. Franc Klar
dr. Sevshek Maksim
Bitenc Mirko
Snoj Franc
Koban Franc
Franjo Žebot

Spindler Josip
Bajlec Franc
Karl Gajšek
Kranjc Marko
Teuersehuh Ivan
dr. Ogrizek Anton

Laži političnih obupancev

Opozicija je začutila že večeraj zvečer svoj konec, ko so uradni rezultati pokazali, da bo strta v prah, kakor je napovedal dr. Korošec. Zato se je v svojem obupu zatekla k najbolj predrnim, neverjetnim in bedastim lažem ter vrgla med neke nerazsodne ljudi bajko, da je zmagala opozicija, in sicer že ob 6 zvečer, češ da je dobila »brzojavna in telefonska obvestila, ko pa tako telefon kako brzojav ni bila nikomur na razpolago, kakor samo uradnim rezultatom volitev z vseh krajev države. Svedo so se našli nekateri bedaki, ki so izmišljotinam dr. Kramerjeve pisarne verjeli. Ti preprosti na duhu tudi niso opazili protislovja jne-arskih laži, ki so trdila enkrat, da je vlada sploh »propadla«, in isti sapi pa, da ima le »majhno večino«. Kramerjevi pristasi, ki so bili v nedeljo tako uničujoče tepeni, da v svoji nekdanji prestolnici, beli Ljubljani, niso spravili z markeisti vred skupaj niti 3000 volivnih zvestih, svedo še danes trojejo okoli svoje tatarske vesti, od katerih je ena bolj neverjetna ko druga, in

bodo v svojem smešnem obupu skušali motiti mirno ozačje v državi še jutri. Toda velika zmaga dr. Stojadinoviča in njegove vlade je tako očitna in globokosečna, da bodo poraženci sami uvideli obupnomočno enomnost poskusov, s katerimi bi radi dopovedali eobi in drugim, da niso utonili, ampak da je še nekaj življenja v njih. Resni ljudje v Jugoslaviji se jim samo pomilovalno smejijo in se vesele sijajne zmage vlade, ki bo zdaj mogla nadaljevati svoje veliko delo za politično ureditev, za bujen razcvet gospodarske delavnosti in za čim večji prestiž Jugoslavije v Evropi in v svetu sploh, v katerem vsi prijatelji naše države pozdravljajo zmago dr. Stojadinoviča in dr. Korošca kot trdno jamstvo, da bo Jugoslavija v važnih dneh, v katerih se odloča bodoča usoda Evrope, lahko položila na tehnično svojo notranjo kompaktnost ter moč in svojo tehtno besedo.

— Pri saprijni, mošnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Frans-Josef« gorenice.

Belgrad

Belgrad (s Pančevom in Zemunom)

V Belgradu je glasovalo vsega 51.754 volivcev, ki so svoje glasove razdelili tako:

Lista JRZ: 39.683 (izvoljeni so poslanci gg. Vlada Ilić, Dušan Trifković, Mihajlo Stojadinovič, Nedeljko Savič, Božidar Nedić).

Lista dr. Vladimira Mačka: 11.561 (od tega odpade na JNS 693 glasov).

Lista Dimitrija Ljotiča: 510 glasov.

Vardarska banovina

V vardarski banovini je JRZ pri večerajšnjih volitvah dobila absolutno večino v sledečih krajih:

Volivno okrožje št. 131 gornjepolski okraj: JRZ 6.068, Maček 1310, Ljotičevci 202. Skupno je volilo 6.378 volivcev.

Volivno okrožje št. 32, okraj Glašinski: JRZ 8.627, Maček 3, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 8630 volivcev.

Okraj gorski: JRZ 2.009, Maček 21, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 2.030 volivcev.

Okraj Gračaniški: JRZ 10.445, Maček 347, Ljotič 6. Skupno je glasovalo 10.798 volivcev.

Okraj Donjepolski: JRZ 11.561, Maček 1.746, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 14.307 volivcev.

Okraj nerodinski: JRZ 6.460, Maček 1220, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 7.680 volivcev.

Okraj Podgorski: JRZ 3.461, Maček 243, Ljotič 1. Skupno je glasovalo 3.705 volivcev.

Okraj kratovski: JRZ 2.517, Maček 1688, Ljotič 1. Skupno je glasovalo 3.645 volivcev.

Okraj krivopalanški: JRZ 3.960, Maček 2790, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 6750 volivcev.

Okraj masurički: JRZ 2162, Maček 1838, Ljotič 1. Skupno je glasovalo 4001 volivcev.

Okraj debarski: JRZ 2621, Maček 312, Ljotič 1. Skupno je glasovalo 2934 volivcev.

Okraj kruševski: JRZ 4193, Maček 671, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 4864 volivcev.

Okraj morihovski: JRZ 2088, Maček 974, Ljotič 0. Skupno je glasovalo 3062 volivcev.

Okraj ohridski: JRZ 5914, Maček 860, Ljotič 11. Skupno je volilo 6755 volivcev.

Moravska banovina

Okraj paraćinski: JRZ 6176, Maček 1472, Ljotič 3. Skupno glasovalo 7651 volivcev.

Okraj levaški: JRZ 4357, Maček 2302, Ljotič 32. Skupno glasovalo 6691 volivcev.

Okraj beliški: JRZ 8419, Maček 2349, Ljotič 8. Skupno je glasovalo 10.776 volivcev.

Okraj kruševski: JRZ 3295, Maček 664, Ljotič 72. Skupno je glasovalo 4031 volivcev.

Okraj despotovački: JRZ 6307, Maček 493, Ljotič 38. Skupno je volilo 6338 volivcev.

Okraj zviški: JRZ 3925, Maček 1843, Ljotič 38. Skupno je glasovalo 5816 volivcev.

Okraj ravniški: JRZ 4737, Maček 620, Ljotič 9. Skupno je glasovalo 5366 volivcev.

Okraj rešavski: JRZ 7913, Maček 709, Ljotič 78. Skupno je glasovalo 8700 volivcev.

Okraj temiškiški: JRZ 5505, Maček 1325, Ljotič 4. Skupno je glasovalo 6834 volivcev.

Okraj mlavski: JRZ 9164, Maček 2421, Ljotič 32. Skupno je glasovalo 12.617.

Kako se razdelijo poslanski mandati

Državna lista, ki dobi pri volitvah večino, dobi tri petine poslancev, to je 219 od 368 poslancev. Ostali mandati se razdele med posamezne državne kandidatne liste takole: V tistih volivnih okrožjih, kjer je dobila državna lista, ki je zmagala, absolutno večino, se ostanek mandatov razdeli med vse državne liste, vstevši listo, ki je dobila v teh volivnih okrožjih največ glasov. Ti mandati, ki se pripadajo vsakemu volivnemu okrožju, se dodeli tistim kandidatom, ki imajo v svojih okrajih absolutno večino oddanih glasov, in to vretoma po velikosti števila dobljenih glasov. Vzemimo za primer mariborsko volivno okrožje, ki ima 15 poslancev. Ker je zmagala Stojadinovičeva lista, ji pripade takoj 9 (tri petine) poslancev. Ostalih 6 mandatov se pa razdeli med tiste kandidate, ki so dobili v svojih okrajih absolutno večino. Ker so dobili v mariborskem volivnem okrožju vsi kandidati na Stojadinovičevi listi absolutno večino, dobi Stojadinovičeva lista še tudi vseh 6 ostalih mandatov. Za Mačkovo listo ni ostal noben mandat. Isti slučaj je tudi v ljubljanskem volivnem okrožju, kjer je tudi dobila Stojadinovičeva lista vseh 14 mandatov.

Če pa v volivnem okrožju niso dobili v vseh okrajih posamezni kandidati absolutne večine, se pa mandati, ki se pripadajo vsakemu volivnemu okrožju, razdele med vse kandidate državne liste sorazmerno po številu glasov, ki so bili oddani v tem volivnem okrožju za vse okrajne kandidate, zvezane s posameznimi državnimi listami in eicer takole: Število glasov, ki jih je skupaj dobila vsaka državna lista v posameznem volivnem okrožju, se deli z 1, 2, 3 itd. in naposled s številko, ki ustreza številu mandatov, ki določenemu volivnemu okrožju še pripada. Od števila, dobljenih a takim deljenjem, se vzame toliko največjih, kolikor še pripada mandatov temu volivnemu okrožju, in po teh številih se dodeli število mandatov vsaki listi. Kolikor se je vzelo teh število izmed tistih količnikov, dobljenih, če se deli število glasov ene liste s številkami 1, 2, 3 itd., toliko mandatov pripada tej listi. Ti mandati se dodeli v posameznih volivnih okrožjih po vrsti okrajem, mestom oziroma banovinskim sedežem, najmočnejšim po številu glasov, ki so bili oddani za vse kandidate v okraj, mestu oziroma banovinskem sedežu, vezane z določeno listo, v katerih ta lista ni več dobila mandata. Ti mandati pripadajo tistim okrajnim kandidatom, ki so dobili med vsemi ostalimi kandidati tega okraja, mesta oziroma banovinskega sedeža, vezanimi s to listo, relativno večino.

Če ni dobila kakšna državna lista v vseh državni niti 50.000 glasov, pri razdelitvi mandatov ne pride v poštev. Pri sedanjih volitvah je imela to emolo Ljotičeva lista, ki ni dobila nobenega poslanca.

Če državna lista, ki je v celi državi zmagala, v kakšnem okrožju ni dobila absolutne večine, dobi v tem volivnem okrožju tri petine mandatov, ostali dve petini mandatov se pa razdelita samo med ostale državne liste.

Živela naša največja zmaga!

Po slovenski domovini gre zmagoslavje, kakor smo ga v svoji politični zgodovini le redko doživeli. V srcih vseh slovenskih ljudi se vedno radostno odmeva gromka beseda, ki jo je naš narod spregovoril pri nedeljskih volitvah. Komaj prijatelji, kaj šele sovražniki morejo doumeti, da je bila v nedeljo v resnici enodušna volja vsega našega naroda, da vrže vso svojo politično veljavo na tehničnico. Nikdar ni v Sloveniji doseglo nobeno gibanje tako silnega rezultata kakor so nedeljske volitve, ko je nad 170.000 slovenskih mož in fantov, družinskih očetov, gospodarjev, razumnikov, kmetov, delavcev in meščanov enodušno odobrilo in podpisalo naš narodni program: slovenska narodna samouprava v okviru močne, notranje urejene Jugoslavije!

Naš narodni voditelj dr. Anton Korošec je dobil plebiscit, kakor še ne zlepa kak narodni voditelj. Slovenci smo odobrili njegovo dosedanje delo in mu izdali polnomočje, da upravlja našo narodno politično silo tudi v bodoče in ustvari za Slovenijo oni položaj v tej državi, kakor smo ga vseh 20 let želeli in zahtevali. Izredno nas veseli, da v prihodnji skupščini ne bo nobenega poslanca iz Slovenije, ki ne bi šel za našim narodnim voditeljem in da se ne bodo več ponavljali žalostni prizori, ko so slovensko govoreči poslanci v skupščini sramotili in blatili slovensko ime, slovenski jezik in slovensko kulturo. Izkoreninjenec je odvzeta legitimacija, da bi govorili v imenu slovenskega naroda, kajti oni niso vredni, da bi se imenovali z lepim slovenskim imenom.

S plebiscitarnimi nedeljskimi volitvami se je naš narod hotel na sicer kulturen, a učinkovit način maščevati nad ljudmi, ki so ga dolga leta mučili, mu kratili njegove politične svoboščine, ponarejevali njegovo voljo, odpirali grobove, da so mrljici za žive volili in vladali nad njim z bičem in ječo. Tedaj je slovenski človek stiskal pesti, a 11. decembra 1938 je udaril. Pod zamahom njegove pesti so se razblinili vsi narodu usiljeni politični maliki kakor igračke iz gline: pohorci in pofovci, fašisti in komunisti, marksisti in nacisti. Vsa ta tuja navlaka, ki se je šopirila med nami plačana s tujim denarjem in se odevala z domišljavo veličino, leži pohojena in polomljena na tleh in ni ostalo od nje drugega kot slab spomin nanjo in kletev ter zaničevanje naroda.

Mislimo, da je sedaj čas, da se slehernemu iz tega iznarodelega rodu, ki na enem ali drugem mestu še upravlja ljudsko zaupanje, preiščejo obisti. Če je kdo tudi še pri teh volitvah vztrajal v protinarodni fronti, takemu Slovenci ne moremo zaupati ne vzgoje slovenske mladine, ne javne uprave in ne ljudskega premoženja. Red, in sicer brezobziren red zahteva v tem pogledu zvestoba, ki smo jo dolžni narodu, ki nam je izkazal popolno zaupanje.

Naši nasprotniki so že naprej grozili, da ne bodo z našimi ljudmi postopali v rokavicah, če zmagajo. Samo mi naj sedaj zopet natakemo kar moč debele volnene rokavice in naj hodimo okrog teh izkoreninjenec s prav posebno obzirnostjo, pa čeprav nas usekajo, kjer in kadar morejo in narodu škodujejo, kolikor le morejo! Na njih nasilja in teroristične akte, na podlež in denunciacije naj ostanemo kar moč brezbrizni in neobčutljivi!

Toda te politike in tega milobnega onegajenja, kateremu se ti ljudje smejejo in ga smatrajo za slabost, naj bo že enkrat konec in mora biti konec! Dovolj je sposobnih mladih ljudi, ki bodo z verno dušo hodili z narodom na njegovi poti v boljše bodočnost, ki jo je krvavo zaslužil. Le čemu bi vlekli te preostanke minulih krvavih režimov s seboj kot nekakšne slabe spomine na dni našega narodnega ponižanja!

Čaka nas veliko in važno delo, pri katerem se v Sloveniji s tako imenovano opozicijo ne bomo imeli časa mnogo pečati. Tu je Kramerjeva JNS, ki nele, da si ni upala iti samostojno na volitve in se je vezala z Mačkom, ampak se niti v Sloveniji, kjer ima dovolj svojega tiska in denarja in je preostanek nekdanj pomembne stranke, ni upala s svojim imenom pod Mačkovo okrilje. Vzela si je za

svojega sodruga marksiste, ki naj bi jo pomagali reševati pred uničenjem. Ta dvojni Kramerjev pakt z Mačkom in še z marksisti je bil res kaj značilen in je edinstven v naši politični zgodovini. No, pomagalo vse to pozavarovanje ni nič! Kramer je še vsakega likvidiral, ki se je z njim družil. Tako je likvidiral tudi rdeče marksistične socije, ki jih po njih nenaravnem razmerju s fašisti in buržoazijo med delavstvom niti pes več ne povoha. Kramer pa je navzdol in navzgor likvidiral tudi sebe. Tistih par tisoč glasov, ki jih je skupno z marksisti zbral na svojo listo, ne predstavlja nobene stranke več, kvečjemu malo osebno frakcijo. Jnsarji je v razkroju že od leta 1934, ko je izgubila oblast nad ljudstvom. Ta razkroj in razpad pa so te volitve pospešile in zapечатile. Dediči, ki bodo skromno in nevšečno jnsarsko dediščino pospravili, se že obnavljajo javljajo. Ne zavidamo jim njih posla!

Drugi Mačkovi volivni zavezniki so bili komunisti, ki so izkazali obširno mrežo svojih zaupnikov, ki jih imajo za agitacijo dobro izšolane in dresirane — a so brez kake zaslombe v ljudstvu. Naš slovenski narod je vedno težko živel in tudi še danes mu ne cveto rožice. Kar kdo ima in do česar se je prikopal, si je z izredno marljivostjo in neumornim delom. Za komunistične postopake in obupance ter njih političen in življenjski nihilizem zato slovenski človek ne kaže nobenega zanimanja. Njih evanĝelij o rdečem paradizu na zemlji Slovence prav nič ne vleče in jim nič ne imponira. Mi vemo, kako je s takimi rečmi, smo preveč realistični, da bi nasedali židovski boljševiški reklamam. Mi še vedno znamo Vodnikovo pesem o usodi marljivega in lenega Slovence! — Čeprav so komunisti imeli veliko denarja za volitve, niso mogli prav v ničemer uspeti. Isto velja tudi za Ljotičeve fašiste. Fašizem v naši državi hvala Bogu ne vleče. Je kakor komunizem našemu ljudskemu čustvovanju popolnoma tuja miselnost.

Končno so nastopile ob volitvah še neke skupine, katerim ni moglo vsem vedeti imena: nezadovoljni Slovenci, čisti Slovenci itd. Mislimo, da je koristno, da je že enkrat samostojno nastopila v javnosti tako imenovana

Brecelj-Stanovnikova skupina. Kajti nam so vražni tisk je ta krožek, ki ga omenjena gospoda s sorodstvom vred predstavljata, vsak čas umetno raztegoval in izrabljaj proti nam in spril v Belgradu in Zagrebu vesti, da gg. Brecelj in Stanovnik predstavljata 15, drugič 20 in tretjič kar 30% nekdanje SLS. Naši narodni sovražniki so poskrbeli, da se je o teh dveh gospodih z njunim sorodstvom vred govorilo kot o nekem »krilu« v naših vrstah, ali o »opoziciji v lastnem taboru«. »Jutro« je polagalo veliko važnost na to, da se o teh gospodih govori kot o nekem pomembnem političnem faktorju v Sloveniji. — Po nedeljskem nastopu pa bo te komedije enkrat za vselej konec. Gg. Brecelj in Stanovnik bosta morala odslej dalje verjeti, česar nista hotela verjeti svojim prijateljem že prej, ki so jima dopovedovali, da izven okvira našega narodnega gibanja ne predstavljata prav ničesar, razen svoje čezmerno ambicije in pa hrvaške pri-seljence, ki so ju volili zaradi tega, ker se jim zdi, kakor se je izrazil neki hrvaški inteligent, da g. Stanovnik med Slovenci vodi še najbolj hrvaško politiko... Oba prizadeta gospoda bosta odslej menda vedela, kje je slovenski narod — in kje sta onadva!

Najbolj smo pa pri veličastni volivni zmagi ponosni na našo belo Ljubljano, ki se je s tako impozantno in prepričevalno silo postavila ob stran ostalega slovenskega naroda in njegovega narodnega voditelja dr. Antona Korošca, da o njenem čustvovanju in mišljenju nihče več ne bo mogel dvomiti. Ljubljana se je na lep način oddolžila dr. Korošcu, velikemu slovenskemu možu, za njegovo voditeljsko narodno delo, pa tudi za ljubezen in skrb, ki jo je vedno izkazoval posebej Ljubljani in zlasti njenim kulturnim ustanovam. Koroščeva impozantna zmaga v Ljubljani je podčrtala skupnost in strjenost vseh zavednih Slovencev in vseh naših narodnih ustanov. Naša Ljubljana Ljubljana je in ostane srce Slovenije in ona vedno sveža kulturna sila, ki naj oploja s pravim narodnim duhom zadnjo naselje naše lepe Slovenije. Ob Ljubljani so se zvrstila vsa naša mesta, vsi trgi in vasi do zadnje slovenske koče, tako da je vsa dežela zbrana v enotnem duhu in enotni volji.

Naša največja skrb bodi, da bo velika volivna zmaga 11. t. m. rodila za naš slovenski narod in za vso jugoslovansko državo čim lepše in trajnejše sadove.

Maribor je proslavil zmago z veličastno manifestacijo

Na tisoče ljudi v sprevodu in na Glavnem trgu

Maribor, 12. decembra.

Odmev veličastne zmage JRZ v Mariboru je bil nepričakovan. Zvečer, ko so ljudje izvedeli za izid glasovanja v Mariboru, so se začele zbirati množice čisto spontano, brez vsakega poziva. Nenadoma so pristaši JRZ napolnili dvorano na Aleksandrovi cesti 6, pred palačo Zadržne gospodarske banke se je zbrala tisočglava množica. Navdušena mladina je od nekod prinesla ogromno državno zastavo, brez vsakega poziva je prišla tudi godba in kar naenkrat, brez vseh predpriprav se je formiral veličasten sprevod, kakor smo ga v Mariboru le redkokdaj videli. Čudovito navdušeno razpoloženje je objelo to silno množico, ki je korakala po Aleksandrovi, Slovenski in Gosposki ulici proti Glavnemu trgu. Celo spreveda je tvorila mladina z zastavo, za njo so korakali odlični predstavniki stranke, za njimi godba, za njo pa nepregledna množica pristašev JRZ. Navdušeni vzklili kralju Petru, princu Pavlu, kraljevskemu domu, dr. Stojadinoviču, zlasti pa dr. Korošcu so se širili. »Naša zmaga, naša zmaga!« je odmevalo neprestano nad temi vrstami, navdušenje je zajelo tudi gledalce, ki so na gosto ob-

robljali hodnike ter jih je potegnilo v sprevod, ki je pri vsakem koraku naraščal ter se slednjič kot povenjen zlil na Glavni trg. Tu je bila zbrano tudi že več tisoč ljudi, ki so pred zvočnikom pričakovali na zadnje rezultate volitev. Ko so privrele še množice spreveda na trg, je bilo naenkrat vse prekrito s tisoči in tisoči. Vzklikanje in petje je neprestano odmevalo, dokler ga ni utihnila beseda kandidata, mariborskega podžupana Zehota. Govoril je v mikrofon ter je zvočnik raznašal njegove besede po vsem trgu. Z oduševljenimi klici so množice pozdravile zmagovalnega kandidata ter so spremljale njegova izvajanja ves čas s silnim navdušenjem. Imel je ognjevit nagovor, v katerem se je mariborskim volivcem še enkrat zahvalil, da so zaupali JRZ. Ob koncu je nazdravil mlademu kralju Petru II. in kraljevskemu domu, nakar je godba zaigrala državno himno. Za njim je govoril ravnatelj g. Hrastelj, ki je v imenu krajevene organizacije JRZ izrekel volivcem zahvalo za njihovo zavednost ter jih nato pozval, da se mirno razidejo. S pesemijo »Hej Slovenci« se je razhajala množica, ulice pa so bile še pozno v noč živahno razgibane.

Najstarejši volivec v Slov. goricah

Sv. Lenart, 12. decembra.

Tudi Slovenske gorice imajo nekaj veteranov, ki se morejo prištevati med najstarejše Slovence. Mogoče najstarejši med njimi je Matej Kurnik, poeestnik v Lormanju.

Rodil se je 18. septembra 1842 kot viničarski stn v Sp. Gasteraju župnije Sv. Jurij v Slov. gor. Ze leta 1863 je moral iti služiti vojake. Kot aktivni vojak se je udeležil v avstropruski vojni leta 1866 bitke pri Kraljevem Gradu. Za časa te vojne se je vozil po železnici od Požuna (Bratislava) do Dunaja, ko so tam vlak vlekli po tračnicah še konji. Med vožnjo mu je padla z vlaka čepica. Skočil je iz vlaka ponjo in še kljub temu lahko vlak dohitel. Tedanji njihov poveljnik jih je učil ponesnega vedenja. Vsem svojim vojakom je polagal na srce, da si naj med tednom toliko prihra-

noizvoljenemu poslancu Mihelčiču korakala skozi mesto na Brež pred hišo g. Mihelčiča. Tu se je navdušena množica ustavila in priredila zmagoslavne ovacije, kakršnih Celje pri doseganju volitvah še ni videlo. Gromki val je odmeval med pokanjem topičev in raket daleč po celjski kotlini. Z največjim veseljem, burnim vzklikanjem in iskrenim navdušenjem je množica vihrano pozdravila svojega poslancu Mihelčiča, ki se je pojavil na balkonu svoje hiše. V imenu vseh prebivalcev celjskega okraja je pozdravil g. Mihelčiča in mu častil k tako častni zmagi dr. Voršič. Njegov govor je množica večkrat prekinila s klici in vzkliki, ki kar niso hoteli ponehati. Poslanec Mihelčič se je z lepiimi besedami ljudstvu zahvalil za izkazano zaupanje in svoj govor zaključil s krepkim in priskrnim »Bog živi!«, nakar je množica navdušeno odzdravila z večkratnim »Bog živi!«. Ob spremljevanju godbe je množica zapela »Hej Slovenci!«, nakar se je sprevod pričel pomikati nazaj skozi mesto pred Dom. Po Celju doni en sam močuten klic, klic veselja in zmage, da je naš narod lahko spregovoril in povedal tako, kakor čuti v arcu.

Nekateri neredi

Belgrad, 12. dec. AA. Včerajšnji dan volitev je v vsej državi potekel v redu in miru, izvsemki nekoliko incidentov, med katerimi sta v spopadu z organi oblasti bili ubiti dve osebi. V medsebojnih spopadih med meščani v vrdarski banonovini sta bili tudi ubiti dve osebi, v drinski banonovini pa je bilo ranjenih 14 oseb. V hrvaških krajih je bilo s strani pristašev bivše HNS mnogo nasilja in groženj napram njihovim političnim nasprotnikom.

Seja glavnega volivnega odbora

Belgrad, 12. dec. m. Glavni volivni odbor je imel danes sejo, na kateri so se izdala potrdila za izvoljene narodne poslance. Sejo je vodil predsednik državnega sveta dr. Sagadin. Seji so prisostvovali tudi zastopniki državnih kandidatnih list. Kot zastopnika državne kandidatne liste JRZ sta bila navzoča Momčilo Janković in višji ravnatelj v pokoj Dragoljub Zekavica, oboja iz Belgrada.

Na svoji današnji seji je glavni volivni odbor razpravljaj predvsem o dostavljenem volivnem materialu. Kakor znano, bodo v teku jutrišnjega dne glavnemu volivnemu odboru predsedniki okrožnih, odnosno starešine posameznih okrajnih sodišč pričeli izročati volivni material posameznih okrajev. Zaradi pregleda tega gradiva je volivni odbor naročil več sekcij, ki bodo pregledovale vse volivni material. Kot referent za volivni material Belgrada in dravske banovine je določen dr. Sagadin.

Kazinske oslarije

Naj nam bralci ne zamerijo, da smo dali temu člančiču tak naslov, pa drugega primernege nismo našli za umetnost, ki se skriva za kazinskimi govoricami v nedeljskih volitvah. Mislimo namreč tisto govorico, ki jo je sam dr. Kramer razširil v nedeljo že ob pol sedmih zvečer iz ljubljanske kazine. Tam je dr. Kramer svojim malostevilnim zvestim dopovedoval, da ima opozicija v vsej državi celih 600.000 glasov večine.

Clovek, ki ima količjak zdravega razuma, so bo vprašal, kako je mogoče v nedeljo, ko glasove še štejejo, že vedeti, koliko ima kdo zanesljivih glasov. Stvar namreč ni tako enostavna, kakor si mislijo tisti, ki so Kramerju verjeli in potem naprej trosili. Treba je malo računati. Docela nemogoče je namreč, da bi bil kdorkoli, pa najsi bi bil sam predsednik vlade, že ob sedmih mogel vedeti, koliko glasov je kdo dobil. Saj samo za naše slovenske kraje stvar ni tako enostavna. Samo na Slovenskem je celih 500 volišč. Če bi dr. Kramer imel tako moč, da bi hotel že v pol ure imeti vsa poročila iz Slovenije, bi mu morali telefonirati cele pol ure neprestano, in bi za poročilo iz vsakega volišča bilo treba le 4 sekunde časa. Mi pa vemo, da za vsako poročilo treba več minut, ker je treba čakati pač na zvezo. Če bi za vsako poročilo z volišča potrebovali samo eno minuto, bi bilo z vseh 500 volišč treba 10 ur. In res je celo uradna oblast samo na Slovenskem potrebovala najmanj toliko časa, preden je imela zbrana poročila z vseh volišč. Poročila iz posameznih banovin v Belgrad pa so potrebovala tudi gotovo nekaj ur, preden so bila tam zbrana po telefonu.

Dr. Kramer pa je v pol ure vse to dobil! Znat je treba, je dejal tisti, ki je a svedrom kravo drl. Dr. Kramer namreč dobro ve, da ima nekaj takih med svojimi, ki so pripravljeni verjeti največjo oslarijo.

S tatarskimi govoricami bi se radi tolažili

Po Kramerjevih zgledih in navodilih njegove okolice jnsarji obupani trosijo novice, kako je v državi zmagala prav za prav opozicija. Te govorice je že v nedeljo ob pol 7 zvečer trosil med svojimi tolažbe potrebnimi pristaši sam senator dr. Kramer. Nihče pa ni pomislil, da dr. Kramer ob pol sedmih zvečer nikakor ni mogel dobiti od nikoder nobenih podatkov, ker takrat še nihče ne bi bil natančno mogel povedati, kako je stanje. Sicer pa bi morali razširjevalci tudi vedeti, da prav gotovo v tistem času, ko so državni uradi zavzeli za uradne pogovore telefonske proge, nihče ni hitel dr. Kramerju etreči in mu nuditi telefonskih zvez z jugom, po katerih bi bil dr. Kramer prvi v Ljubljani zvedel, kakšen je potek volitev v južnih krajih.

Drugi zopet tolažijo jnsarske obupance, češ da so v Ljubljani zato propadli, ker so bile take goljufije. Javno pozivamo vsakogar, ki kaj takega trdi, naj se javno oglasi in pove, kje je bila samo ena najmanjša goljufija. Menda gospodje mislijo, da so drugi takšni, kakršni so bili oni takrat, ko so resnično s sleparijami zmagali v Ljubljani. Povsod so bili na volišču vsaj trije zastopniki nasprotnih kandidatov in ti lahko povejo, kako se je »goljufalo«. To ni šlo tako kakor pri Zivkovičevih volitvah, ko so jnsarji kar sami med seboj kot edino pripuščena stanka volitve »delali« brez vsake kontrole. Kramer se je baje Mačku izgovarjal zaradi ljubljanskega poraza s tem, da je baje trdil: Ni bilo drugače mogoče, ko pa je v Ljubljani 9000 uradnikov, ki so vsi volili z vlado. Prvič ni res, da bi bili vsi državni nameščenci volili z vlado. Pa če bi bilo to tudi res in bi bilo v Ljubljani res 9000 državnih nameščenecv, ki bi bili glasovali z vlado, bi ostalo dr. Korošcu vseeno še več ko 4000 glasov, ako bi oddeli tistih 9000 uradniških glasov. In tako bi imel dr. Korošec še vseeno vedno lepo večino nad dr. Kramerjem.

Kakšno je mišljenje slovenskih ljudi o važnosti teh volitev, nam najbolj dokazuje številke iz podeželskih občin, kjer ni nobenega uradnika, kjer pa so kmečki ljudje šli volit v takem številu, kakod še nikdar do sedaj. Istega mišljenja s slovenskim ljudstvom so bili tudi tisti slovenski izobraženci, ki so šli volit vladno listo, čeprav jih k temu nihče ni silil in jih tudi siliti ni mogel. Dasi docela neodvisni od vsake vlade, so najvišji slovenski kulturni vrhovi v nedeljo skoraj kot en moč oddali svoje glasove v Ljubljani dr. Korošcu.

Kajpada jnsarji ne morejo razumeti, kako bi moglo delo ljudi pritegniti za kako listo. Saj dr. Kramer ne more pokazati v vsem svojem življenju niti sence tega dela, ki ga je izvršil dr. Korošec samo tekom treh let za državo in slovensko ljudstvo. V tem je vsa skrivnost uspeha in pa v poštenem značaju voditelja.

Drobne novice

London, 12. dec. AA. DNB: »Peuple« je objavil vest, da bo vojvoda windsorski najbrž kmalu odpotoval v Indijo.

London, 12. dec. AA. »Sunday Express« objavlja vest, da ni prav nič resnična informacija nekega londonskega lista, ki je objavil, da je imelo neko judovsko dete, ki je prišlo iz Nemčije v Anglijo, na hrbtu vžgan kljukasti križ.

London, 12. decembra. AA. DNB: Južnovzhodno od Jeruzalema je včeraj dopoldne prišlo do spopada med Arabci in angleškimi četami. V borbi so sodelovala tudi angleška letala. Pri Naplusu so zaprli 30 Arabcev.

Zmagoslavna manifestacija v Celju

Celje, 12. decembra

Ves dan od jutra do večera so se zbirale včeraj pred Domom v Samostanski ulici množice ljudi, da slišijo volivna poročila, ki jih je oddajal ljubljanski radio in mikrofon pred Domom. Številka volivcev liste JRZ je že dopoldne narasla na 2000, medtem ko je imela opozicija samo 320. Proti večeru je postalo vrvenje v Samostanski ulici, kakor tudi v Prešernovi ulici zelo živahno. Okrog 6 zvečer se je zbralo v tolovnadnici v Domu, na dvorišču in pred Domom v Samostanski in Prešernovi ulici nad 3000 ljudi, ki so vzklkali dr. Stojadinoviču, dr. Korošcu in poslancu celjskega okraja g. Alojziju Mihelčiču. Navdušena množica je novo izvoljenega poslancu Alojziju Mihelčiču dvignila na rame ter mu priredila velike manifestacije. Po razglasu volivnih rezultatov se je razvil sprevod z godbo na čelu. Za godbo so korakali odlični JRZ z državno zastavo, za njimi pa nad 3000 ljudi. Okrog 600 mož in fantov je nosilo bakle. Sprevod je ob viharnem vzklikanju Nj. Vel. kralju Petru II, narodnemu voditelju dr. Korošcu, dr. Stojadinoviču in

Drobne novice

Koledar

Torek, 13. decembra: Lucija, devica mučenica; Otilija, devica.

Sreda, 14. decembra: Kvatre, Konrad Ofiški; Spiridon (Dušan), opat. Zadnji kraje ob 2.17. Herschel napoveduje sneg.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v nedeljo zjutraj umrla g. Milka Kopriva, žena uslužbenca kemične tovarne. Zapušča moža in štiri otroke. Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 13. decembra ob pol štirih izpred mrtvašnice splošne bolnišnice k Svetemu Križu.

† V Ljubljani je včeraj popoldne umrla gospa Rozalija Golob, vdova po čevljarjem mojstru. Dosegla je visoko starost 90 let. Čas pogreba bo pravčasno obkrožen.

† V Ljubljani je umrl g. Zvonko P. Juvančič, ravnatelj tovarne lovskih patron v Kranju in kapetan I. razreda v ostavki. Pogreb bo v sredo ob 3 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Maks Zabukovec, sprevednik električne ceste železnice. Pogreb bo danes ob 4 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Frane Majcen, uradnik drž. žel. v p. Pokopali ga bodo v sredo ob 4 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Frane Podbršček, železniški upokojenec. Pogreb bo danes ob dveh popoldne.

† V Ptujju je umrl g. Mihael Plavnik, blaginjak Mestne hranilnice v Ptujju. Pogreb bo danes ob 3 popoldne.

Naj jim sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Ob grobu plemenite žene

Včeraj zjutraj ob sedmih je v Ljubljani Pred škofijo 6 izdihnila svojo blago dušo gospa Pavla Dietza, soproga poštnega inspektorja gosp. Antona Dietza. Deposredno pred svojo smrtjo je še prejela apostolski blagoslov; v prejšnjih in zadnjih dneh pa je bila že večkrat prevedena s svetimi zakramenti. Pokojnica je imela res zlato srce za vse svoje domače, sorodnike in prijatelje. Kdor jo je poznal, bo priznal, da je bila v vsem svojem govorjenju, vedenju in življenju zgled živega krščanstva. V osmini Brezmadežne, prav ob jutranjem angelškem češčenju, se je po dolgem trpljenju, toda vesela in vdana, da je mogla trpeti, preselila v lepše življenje. Bog ji bodi za vse njeno plemenito, požrtvovalno in potrpežljivo življenje obilen plačnik. Gosp. soproga, inspektorju Dietzu, in vseh njegovi družini izrekamo iskreno sožalje.

Gospa Friedl Julijana osemdesetletnica

Danes, 13. decembra, jo obhaja. Kot vdova po učitelju Friedlju Francu se je od Sv. Barbare v Halozah preselila v Maribor, kjer je ob skromni penziji lepo vzgojila in preskrbela svoje štiri otroke. Hčer in dva sinova učitelja so že pomrli. Živi samo še najmlajši Franc, ki je obče priljubljen in spoštovan šol upravitelj pri Sv. Jerneju pri Ločah ter edina opora in tolažba materi, na katero je s vsem sreem navezan. Vsi prijatelji, prijateljice in znanci dobri gospej in materi k tej izredni obletnici iz srca čestitajo ter želimo, da jo Vsemogočni ohrani pri najboljšem zdravju še leta in leta.

Zahvala

Gospodu primariju dr. Slavku Rakovcu, strokovnjaku za urologijo, ki me je uspešno operiral v ljubljanski bolnišnici, se za vso skrb in požrtvovalnost, s katero mi je pripomogel do zdravja, najtopleje zahvaljujem.

Helena Lampič, Jesenice.

— Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefovo« gremo vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in črelih, pa pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30474/35

— Vinska razstava in sejem v Ormožu. Za vinsko razstavo in sejem, ki ju priredi 20. dec. t. l. Kletarsko društvo v Ormožu, vlada veliko zanimanje. Rok za prijavo vzorcev za razstavo je podaljšan do 15. decembra, s katerim dnevom bo sprejemanje prijav brezplačno zaključeno. Vzorčno vino za razstavo pa je dostaviti 10. decembra dopoldne.

— Vreme: Jugoslavija: Pretežno oblačno z nekaj dežjem v severnih in južnih krajih. Vredno vreme prevladuje v sredini države in na severo-vzhodnem delu, deloma oblačno v ostalih delih. Močna košava v Podonavju. Toplota se ni dosti spremenila. Najnižja toplota Tuzla 7, najvišja Dubrovnik 16 stopinj. — Napoved za danes: Deloma oblačno vreme v sredini države in v vzhodnih krajih, kjer je pričakovati tudi nekaj dežja. Košava v Podonavju bo še trajala. Ponoči mraz v severnih krajih.

— Ljudsko cerkveno petje. Razglasilo se je, da je pošla dr. Kimovčeva partitura k posmarici »Sv. maša in pesmice, pa je bila pomota. Partitura se v knjigotrstvu še dobi, cena 16 din.

— V Gorico—Test. Božični 4-dnevni avtoizlet po Vipavski dolini, od 24. do 27. decembra, priredi »Putnik« po željah naših članov. Kdor se želi pridružiti naši skupini, naj se takoj priključi za brezplačno navodila na naslov: »Družina božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 13, ali tudi: Putnik, »Družinska skupina«, Ljubljana.

— V osmrtnici, objavljeni v nedeljo za pok. g. Rasto Senčar, trg. uradnikom, je v prvem odstavku pomotoma izostala beseda vnuk, med kraji pa Trbovlje in Beaufort.

— Namesto venca na grob svojega spoštovanega prijatelja pok. g. Premrova Franceta, industriala iz Martinjaka, je darovala družina dr. C. Kraševca, odvjetnika v Logatcu, za občinske reze ob 2. Cerknica 200 din. Iskrena zahvala!

— Še nekaj o amnestiji. Ljubljansko okrožno sodišče natančno pregleduje vse kazenske spise, da dožene, kdo izmed kazencev in obsojencev ima pravico do pomilostitve v smislu določil prvo-decembrskega amnestijskega ukaza. Sestavljen je zdaj začasno seznam onih oseb, ki so bile obsojene na zaporno kazen 1 leta ali pa na denarno kazen do višine 5000 din in ki so bile popolnoma pomilostilne. Popolnoma pomilostilnih je bilo takih obsojencev 84. Nekateri znani kokainisti so bili tudi deležni delne pomilostitve.

— Zanimiva kasacijska sodba. Kakor je še mnogim dobro v spominu, je bil pred okrožnim sodiščem proti raznim osebam drugi proces zaradi obrtoma izvrševane prevare po § 337. kaz. zak. ko so kokainisti prodajali razno zmes za pravi kokain in tako sleparili lahkovorne ljudi. Zaradi obrtne prevare obsojeni kokainisti so večji del sodbo sprejeli in nastopili kazen, le trgovski potnik I. Mauser se je proti sodbi malega senata pritožil na kasacijsko sodišče, ki je prvo sodbo razveljavilo in izjavilo, da je bila sodba neutemeljena, ker § 337. vsebuje kolektivne prevare. Ne gre tu soditi obtoženca, ki je bil že enkrat obsojen zaradi skupnih prevar, čeprav so prišle na dan po prvi sodbi še druge prevare.

Ljubljana

Poparjenost pisane ljubljanske opozicije

Veliko razočaranje in še hujša pobitost se je včeraj zvečer polastila tistih ljubljanskih lahkovornev, ki so verjeli lažem, katere je dal senator dr. Kramer v nedeljo raztrositi po mestu, da je namreč opozicija z več sto tisočimi glasov v državi zmaga. Kar za več centimetrov so se podaljšali obrazi znanih brezdelnežev, komunistično navdahnjenih »inteligentov« in lovec sreče opoteče, ki se zbira ob vohu Aleksandrove promenade, ko so brali včeraj ob 8 zvečer prvo izdajo današnjega »Slovenca«, iz katere so na podlagi eksaktnih števil zvedeli, da so se zaman tolažili z »zmago« neprijateljev dr. Stojadinovičeve vlade. Velike številke, ki so jih zbrali dr. Stojadinovič, dr. Korošec in dr. Spaho po vsaj državi, so zatele obraz postopski družbi, ki je valjena prirejal škandale, demonstracije in incidente, če jih kdo plača, in slišala se je marsikatera kletev na račun nesrečnega dr. Kramerja, ki jih je tako hudo potegnil ali pa je bil sam potegnjen. Svar je za to gospodo tem bolj tragična, ker ni bilo pijače, s katero bi si bila vsaj nekoliko lahko potolažila svojo jezo na usodo, ki je naklonila tako sijajno zmago vladi, jugoslovenskim fašistom in komunistom pa nezasiščen poraz. Kolovodji opozicije pa sploh ni bilo na spregled, ker ti preganjajo svojega strahovitega mačka doma, da nihče ne vidi njihovih poparjenih obrazov in čustev. Niti najhujše senzacije iz kazenske fabrike, ki so jih skovali še v zadnjem hipu, da je »vlada odstopila«, da je »prezident Roosevelt interveniral«, da prevzame oblast opozicija, da je »bil dr. Kramer nujno poklican v Beograd« in podobne duhovitosti, niso nič več vlekla, ko so naši ljubljanski potašči pred pošto in Emono iz »Slovenca« kar požirali grenke številke o sijajnem porazu desetobojne opozicije. Namesto nameranih »manifestacij« je kakor po čudežu nastopila smrtna tišina, dr. Kramerjevi prijatelji, ki so stavili vse svoje upe na Mačka, so se neslišno spazili vsak v svojo stran, dobri ljubljanski meščani pa so se zadovoljno smehljali nad toliko blamažo elementov, ki so prišli ob vse, od česar živijo, ob večem nemir in nered ter nezakonskosti, ki je vladala v naši državi in v naši državi, ko so paševali Zivkovič, Kramer, Pucelj in Pirkmajer. Tempi passati!

Kino Kodoljevo tel. 41-64

Danes, jutri in v četrtek ob 8 uri

„Demon ljubezni“
(Loretta Jung, Robert Taylor)

I Katehetskimi sestanki po drevi ob pol 8 v srebrni dvorani Unione. Referira g. prof. J. Pavlin o temi »Kristus eredišče verskonravne vzgoje«.

I Izjavi vojnih dobrovoljcev: Po Ljubljani so bili razširjeni volilni letaki: »Zavedni Jugoslovenom« s podpisom »Vojni dobrovoljci-Sokolie«. Okrajna organizacija Zveze vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani obvešča vso cenjeno javnost, da nima s tem in kakršnimkoli drugim letakom, ki bi se morda še pojavil, nobene zveze. — Uprava.

I Zanimivosti iz zemljiške knjige. Prav zanimiv je pregled mesečnih poslov ljubljanske zemljiške knjige pri okrajnem sodišču. V novembru je bilo vloženih 162 predlogov za vključbo raznih posejil in meničnih kreditov za 43.646.000 din. Vredni red je bil zaznamovan na razne nepremičnine mestne občine ljubljanske za kredit 30.550.000. Intabulirano je bilo dalje največje posojilo v znesku 1 milijon 800.000 din in na drugo posestvo za 1 milijon 500.000 din. V novembru je bilo dalje podanih 50 zemljiškopravnih predlogov za izbris raznih terjatev v skupnem znesku 8.697.000 dinarjev, za 318.065 av. kron in za 152.000 goldinarjev. Pri raznih posestvih vključene kronske in goldinarske terjatve so zelo stare.

I Na ledeni plošči. Znamenito delo češkega pisatelja Viljama Wernerja je imelo na vseh odrih velik uspeh, še večji uspeh pa je imelo to delo v filmu. Vlogo starega profesorja Juneka igra znameniti F. Smolik, njegovo hčer doktorico znana

Lida Baarova, v filmu igra tudi naš znanec Zvonimir Rogoz. Življenje današnje mladine, doba krize, brezposelnosti in vsi problemi, ki bičajo današnjo generacijo, so prikazani v vsaj svoji resničnosti. Sliano je podana figura starega profesorja, ki stoji na razpotju dveh stoletij ter gleda in opazuje današnje družbo in mladino s trdnim občutkom da današnji svet nima več onih nekdanjih čvrstih temeljev, temveč da stojiredi razburkane oceana, kakor na ledeni plošči, ki jo ženejo divji valovi vsakdanjosti v negotovost ali celo v propast. Skrajni čas je, da se človeška družba vrne na boljšo pot. Sijajni film je režiral znameniti režiser F. Frič. Oglejte si film v kinu Unionu.

I Mlekarsko društvo za Ljubljano in okolico opozarja svoje člane (kmetovalce) na redni občni zbor »Mlekarskega društva«, ki bo dne 18. decembra 1938, ob 9 v restavraciji pri »Levu«. Ker je med drugimi zelo važna točka dnevnega reda »Povišanje cene mleka«, so vsi mlečni producenti naprošajo, da se istega zanečljivo udeležijo!

I Namesto cvetja na grob gospoda Maksa Zabukovca je daroval g. Ivan Zabukovec 100 din za slepe otroke v Kočevju.

I Stanovanjske odpovedi. Pri okrajnem sodišču ljubljanskem je bilo novembra podanih 1307 stanovanjskih odpovedi, vseh letos pa že 107. Prav zanimivo je, da je decembra do včeraj vložilo le 9 hišnih gospodarjev svoje predloge za izpraznitev stanovanj. To pojasnjuje tako, da so mnogi gospodarji bili mnenja, da sodišče tudi stanovanjskih odpovedi ne rešuje, ker so se bližale volitve in da zato take zadeve mirno počivajo.

Za obleke, bluze

ANGLEŠKA VOLNA

Kroji, vzorci brezplačno.

Toni Jager, Kongresni trg 1, Ljubljana

Gledališče

Drama: Torek, 13. dec.: zaprta. — Sreda, 14. dec.: »Zene na Niskavuriju«. Red Sreda. — Četrtek, 15. dec.: »Brezov gaj«. Red Četrtek. — Petek, 16. dec., ob 15: »Potopljeni svet«. Dijaška predstava. Globoko znizane cene. — Sobota, 17. dec.: »Dobruža 1916«. Red B. — Opera: Torek, 13. dec.: »Jolanta«. Gianni Schicchi. Premiera. Premiere abonma. — Četrtek, 15. dec.: Zaprta. — Petek, 16. dec.: »Roxxy«. Red A. — Sobota, 17. dec.: »Jolanta«. Gianni Schicchi. Izven.

Predavanja

Predavanje v društvu »Pravnik«. V sredo, dne 14. decembra 1938 bo predaval ob 18 v dvorani št. 79 justične palače privatni docent g. dr. Stojan Bajič o načrtu novega nemškega zakona o službenem razmerju (1938).

»Človeški obraz in njegov izraz« je naslov ekloptičnega predavanja, ki ga bo imel v torek, 13. decembra ob 8 zvečer ob krašnih slikah o izraziti ali človeškega obličja dr. P. Roman Tominec na XX. prosvetnem večeru Frančiškanske prosvete M. O. Vstopnice po 3 din v pisarni »Pax et bonum«. Člani popust.

IV. prosvetni večer Prosvetnega društva Sp. Šiška. V ponedeljek, dne 12. decembra t. l. ob 8 zvečer priredi naše društvo skupno s skupino bojevnikov v Sp. Šiški skloptično predavanje: »Grozotvornost vojne«.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek, 13. decembra ob 6.15 predava v Mineraloški predavalnici univerze g. univ. doc. dr. Matija Zumer o temi »Bolezni kovin«. Predavanje bodo pozorovali številni diapozitivi.

Sestanki

Dekliški krožek Ljubljana-mesto. Drevi ob 8 imamo redni sestanek v s bi v Vzajemni zavarovalnici. Članice, pridite prav vse!

Dekliški krožek Trnovo ima danes svoje redni sestanek. Tovarišice pridite k zanimivemu predavanju, katerega ima predavateljica ga. Robidova. Na evidenje. — Odbor.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Mestni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Poizvedovanja

Mlad ovčjak se je zatekel na praznik, 8. decembra na Miklošičevi cesti. Dobi se: Miklošičeva cesta 10-III., dvorišče — Kos.

ZFO

Dvadnevni tehnični tečaj za učiteljstvo priredi ZFO v dneh od 30. do 31. decembra 1938 v Ljubljani. Namen tečaja je, naše učiteljstvo praktično seznaniti s sodobno telesno vzgojo. Podrobne informacije daje pisarna ZFO, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7-1. Prijavni rok je do 23. decembra 1938 istotam.

Jesenice

Najlepše božične razglednice v trgovini Krekovega doma.

Zločinski napad na Golniku

Kranj, 12. decembra.

Preteklo soboto je bil na Golniku, ne daleč od zdravilišča, zagrešen zločin, ki vsekakor zahteva najstrožje kazni. Zrt-v zločinskega napada je 70 let stara gospa Julka Tomić, ki je bila napadena od štirih moških, ki niso, kakor je sedaj videti, tega storili niti zaradi denarja, niti iz maščevalnosti, ampak iz svoje velike podivjanosti.

V soboto zvečer okrog devetih je sedela gospa Tomić v kuhinji pensiona svoje hčerke gospe Melanije Djordjevič na Golniku. Njena hčerka gospa Melanija je odšla ta večer na Jesenice. Ko je gospa Tomićeva slišala, da nekdo trka na zaklenjena vrata, je poslala služkinjo pogledat, kdo je. Pri vratih se je oglašil domačin Stanko Likar, zato mu je služkinja odprla vrata. Z Likarjem so prišli še trije moški, od katerih eden služi v pensionu g. Janka Dolžana, druga dva pa sta v Dolžanovem pensionu na stanovanju.

Ko so moški posedli, so takoj zahtevali pijače. Gospa Tomićeva je povedala, da je hčerka vzela ključ od kleti s seboj in da ima samo dva litra vina na razpolago. Ko so moški popili to pijačo, so se zahtevali, seveda jim pa gospa Tomićeva ni mogla ustreči. Takrat je eden izmed moških pograbil stol, gospa Tomićeva pa se je vsa tresoč od strahu stisnila k domačinu Stanku Likarju in ga s povzdignjenimi rokami prosila, naj jo zaščiti. Likar se je urno oprostil rok starke in jo pahnol od sebe. Medtem je eden izmed moških pograbil drug stol, udaril po luči, da jo je razbil na drobne

Nj. Vel. kraljica Marija v Londonu

London, 12. dec. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je včeraj prispela v London. Na železniški postaji Viktoriji so jo pozdravili Nj. Vis. knežinja Olga s teto Nj. Vel. kraljice Marije infantko Beatrico. Navzoči so bili tudi člani jugoslovanske kolonije s poslanikom Kasidolcem na čelu.

»Četrta delitev Poljske«

Varšava, 12. dec. b. V varšavskih političnih krogih so zelo vznemirjeni zaradi prodiranja nemške politike proti vzhodu, ki jo po mnenju tukajšnjih političnih krogov ni mogoče več zadržati. Po uspelem von Ribbentropovem obisku v Parizu in po včerajšnjih volitvah v Klajpedi je postal sedaj za Nemčijo najvažnejši ukrajinski problem. Za nagel preobrat Beekove zunanje politike je značilno, da v Varšavi z veliko nestrpnostjo pričakujejo obisk sovjetskega komisarja za zunanje zadeve g. Litvinova. Njegov prihod pričakujejo že sredi januarja. Zaradi napetega položaja pa bi v Varšavi zelo radi videli, da bi Litvinov prišel že preje. Medtem ko del romunskega tiska nastopa proti temu, da zlasti ameriško časopisje govori o četrtri razdelitvi Poljske, pa drugi zopet poročajo, da se Stalin pripravlja na to, da prizna Ukrajincem avtonomijo, Nemčija pa se pripravlja, da že pred božičem udari na Poljsko.

Nemci v Klajpedi zmagali

Klajpeda, 12. dec. b. Včerajšnje volitve v Klajpedi, ki so imele značaj plebiscita, so odločile o usodi dežele. Po dosedanjih rezultatih so vsi prepričani, da bodo Nemci dobili v klajpedskem deželnem zboru 27—29 mandatov. Voditelj Nemcev dr. Neumann je izjavil dopisniku »United Press«, da bo morala Litva po včerajšnjih volitvah dati Nemcem popolno avtonomijo, ker bi morala Nemčija v nasprotnem primeru izvajati posledice. Na vprašanje, kakšne naj bi bile te posledice, je dr. Neumann odgovoril: Nemčija bi v tem primeru zahtevala povratek klajpedskega področja, ker ni dvoma, da večina prebivalcev Klajpede želi priključitev k Nemčiji. Razlogi, zakaj Hitler ni hotel kratkim potom izvesti priključitev Klajpede k Nemčiji, so najbrže v njegovi nedavni izjavi, da Nemčija v Evropi nima nobenih teritorialnih zahtev več. S priključitvijo Klajpede k Nemčiji pa bi bilo to področje pahnjeno v težak gospodarski položaj, ker bi izgubilo litavsko ozadje. Litva bo dala zaradi tega Klajpedi popolno avtonomijo, zato pa bo dobila popolnoma svobodno luko v Klajpedi. Avtonomija bo tako široka, da bo v Klajpedi uveden tudi nürnberški zakon.

Francija popušča

Tunis, 12. dec. AA. Stefani: Oblasti so prepovedale vse manifestacije in sprevede po mestu.

Rim, 12. dec. b. V nemških političnih krogih so vedno bolj prepričani, da je Francija pripravljena na popuščanje in prašanje Džibutija (in samaljške obale). Merodajni francoski finančni krogi so mnenja, da ta področja nimajo prav nobene vrednosti za Francijo. Razen tega so prepričani, da bo eta Anglija in Francija pristali na to, da bo eta Italija in Nemčija dobili večji vpliv na Suez. Če je to trgovsko podjetje, tozadevni spor ne bi prav nič okrnil angleško-italijanskega sredozemskega pakta in tudi ne dosedanjega stanja v vzhodnem delu Sredozemskega morja.

V magdeburški stolnici so ukradli dragocene kipe

Magdeburg, 12. decembra. AA. DNB: V tukajšnji stolnici je nekdo ukradel star in zelo dragocene kipe, ki predstavljajo pastirjevo glavo, delo iz 13. stoletja. Kipe je bil blizu vhoda v stolnico. Policija je razpisala veliko nagrado za tistega, ki bi kipe našel ali pa pomagal pri odkritju tatvine. Jasno je, da je moral kipe ukrasti neki poznavalec umetnosti, ki je hotel to dragocenost uvrstiti v svojo lastno zbirko. Istočasno je isti tat ukradel tudi kipa dveh apostolov, ki sta bila ob glavnem oltarju.

Po kitajskih bojiščih

Cungking, 12. dec. b. Zadnja poročila o borbah na južnem Kitajskem so zelo ugodna za kitajsko vojsko. Trdijo, da je protinapad Kitajcev vzhodno od Kantona in okrog mesta Vajčova uspel in da so Japonci zapustili za seboj ogromne množine vojnega materiala ter mrtvih in ranjenih. Z istega bojišča prihajajo poročila, da se japonska vojska umika proti Kantonu. Vajčova leži 100 km vzhodno od Kantona. Kitajci poročajo, da se je njihov napad razvil na vzhodu in jugozahodu Kantona in da njihove čete stalno napredujejo. Kitajci so zavzeli tudi otok Vejčon, ki bo izhodišče daljnih napadov.

Odlikovanja

Belgrad, 12. dec. AA. V imenu Nj. Vel. kralja in z ukazom kr. namestnikov sta na predlog prosvetnega ministra odlikovana z redom sv. Sava 3. stopnje dr. Jovan Hadži, univerzitetni profesor, in dr. Franc Veber, univ. profesor.

Danes zadnjikrat! Sadizem, cinizem, humor! Sijaj francoskega dvora vitezi, potepuhi in pustolovci so odlika zgodovinskega velefilma

Kralj pustolovcev

Ronald Colman Frances Dee

Kino Matica tel. 21-24 Ob 16, 19 in 21

Danes imate zadnji orliko

Film po duhoviti drami

VILJAMA WERNERJA

Lida Baarova — Fr. Smolik — Z. Rogoz

Kino Union Tel. 22-21

da si ogledate prekrasno delo slovanske filmske umetnosti

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 16, 19 in 21. uri

Na ledeni plošči

Najbolj pereči sodobni problemi življenja današnje družbe zlasti današnje mladine so prikazani v tej filmski umetnosti na najbolj drastičen način!

Prodaja deviz

Narodna banka je izdala obvezna dopolnila k Rezini okrožnici št. 98 z dne 8. decembra 1938 o postopanju pri prodaji izvoznih in tako zvanih »šalterskih« deviz, t. j. poleg zneska 25%, ki se mora tudi nadalje odstopiti Narodni banki po uradnem tečaju s premijo, morajo pooblaščenim zavodi tudi še 25% od vseh izvoznih deviz tudi eno tretjino »šalterskih« deviz prodajati na domačih borzah samo domačim uvoznikom surovega bombaža in surove volne (v kolikor gre za uvoz iz nekliriranih držav) in sicer maksimalno po svobodnem tečaju za angleški funt, ki se objavlja v službenih tečajnicah (brez dodatka uvedenega odstotka). Na ta način se povpraševanje za devize po uvozniki omenjenih surovin ne more pojavljati v zneskih povpraševanja svobodnih deviz, katere denarni zavodi vsak dan sporočajo domačim

borzam, tako da bo skupni znesek rednega dnevnega povpraševanja za svobodne devize obsegal vse ostale primere, razen plačil za bombaž in volno, skupne ponudbe pa bodo predstavljale 50% izvoznih in dve tretjini »šalterskih« deviz. Prodaja svobodnih deviz uvoznikom surovega bombaža in volne se more vršiti ne samo v angleških funtih, ampak tudi v drugih valutah na podlagi določenega tečaja za angleški funt. 2. Pooblaščenim zavodom morajo po podružnicah Narodne banke obveščati centralo Narodne banke o prodanih zneskih svobodnih deviz (25% izvoznih in tretjina »šalterskih« deviz) uvoznikom surovega bombaža in volne z oznako imena domačega kupca in vrste surovine. — K temu pripominjamo, da bodo izvozniki dobivali od sedaj za angleški funt 241.75 din (do sedaj 247 din).

Načrtno gospodarstvo

V svoji zbirki študij je izdal Socialnoekonomski institut v Ljubljani svoje prvo publikacijo: »Gospodarstvo po načrtu, njegove naloge in problemi«, katero je spisal vsušč. prof. g. dr. Andrej Gosar. 50 strani obsega, a tehtna knjižica obravnava najprej dobre in slabe strani liberalnega gospodarstva, ki pa niso mogle preprečiti propadanja tega gospodarskega sistema. Zato se v zadnjih časih vedno bolj pojavlja ideja gospodarstva po načrtu. Načrtno gospodarstvo pa zopet odkriva nove probleme v gospodarskem življenju, za katere je treba najti novih potov in načinov rešitve. Drugače se rešitve v kolektivističnem gospodarstvu, drugače zopet v kapitalističnem sistemu. Posebno vrsto problemov pa predstavljajo organizacijski problemi v zvezi z načrtnim gospodarstvom. Vse te probleme obravnava g. dr. Andrej Gosar v svoji publikaciji, ki zasluži pozornost naših javnih delavcev in gospodarjev. Knjiga stane 8 din, pri večjem naročilu (nad 20 izvodov pa se zniža cena na 5 din).

Stanje Narodne banke

Narodna banka izkazuje za 8. decembra naslednje stanje (vse v milij. din., v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 30. november):

Aktivna: zlati v blagajnah 1.897,5 (+1.05), zlati v inozemstvu 9,45, skupna podlaga 1.906,9 (+1.05), devize izven podlage 552,2 (+39,7), kovani denar 325,5 (-17,5), posojila: menična 1.726,7 (-14,9), lombardna 39,26 (-0,5), skupno 1.766,0 (-15,4), razna aktiva 2.350,3 (+11,05).

Pasiva: bankovci v obtoku 6.794,1 (+11,0), državne terjatve 20,0 (-4,64), zira račun 1.198,4 (-1,35), razni računi 1.066,0 (-50,3), skupno obveznosti po vidu 2.284,44 (+18,2), obveznosti z rokom 30,0, razna pasiva 299,6 (-9,5).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 9.078,55 (+29,25), skupna podlaga s premijo 2.450,5 (+1,35), od tega samo zlati v blagajnah s premijo 2.438,26 (+1,35) milij. din, skupno kritje 26,99 (27,06%), od tega samo kritje z zlatom v blagajnah 26,85 (26,92)%.

V naslednjem navajamo nekatere najvažnejše postavke iz izkazov Narodne banke za 30. september, 31. oktober in 13. november, ki kažejo, kako zelo je od dni krize napredovala razbremenitev Narodne banke (vse postavke so v milij. dinarjev):

Aktivna	30. 9.	31. 10.	30. 11.
zlati v blag.	2.354,6	2.357,4	2.436,9
skupna podl.	2.423,0	2.432,3	2.449,1
devize izven podl.	478,2	442,2	512,2
menična posojila	1.877,7	1.851,2	1.741,6
lombardna posojila	69,8	44,3	39,8

Pasiva:	30. 9.	31. 10.	30. 11.
državne terjatve	32,2	25,9	24,7
zira račun	824,1	1.027,8	1.225,8
razni računi	780,1	995,7	1.015,7
obveznosti z rokom	350,0	150,0	30,0
skupno kritje %	26,80	26,84	27,06
samo zlati kritje %	26,04	26,01	26,92

Posojila banke so dosegla svoje najvišje stanje dne 8. oktobra s 1.952,6, do 30. novembra so se zmanjšala na 1.781,4 milij. din, torej 171,2 milij. din. Dne 31. avgusta 1938 so znašala 1.593,0 milij. din, in tako polovica teh posojil že vrnjena.

Obtok denarja.

Za obtok denarja tako bankovcev kot kovancev navajamo naslednje podatke v milij. din:

	bankovci	kovanec	skupno
31. avgusta	6.246,2	798,6	7.044,8
30. septembra	7.404,0	814,2	8.218,2
31. oktobra	7.012,3	848,0	7.860,3
30. novembra	6.783,1	857,0	7.640,8

V primeri z najvišjim stanjem obtoka za 30. september se je obtok denarja v naši državi

Stanje naših kliringov

Po poročilu Narodne banke je bilo stanje naslednje (v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 30. november):

Aktivni kliringi: Italija 54.016.000 (-5.390.000) din, Nemčija 26.037.000 (-2.291.000) mark, Bolgarija (redni) 667.000 (-1.051.000) din, Bolgarija (turizem) 174.000 (-12.000) din, Poljska 3.281.000 (-1.320.000) din, Turčija 18.383.000 (-67.000) din in Španija 2.935.000 pezet.

Pasivni kliringi: Češkoslovaška 148.673.000 (-914.000) kron, Belgija 2.402.000 (+4.000) belg. Madžarska 24.321.000 (-3.186.000) din, Romunija 9.629.000 (+677.000) din in Švica 3.815.000 (-308.000) šv. frankov.

Tu je družbe pri nas

Bilanca te družbe, zaključena s 30. junijem 1938 izkazuje v primeri s 30. junijem 1937 zmanjšanje imobilizacij od 163.230 na 161.145, zalog od 26.488 na 14.295, gotovine od 25.023 na 20.195, dočim se etale postavke, ki se dajo realizirati (blago, terjatve itd.) narašale od 25.814 na 44.918 tisoč franc. frankov. Nove investicije v teku so izkazane s 4.688 tis. franc. frankov. Med pasivi znaša glavica 156.250 tis., premije 13.125, obližacijski dolg se je zmanjšal od 48.168 na 46.578, obresti od 6.016 na 7.494, zlasti pa so se povišali upniki: od 9.861 na 21.741 tis. franc. frankov.

Brutto dohodki družbe so narasli od 8.039 na 17.045, k tem je priložila še na obrestih 163 tis. fr. obresti in 7.422 tis. drugih dohodkov (od tega 5.581 valutnih razlik), dočim se te razlike dale prejšnje leto samo 1.353 tis. Od skupnega donosa je odbiti 1.457 za splošne stroške, 5.322 (3.111) za davke in obresti, 1.477 pa za obrestno službo obveznic. V sklad za dubiozne terjatve je šlo 1.454. Razni stroški so narasli od 113 na 11.767 tis., od tega je šlo 3.681 za novo cenitev materiala za nove tvornice in v 7.728 tis. valutnih razlik. Čistih dobiček znaša 3.153 (3.510) tis. frankov.

Trepča. Produkcija je dala v novembru (v oklepajih podatki za oktober): 59.273 (60.273) ton rude, 6.270 (6.006) evinčnih koncentratov s 80,16 (79,45%) evinca in 31,1 (29,30) unce srebra, 5.387 (5.245) ton cinkovih koncentratov, v katerih je bilo 50,7 (49,46%) cinka.

Bor. V prvih 11 mesecih letos je znašala produkcija rude 672.531 (lani v prvih 11 mesecih 592.709) ton, produkcija bakra pa 37.448 (35.503) tone, od tega v novembru 4.521 (lani novembra 4.114) ton.

Ikanje nafte v naši državi. Na koncu I. 1936 je bila v naši državi osnovana družba Jugoslovanska raziskovalna d. d. v Belgradu, ki je sedaj sklenila pogodbo z našo državo, po kateri dobi pravico za iskanje nafte na velikih terenih v naši državi. V to svrhu namerava družba (za katero stoji Standard Oil) porabiti okoli 200 milij. din. Podpisala bo z državo posebno pogodbo, po kateri bo država udeležena z 12—15% bruttoproizvodnje, dala pa ne bo družbi nobenih posebnih olajšav.

Montania, d. dr. Belgrad. Iz upravnega sveta družbe sta izpadla dr. Vekoslav Kisovec in Milan Lujanović, na nova pa so prišli v upravni odbor: dr. Max Hahn, dr. Max Heinholt, Carl Müller, dr. L. F. Meyer in dr. Danilo Gregorič.

Svetovna produkcija bakra. Kartel producentov bakra je dne 23. novembra sklenil, da bo znašala produkcija bakra od 1. januarja 1939 dalje 110% one tonaže, ki je služila za podlago. Dne 7. decembra pa je kartel sklenil, da bo produkcija znižana od 15. decembra 1938 dalje na 105%, od 1. januarja 1939 pa na 100%. Inž. K. J.

Plačilo filmov. Finančni minister je dne 5. decembra izdal odlok, po katerem mora Narodna banka dati domačim uvoznikom filmov na razpolago za plačilo filmov potrebne zneske v svobodnih devizah po višjem tečaju. Tako se bodo morali filmi, uvoženi iz nekliriranih držav, plačevati z nakupom deviz po Narodni banki po posebnih višjih tečajih.

Industrijska zbornica v Zagrebu. Združenje industrijcev v Zagrebu obvešča članstvo in javnost, da preneha poslovati združenje industrijcev za savsko banovino, na novo pa začne poslovati Industrijska zbornica v Zagrebu 8. decembra. Industrijska zbornica vrši vse one funkcije za industrijska podjetja dosedanje Trgovinsko-industrijske zbornice v Zagrebu, ki jih je doslej vršila ta zbornica. Za člane, ki se nahajajo na področju Trgovinsko-industrijske zbornice v Osijeku, ostane še nadalje pristojna ta zbornica. Nova industrijska zbornica se nahaja v prostorih Združenja industrijcev za savsko banovino v Zagrebu, Račkova 1 (borska palača).

Avtorske tantijeme. »Službene novine« objavljajo tarifo UJDA (Združenja jugoslovanskih dramskih avtorjev), ki velja do 31. decembra 1939, za plačilo avtorskih nagrad za dramska, dramskomuzikalna, kinematografska, pantominska in slična dela. Za gledališča velja tarifa po pogodbi, za diletantska gledališča 50—350 din za prireditelje, za zvočne kinematografe do 36.000 din prometa letno 360 din, od 36.000 do 750.000 din 1% prometa, od 750.000 do 1.250.000 1% do 1.250.000 din in 0,75% od vsote nad 750.000 din, od 1.250.000 do 1.750.000 din 0,9% od vsote 1.250.000 din in 0,55% od vsote nad 1.250.000 din, od 1.750.000 din do 2.250.000 din 0,8% od vsote 1.750.000 din in 0,35% od vsote nad 1.750.000 din, za nad 2.250.000 din prometa 0,7% doseženega letnega prometa. Ta tarifa velja samo za one, ki pravočasno sklenejo pogodbo.

Fuzija v češkem denarništvu. Znana banka Pestschek & Co. v Pragi bo izročila s 1. januarjem 1939 vse svoje tekoče bančne posle z vsemi klienti Živnostenski banki v Pragi. Pač pa se bo trdila še naprej brigala za svoja industrijska podjetja.

Češkoslovaška Narodna banka. V dobi od 20. novembra do 7. decembra je obtok bankovcev padel za 120 na 6739,6 milij. kron in so se znatno povečale naložbe na žiru pri banki.

Nemška Reichsbank izkazuje od 30. novembra do 7. decembra zmanjšanje obtoka bankovcev za 258 na 8995 milij. mark.

Borza

Dne 12. decembra.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt neizpremenjen na 237,20—238,80.

Nemški čeki so ostali tudi neizpremenjeni na 14,20—14,40.

Grški boni so beležili v Zagrebu 39,65 do 40,35, v Belgradu 41,65—42,35.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 5.020.188 dinarjev, v Belgradu 5.584.000 din. v efekth je bilo v Belgradu prometa 2.697.000 din.

Ljubljana — tečaj s primom

Amsterdam, 100 hol. gold.	2397,16—2411,76
Berlin, 100 mark	1766,02—1779,90
Bruselj, 100 belg.	741,94—747,—
Curih, 100 frankov	996,45—1003,52
London, 1 funt	205,76—207,82
Newyork, 100 dolarjev	4378,50—4414,82
Pariz, 100 frankov	115,88—117,30
Praga, 100 kron	150,83—151,93
Trst, 100 lir	231,19—234,28

Curih, Belgrad 10, Pariz 11,66, London 20,68, Newyork 442,50, Bruselj 74,45, Milan 23,275, Amsterdam 240,45, Berlin 177,30, Stockholm 106,55, Oslo 103,90, Kopenhagen 92,325, Praga 15,19, Varšava 88, Budimpešta 87,50, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,115, Buenos Aires 100,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 98,25—99,25, agrarji 59—60, vojna škoda promptna 461—464, begluške obveznice 88—89, dalm. agrarji 87—88,25, 8% Blerovo posojilo 96 do 97, 7% Blerovo posojilo 90,25—91, 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100, 7% stab. posojilo 97 do 98. — Delnice: Narodna banka 7500—7650, Trboveljska 185—195.

Zagreb. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo 98—99 (99), agrarji 58—60, vojna škoda promptna 465—467 (470, 461), begluške obveznice 89—93, dalm. agrarji 88—89, 4% sev. agrarji 58—60,50, 7% Blerovo posojilo 90—91,50 (91, 91,25), 7% posojilo Drž. hip. banke 99—100, 7% stab. posojilo 96—98 (96,50). — Delnice: Narodna banka 7600 denar, Priv. agrarna banka 222 denar, Trboveljska 185—187,50 (185), Narodna šumska 40 blago, Gutmann 47 blago, Isis 50 blago, Osj. sladk. tov. 80—100, Osješka livarna 160 denar, Jadranska plova 350 denar.

Ali kašljate vsled prehlada?

Puhlmann-ov čaj

prepreči draženje na kašelj, razkroja sluz in umiri kašelj. Dobiva se v vseh lekarnah.

Originalni zavitek po 125 g din 37.—

Ogl. reg. br. 1503/1936.

Belgrad. Drž. papirji: 7% investicijsko posojilo (100), vojna škoda promptna 468—469 (468,50, 470), za konec februarja (468), begluške obveznice 89,50—90, dalm. agrarji 89—89,50 (89), 4% sev. agrarji (58,50), 8% Blerovo posojilo 96,75—97,50, 7% Blerovo posojilo 91,25—91,75 (91,50). — Delnice: Priv. agrarna banka 225 do 226, 225 drobni komadi).

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Dobitki vojne škode

Na 32. zbiranju dobitkov vojne škode z dne 2. decembra so bili izbrani naslednji dobitki:

serija	št.	dobitek	serija	št.	dobitek
5039	400	3.000	5860	611	3.000
5046	436	3.000	5873	419	5.000
5074	697	3.000	5884	413	3.000
5084	80	5.000	5885	777	2.000
5089	315	3.000	5910	371	20.000
5110	190	3.000	5913	20	20.000
5133	765	3.000	5927	649	3.000
5214	514	20.000	5927	934	3.000
5274	631	3.000	5926	403	3.000
5283	307	3.000	5986	396	3.000
5309	635	3.000	5988	191	3.000
5346	881	5.000	5988	588	5.000
5352	17	3.000	6013	246	100.000
5402	638	5.000	6044	263	3.000
5425	695	3.000	6098	16	3.000
5467	532	3.000	6143	682	20.000
5505	65	5.000	6153	951	5.000
5533	260	5.000	6161	190	3.000
5570	745	3.000	6203	406	3.000
5589	471	3.000	6209	236	20.000
5612	236	3.000	6236	688	5.000
5668	49	20.000	6244	160	3.000
5673	574	3.000	6246	660	3.000
5694	594	3.000	6280	551	3.000
5716	93	20.000	6293	327	3.000
5743	231	3.000	6301	47	3.000
5760	790	3.000	6303	133	3.000
5785	981	3.000	6316	404	3.000
5811	304	50.000	6331	981	3.000
6343	77	5.000	7269	812	5.000
6366	487	20.000	7299	535	3.000
6395	942	5.000	7322	715	5.000
6414	352	3.000	7347	887	5.000
6444	525	3.000	7385	609	3.000
6468	52	5.000	7467	837	5.000
6493	801	50.000	7477	648	3.000
6526	58	5.000	7519	967	3.000
6547	970	3.000	7520	87	5.000
6561	298	3.000	7556	583	5.000
6649	120	3.000	7588	897	3.000
6731	713	3.000	7620	646	3.000
6735	264	3.000	7736	317	3.000
6788	497	20.000	7754	264	5.000
6789	960	3.000	7757	549	3.000
6803	29	50.000	7764	539	3.000
6808	170	5.000	7772	941	3.000
6808	210	3.000	7816	531	5.000
6834	36	3.000	7819	447	3.000
6908	527	3.000	7840	475	5.000
6924	943	100.000	7842	273	3.000
6943	624	3.000	7881	514	3.000
6972	59	3.000	7921	582	5.000
7011	39	20.000	7930	474	3.000
7065	185	5.000	8032	490	20.000
7081	876	5.000	8085	587	20.000
7087	7	5.000	8103	879	5.000
7100	672	20.000	8170	192	3.000
7102	183	5.000	8171	730	3.000
7114	497	3.000	8183	993	5.000
7218	700	5.000	8190	565	5.000
7219	479	3.000	8297	456	5.000
7223	368	3.000	8297	456	5.000
8483	818	3.000	8302	20	20.000
8482	75	1.000	8853	490	3.000
8335	630	5.000	8854	667	50.000
8409	897	3.000	8889	672	5.000
8433	722	3.000	8916	731	5.000
8440	133	3.000	9011	404	3.000
8452	794	5.000	9105	192	50.000
8462	762	3.000	9141	114	3.000
8483	327	3.000	9277	468	3.000
8329	267	3.000	9186	33	3.000
8542	205	5.000	9191	635	3.000
8565	936	3.000	9297	93	3.000
8577	405	5.000	9214	240	5.000
8596	818	5.000	9220	401	3.000
8605	56	3.000	9272	735	3.000
8656	383	5.000	9274	93	5.000
8731	381	20.000	9316	818	5.000
8762	326	3.000	9310	164	5.000
8792	871	5.000	9310	259	5.000
8804	970	3.000	9318	336	3.000
8809	571	3.000	9325	498	5.000
8829	679	3.000	9327	218	5.000
8838	777	5.000	9332	965	3.000
8838	852	3.000	9391	211	20.000

Šestnajsta mednarodna letalska razstava v Parizu

Razstavljeno je najhitrejšje letalo sveta, ki ima hitrost 900 km na uro. Dvonadstropna kabina novega preko-oceanskega veleletala

V Parizu, na obrežju Seine, v velikih razstavnih prostorih »Grand Palais« je v teh dneh velika mednarodna razstava. Pred njo je bila v teh prostorih avtomobilska razstava in prav zanimivo je celotno ozračje, kakor ga je dajala ena in druga razstava. Ob prvi sijaj, salonstvo, obiskovalci so bili vsi razigrani in veseli najmodernejših linij, zlasti paški svet je bil kaj moden. Letalska razstava pa je vse bolj resna, vojaško stroga in med obiskovalci ni nič tako prešernega in razigranega sveta.

Prva letalska razstava v Parizu je bila leta 1909, ko se je posrečil prvi polet preko Rokavskega preliva. Sedanja razstava je 16. po številu in v tem času je letalstvo doživelo že velikanski napredek. Današnji moderni aparati so, kakor pravimo, prvim podobni samo še »v načelu«. Žice in vrvi na letalih, ki jih je bilo videti še na predzadnji razstavi pred dvema leti, so danes že povsem izginile. Povsod le gladka oblika in ostri obrisi. Domišljija zgraditeljev je usahnela, poizkusni proizvodi vseh dežel so izključeni in nič več ni mogoče govoriti o kakem »nacionalnem« obzoru letal, vsa letala so zgrajena v nekem »mednarodnem slogu«. Skoro vsa vojna in trgovska letala so enokrovniki s trupom pod krili in kolesjem, ki se v zraku da potegniti v trup. Gotovo ta razstava napoveduje novo razdobje v letalstvu — razdobje serijske proizvodnje, ki jo narekujejo vojaški ozirji. Skupen izraz razstave je hitrost in — nezaupanje. Od vojnih letal posamezne države razkazujejo le to, kar je že mednarodno znano. Vrste, ki spadajo v oboroževalne skrivnosti in katerih izpolnjenost bi zanimala marsikakšnega obiskovalca, so predstavljene le v skromnih mo-

delih, na katerih so razvidne le take posameznosti, ki bi jih mogel pokazati pač vsak.

Na razstavi je s svojimi proizvodi zastopanih 50 graditeljev, dvesto razstavljalcev, enajst raznih držav, med katerimi pa ni Italije in sovjetske Rusije. Ob vходу na razstavo, v levem krilu, nas pozdravi holandska letala. »Fokker« se ponaša, da je s tipom D23 našel novo obliko lovskega letala. Senzacija razstave pa podaja holandska trdka Koolhoven iz Rotterdam s tipom »FK 58«. Stroj je razstavljen z vso opremo, da bi se vsak čas mogel uvrstiti v eskadrilo in ga trdka označuje kot najhitrejšje lovske letalo sveta in garantira za hitrost — 900 km na uro! Letalo stoji mirno in dostojanstveno na svojem podstavku med rožami in s stisnjeno, napeto obliko in mračno sivomodro barvo napravi vtis neizmerne, zgoščene energije.

Angleška »Royal-Air-Force« se je v smislu »splendit isolation« s svojim razkošjem umaknila v svoj paviljon ob strani in ga opremila z elegantno svetovnjaka, kakor kak klub. Ves njen razstavljeni prostor, bliščeče ostro brušene steklene stene ločijo od ostalega »preprostega sveta«. Dve veliki slike angleškega kraljevskega para obrobijata velik zemljevid angleških zračnih prog po vsem svetu. Izmed letal je Anglija razstavila samo svoje najmočnejše orožje: Dvomotorni, čudovito lahki »Bristol-Blenheim« bombnik, ves prevlečen z bliskajočo belo kovino. Dalje ponosnega ptiča angleškega lovskega letalstva, enomotorni »Hawker-Hurricane«, ki doseže hitrost 530 km na uro. Še hitrejši pa je »Supermarine Spitfire«, enosedežni lovec, ki se ponaša s hitrostjo 565 km na uro. Vsa

letala so razstavljena brez orožja, le v krilih je pod zaslonkami videti odprtine za strojne puške.

Tako se vrstijo paviljoni posameznih držav, Poljska, tudi Francija se je po ministrstvu za letalstvo udeležila razstave, Nemčija, USA, Belgija itd. Delovanje strojev in sposobnost aparatov pojasnjujejo diagrami, fotografije, kar vse pa je za povprečnega gledalca kaj malo zanimivo, ker ogleduje le mogočno formo, čudi se propelerjem in kavalirsko opravljene službujoče častnike izprahuje, kakšno hitrost doseže to in ono letalo. Bolj v letalstvu vpeljanim pa razstava nudi dovolj gradiva, da se na njej mude ure in ure.

Iz gneče vojnih strojev, širokih temnih kril in težkih krakov, motorjev te razstava pripelje do prijetnega mirnega kotička — dvonadstropne kabine prekoatlantskega letala »SP 200«, ki bo l. 1940 prvič nastopilo svojo pot v Ameriko in bo v 20 urah poneslo potnike iz Pariza v Newyork. Model je dolg 40 m in povsem natančno posnet po pravi kabini, ki sicer še nikdar ni čutila zračnega obteka. Bleščeči trup se mirno ziblje na umetno narejenih valovih oceana. Stopnice ob strani te pripeljejo v notranjost — to je drugo nadstropje. Ob velikih oknih udobni, zametasti sedeži, ob koncu tega prostora točilnica, ki se ji stiska za prostor prav nič ne pozna. Kabine se ponoči lahko izpremene v posamezne sobe s štirimi posteljami. V spodnjih prostorih pa so luksuzne kabine s posebnimi stranišči in kopalnicami. V celoti je to v resnici letala ladja, ki daje udobnost kakor preko-oceanski parnik. Tako bo 40 potnikov in 8 mož posadke letelo preko Atlantskega oceana v Ameriko — l. 1940!

Japonski vojak na kitajski fronti s želado proti mrčesu

V močvirnih ozemljih na kitajski fronti so si japonski vojaki iz pločevinastih posod za vodo napravili pokrivala, ki jih vsaj nekoliko varujejo pred mrčesom. V taki opremi so bolj podobni vojakom iz kake druge dobe — le puška še spominja na »odobnost«.

Ne da se živeti brez MOTOHOVE KAVE!

Vodnikov trg 5 tel. 25-77 Krekov trg 11 tel. 23-48

Konj se ne izgubi

Konj, najplemenitejša naša domača žival, ima tako čudovito razvit spomin za kraj, da bi ga mogli primerjati kvečkemu s spominom ptič selivk, ki vsako leto iz daljnih dežel najdejo »mer« v svoje gnezdo. Tudi konj, ako namreč spada med boljše, »nadarjenejšee«, vedno najde smer v svoj domači hlev, pa naj bo to podnevi ali ponoči. O tej lastnosti konj je zlasti vojnih zgodb vse polno, ki vse kažejo, v kako čudnih okoliščinah je konj prišel nazaj k svojemu oddelku in velikokrat pripeljal s seboj tudi svojega gospodarja, ki se sam ni mogel znajti.

Nekaj let pred svetovno vojno je tak spomin pokazal neki konj 1. ulanskega polka v Potsdamu v Nemčiji. Pri manevrih je bil z železnico odpeljan iz Potsdama v Hirschberg v Šleziji, med vajami v gorah pa ga je gospodar ob neki priliki nekako pozabil v gozdu. Ko se je spet spomnil nanj in ga šel iskat, ga ni mogel več najti. Vse iskanje je bilo zastonj, cele čete so ga iskale po gozdovih, pa ga niso mogle najti. Konj se je smatral za svobodnega in je šel svojo pot, njegov gospodar pa je bil seveda za svojo malomarnost krepko kaznovan.

Čez pet dni pa se je ta konj nenadoma pojavil pred hlevom svojega polka v Potsdamu, kakor da se ni nič zgodilo. Uzd sicer ni imel več, pač pa sedlo in vso ostalo opremo. Prehodil je razdaljo od Hirschberga do Potsdama, kar je 250 km zračne črte. Po naknadnih poizvedovanjih pa so ugotovili, da še nikdar prej ni bil v teh pokrajinah.

Novi voditelj GPU – Lavrentij Berija

V ljudskem komisariatu za zunanje zadeve so že del časa pričakovali, da se bodo po nedoumljivih računih Stalina izvršile velike izpremembe. Sedaj so te izpremembe nastopile, med drugimi je bil zamenjan tudi vrhovni voditelj sovjetske po-

lice (GPU). Nikolaj Ježov je »odstopil«, na njegovo mesto pa je bil imenovan Berija, ki je že konec avgusta napovedal svojo sedanjo službo s tem, da je kaj oblastno prišel v Ljubljano, takrat še z neznano nalogo. Novi mož, ki je še mlajši kot Ježov — ima jih nekaj nad 40 — je v krogih komunistične stranke znan kot izredno spreten, brezobziren in fanatičen. Je tudi Georgijec in tako rojak samega Stalina. »Slaven« je postal nekako pred tremi leti, ko je v nekem poročilu o boljševiskem gibanju v Georgiji v predvojnem času navajal, da je Stalin Georgijcem že takrat veljal za »daljnovidnega, bojevitiga in zmagozlasnega revolucionarnega voditelja«. S takim poročilom si je pridobil tudi naklonjenost Stalina, ki ga ni pozabil. Berija je bil doslej tajnik stranke za Georgijo in se je zlasti dobro obnesel pri tamošnjih »čiščenjih«, ko je brez obzira na vse strani pomote z vsemi Stalinu neljubimi opozicionalnimi elementi. Poročajo tudi, da je Berija iz Tiflisa in njegove okolice pripeljal v Moskvo veliko Georgijcev, svojih dosedanjih sodelavcev, s katerimi je po svojih željah zasedel GPU. Takoj je v centrali, kakor tudi v provinci v organizaciji GPU izvedel velike obsežne izpremembe. Zato pač nihče ne pričakuje, da bi se novi šef GPU po svojih metodah kaj ločil od svojega prednika Ježova.

KINO SLOGA, telefon 27-30

Danes nepreključno zadnjikrat ob 16., 19. in 21. uri

Pol Negri Albrecht Schönhals

Tango noturno

Jutri: Charlie Chan na dirkah

Uslužnost med stanovskimi tovarni

»Kje te sribi? Tu?«

Sodelovanje letal in tankov v moderni vojski

Pri vajah ameriške vojske so tanki prodirali »svovravno ozemlje« pod varstvom megle, ki so jo pred njimi trosila letala.

Anglija – upnik vsega sveta

Vsak zemljan je vsakemu Angležu dolžan 60 šterlingov

Neki angleški gospodarstvenik je izračunal, koliko znašajo vse angleške terjatve proti inozemstvu, in je prišel do pretresljivih zaključkov. Po njegovih računih je inozemstvo vsakemu Angležu bančnemu ravnatelju kakor brezposelnemu delavcu, ministrskemu predsedniku, delomrznemu postopaku, univerzitemu profesorju kakor otroku v zibelki — dolžno 60 šterlingov! Dolžniki pa so zgolj inozemske vlade in zavest tega teoretičnega bogastva nobenemu Angležu ne pomaga niti do skromne malice ne. Večji del teh dolgov je po čudnih okoliščinah tak, da bo vedno dolg, dokler se bo raznim gospodarstvenikom zdelo vredno beležiti jih. Račun pa je kaj enostaven. Glavni dolžniki so: Rusija, ki dolguje Angliji okrog 300 milijonov šterlingov, Japonska z dolgom 75 milijonov, Mehiko — 60 milijonov, Turčija — 42 milijonov, Romunija — 32 milijonov, Portugalska — 30 milijonov, itd. itd. — vrsta je še dolga, saj skoraj sleherna država Angliji kaj dolguje, ker Anglija trguje pač z vsem svetom. Skupen dolg inozemskih vlad Angliji znaša 535 milijonov šterlingov. K temu pa je treba v svrhu popolnega računa prističi še dolgove inozemskih zasebnikov in dolgove dominionov in kolonij, ki skupaj znašajo 756 milijonov šterlingov! Tako je inozemstvo v Angliji zadolženo na lepo vsoto — 3 milijarde šterlingov, kar je natančno po 60 šterlingov na vsakega Angleža! V preminutih primerih pa so ti dolgovi samo na papirju tako visoki, v resnici ni vredno računati z njimi, ker so — izgubljeni, kapital in obresti. Najbrž niti največji angleški optimist ne računa več, da bi bili kdaj plačani dolgovi carske Rusije, zato se deleži ruskega posojila iz l. 1822 po nominalnih 100 šterlingov na londonski borzi mirno prodajajo po 2 in pol šterlinga, pa še nihče ne vpraša po njih. Dawesov in Youngov načrt sta Anglijo veljala 30 milijonov šterlingov, ki se najbrž nikoli več ne bodo vrnili v državo. Posojila Argentiniji, Ogrski, Pandzingu, Avstriji ni Češko-slovaški — ki je pred kratkim dobila posojilo v znesku 10 milijonov šterlingov — spadajo v isto vrsto. Dana so bolj v smislu angleške zunanje in svetovne gospodarske politike kot pa v upanju na vračilo v denarju. Bodo pa v kaki drugi obliki prišla nazaj! Raztrgani berač, ki ob kaki katedrali s pastelami riše pred njim stoječo stojnico, more kljub temu negolovemu računu z ironičnim ponosom pogledati vsakega domišljavega tujca — 60 šterlingov mu je dolžan!

Angleški otok se potaplja

Angleži so znani kot zelo hladnokrvni ljudje. Ne zapletenost njihove zunanje politike, ne večjih kaj kočljivih razmere v imperiju samem jih ne spravijo iz ravnotežja. Zato jih tudi ne razburja neprizgoditna ugotovitev strokovnjakov, da se njihova domovina, ljubljena »old England«, počasi potaplja v morju. Pa vendar to ni nobena šala,

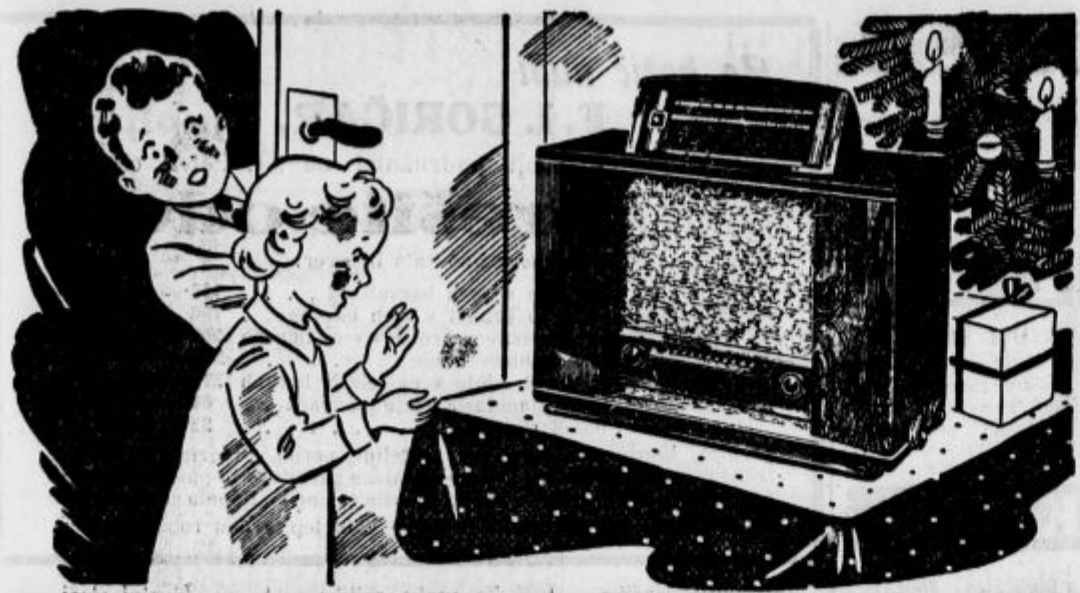
ampak kruta resnica, ki vsako leto od Anglije terja svoj veliki davek. Znanstveniki so namreč ugotovili, da to potapljanje napreduje precej naglo: London se v petih letih usede za nekaj več kot dva centimetra. Na prvi pogled to ni veliko. Pa je vendar zaradi tega zniževanja London danes za poldrugi meter nižje, kot je bil v časih kralja Henrika VIII., in pritličje slavne Bridewell-palače kardinala Wosleya na obrežju reke Temze je ob vsaki malenkostni povodnji pod vodo, dasi je bila palača zgrajena šele pred štiri sto leti in so jo takrat gotovo pomaknili dovolj na suho. Temza pod nekaterim prav starimi mostovi teče že tako na tesno, da jih bo treba v nekaj desetletjih dvigniti, sicer bo voda tekla nad njimi, namesto pod njimi.

Mnogo bolj resna pa je zadeva na angleškem vzhodnem obrežju. Morje se od leta do leta globlje zajeda v suho celino, pa ne da bi se morje dvigalo, ampak suha zemlja postaja tone v njem. Izgubo zemlje morje še nekako samo popravi s tem, da drugod sproti nanaša nove naplavine, toda

Cirkuski šaltoc

Zena Rosaire, članica neke španske cirkuske skupine, pri odskoku z enega trapeza na drugega. Naši fantje pa pri premetu s krogov že veliko lepše letijo skozi zrak.

Opravičena radovednost!

... razumljivo ne morejo krotiti svoje radovednosti. Novi PHILIPS prejemnik pod božičnim drevescem je poklon trajne vrednosti za celo družino. Vaš dom se bo izpremenil v koncertno dvorano celega sveta. Izberite še danes za Vas

PHILIPS

z radio-klavirjem

Sport

Poročila o snežnih prilikah

Zveza za tujski promet v Ljubljani, Tujsko-prometna zveza, Maribor, Jugoslovanska zimsko-sportna zveza in Slovenski planinsko društvo bodo s sodelovanjem Meteorološkega zavoda Univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani, kakor prejšnja leta, tudi letos skupno vršili poročanje o snežnih prilikah tekom zime. S poročanjem bodo pričela 21. decembra, na željo poedinih poročevalcev pa tudi poprej, v kolikor bodo snežne razmere ugodne. Na tozadnji konferenci zainteresiranih krogov se je lahko z zadovoljstvom ugotovilo, da bo letos doseženo še popolnejše poročanje zaradi ugodnega odloka ministrstva pošte, telegrafa in telefona, ki je na prizadevanje Zveze za tujski promet v Ljubljani dovolilo brezplačno poročanje telegrafskim potom, tako da bodo tudi kraji, ki niso ob železniški progi, lahko hitro in točno poročali. V seznam postojank bo poleg vseh lanskeletnih uvrščen Sv. Miklavž na Gorjancih.

Nadalje bo letos tudi zasigurno poročanje potom časopisov v Zagrebu, Beogradu, Novem Sadu, Osijeku in na Sušaku.

Spored prireditve

Mariborske zimskošportne podzveze

1. 1. 1939: Propagandni tek na 10 km v Ribnici na Pohorju. Prireditelj: ISSK Maribor.
6. 1. 1939: Klubski dan (obvezen za vse klube).
8. 1. 1939: Mladinski dan. Prireditelj: Smučarski klub Celje.
15. 1. 1939: Podvezno prvenstvo v klasični kombinaciji v izvedbi SPD Mežica-Crna. — Podvezno juniorsko prvenstvo v alpski kombinaciji v izvedbi SPD Celje.
22. 1. 1939: Tek na 18 km za prvenstvo mesta Maribora. Prireditelj: ISSK Maribor.
29. 1. 1939: Medklubski smuk na standard progi Jezerski vrh-Josipdol. Prireditelj SPD Maribor.
2. 2. 1939: Tekma v smuku po novi smučarski progi Sv. Bojlenk-Radvanje. Prireditelj SK Zeleničar.
5. 2. 1939: Štافتna tekma 4 krat 10 km za banovinsko prvenstvo v Ribnici na Pohorju v izvedbi ISSK Maribor. — Skakalna tekma v Betnavi, oziroma pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Prireditelj SK Zeleničar.
12. 2. 1939: Podvezno prvenstvo v skokih v Liscam pri Celju ter mednarodna skakalna tekma istotam v izvedbi Smučarskega kluba Celje. — Medklubska prvenstvena smučarska tekma za juniorje. Prireditelj SK Zeleničar. — Orožnov smuk preko Pohorja. Prireditelj SPD Maribor.
19. 2. 1939: Banovinsko prvenstvo v alpski kombinaciji v izvedbi SPD Celje. — Skakalna tekma v Betnavi. Prireditelj ISSK Maribor.
26. 2. 1939: Podvezno prvenstvo v alpski kombinaciji pri Senjorjevem domu v izvedbi SPD Maribor.
4. in 5. 3. 1939: Državno prvenstvo v alpski kombinaciji v izvedbi MZSP.
10. 4. 1939: Tekma v smuku na Savinjskem sedlu. — Okrešelj. Prireditelj Smučarski klub Celje. — Medklubska veselolom na Koroski. Prireditelj SPD Celje.
29. 5. 1939: Slalom nad Logarsko dolino pod Skarjami. Prireditelj SPD Celje.

Termin mednarodne slalom tekme Maribor-Zagreb (prireditelj SPD Maribor) bo določen naknadno.

Ali bo odpravljen profesionalizem v češkoslovaški

Češkoslovaški liga-klubi so imeli v navzočnosti zastopnika zdravstvenega ministrstva sejo, pri kateri so reševali različne probleme. Do sporazuma pa ni prišlo ne v zadevi likvidacije poklicnega nogometa in tudi ne glede prošnji klubov, da se zniža luksuzni davek. Nadaljnji razgovori se bodo vršili še ta teden. Večji klubi se namreč boje, če se odpravi poklicni nogomet, da bodo izgubili najboljši igralce in s tem v zvezi bo sledil padec nogometne višine, na kateri so danes.

Smučarstvo v Franciji

Smučarski šport se je začel v Franciji zlasti pred dvema letoma dobro razvijati. Medtem ko beležijo druge športne panoge nekaj zastoj, oziroma nazadovanje, se opaža pri smučarstvu ravno nasprotno. Seveda pa ta napredek ni samo modni pojav, temveč ga je treba gledati z drugega stališča. Francoski prvaki so prinesli v smučarski šport novo življenje in interes je zato postal večji. V začetku je moda le malo prevladovala, toda sedaj se je francoski smučarski šport stabiliziral in postal važen činitelj v športnem gibanju. Francija je bogata na idealnih smučarskih terenih, kar je zlasti s stališča turizma izredne važnosti. Zato računajo Francozi, da bo zaradi tega marsikak turist iz zapadne Evrope obiskal njihova smučarska torišča, četudi je prejšnja leta zahajal drugam. Njihova smučarska šola »Ecole Nationale du Ski Française« je preskrbela veliko število sposobnih smučarskih učiteljev, tako da imajo Francozi sedaj že v 97 smučarskih krajih svoje smučarske šole. Inocenem ni več dovoljeno poučevati smučarstva. Za napredek francoskih tekmovalcev pa skrbi šampion Emile Allais, ki se je odlegnil tekmovalstvu in se posvetil samo treningu francoske reprezentance. Le-ta bo imela posebne tečaje, potem pa se udeležijo vseh važnejših inozemskih tekem in končno svetovnega prvenstva v Zakopanah. Letošnja smučarska sezona bo imela za Francozo dvojen pomen: turističnega in športnega.

Finski telovadni prvak Mathi Uosikinen

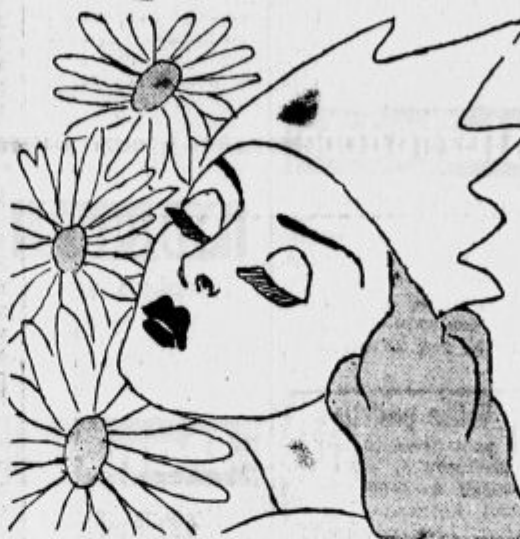
ki je pred kratkim zmagal v dvoboju med finsko in nemško telovadno reprezentanco, se je že udeležil olimpijskih iger leta 1928 in 1932, toda še brez uspeha. Pri svetovnih telovadnih tekmah leta 1934 v Budimpešti pa se je Uosikinen že izkazal kot zelo dober in vsestranski bорец. Edino na krogih je bil še nesiguren, sicer se je pa ta Finec v vseh disciplinah uvrstil med prvo dvajsetorico in je bil drugi najboljši v finski vrsti ter se je umestil v splošnem na 8. mesto med najboljšimi svetovnimi telovadci. Slaven pa je postal Uosikinen šele leta 1935, ko je v dvoboju Nemčija-Finska zmagal. Na zadnji olimpijadi v Berlinu je zasedel 5. mesto. Istega leta je v dvoboju Nemčija-Finska zasedel 4. mesto. Uosikinen je po poklicu telovadni učitelj in obenem izvrsten smučar. V letu 1936 je bil smučarski prvak Finske v alpski kombinaciji.

Svetovno telovadno prvenstvo leta 1942

Telovadne tekme za svetovno prvenstvo bodo leta 1942 v Švici. Določena mesta Švicarji še ni s povedali; pač pa so se na eni zadnjih sej bavili s tem vprašanjem. Zaenkrat je znano le toliko, da se dve švicarski mesti potegujeta za izvedbo tega prvenstva. Oficielen razpis tekem bodo izdali pozneje. Na prihodnjem kongresu mednarodne telovadne zveze namerava švicarska telovadna zveza predlagati, da se črtajo iz tekmovalnega programa vse lahkoatletске discipline. Vprašanje pa je, če bodo s predlogom prodrli, kajti Čehi in Nemci, in morda še kdo drugi, so namreč drugačnega mnenja. Na vsakokratnih olimpijskih igrah je itak na sporedu čista telovadba in tedaj pridejo na svoj račun taki narodi, ki goje samo telovadbo.

Konči Ahačič:

Jaka Spaka in čudodelna dlaka

Drugo poglavje

Kraljčina Marjetica

Na Črtovo deželo je mejilo kraljestvo Sončane. Bogata je bila dežela in srečna, ker ni poznala vojsk in njihovega gorja. Povsod je žarelo veselje in je donela pesem. Le kraljevski dvor je bil pogreznjen v žalostni mir. Kralj in kraljica nista imela otrok. Edino živo bitje, ki ga je zabavalo, je bila papiga Koki.

Čitajte in širite »Slovenca«!

Trilysin BIOLOŠKI TONIKUM ZA LASE

z novo delujočo tvarino je priznan kot izvrstno sredstvo proti prhljaju in izpadanju las.

Trilysin -MASTEN

vsebuje poleg preizkušenih delujočih sestavin Trilysina tudi fino razdeljen dodatek masti, ter služi odlično onim, ki imajo suhe, trde in nelepe lase.

Trilysin MASTEN IN BREZ MASTI

Trbovlje

Tudi razvpite Trbovlje so se dobro odrezale. Ponošni smo na izid. Bilo je dosti dela, ki je bilo tudi uspešno. Socializem se je zdelo potrebno v soboto zvečer s posebnimi letaki razglasiti, da je generalno ravnanje TPD prepovedalo nameščence agitirati med delavstvom za volitve. Je bilo pač odveč. Komunisti so hoteli delati nered. Napadli so enega naših, ko se je sam vračal z dela v soboto zvečer. To je vzpodbudilo naše fante, da so hitro napravili red na cestah. Pri tem so aretirali Letnikov avtomobil, ki je trosil socialistične letake in trgali naše. Bil je to zelo zabaven nastop, seveda ne za tiste, ki so se vozili v avtomobilu. S kričanjem so se v nedeljo zvečer odlikovali komunisti, večinoma mlečnozoba mladina, a so jih orožniki spravili spat. Lep uspeh pa naj bo vzpodbuda za novo temeljito nadaljnje delo. Visoko odlikovanje. Papež je imenoval trboveljskega župnika duh. svetnika Gašpariča za svojo tajnega komornika v priznanju za njegovo vneto cerkveno in karitativno delovanje, ki ga vrši že 15. leto v eni največjih župnij z najrazličnejšim prebivalstvom, vendar pa posrečeno in uspešno. Splošno znana je njegova dobitna in priljubljenost tudi izven Trbovelj. G. odlikovancu pripada naslov monsignor. Ko mu je prevzvišeni g. škof izročil zadnjo sredo visoko odlikovanje, mu je tudi sam še posebej čestital v prisrčnih besedah. Tem čestitkom se pridružujemo vsi, ki novega monsignorja poznamo po njegovih dobrih delih! Bog ga živi!

Hitro je umrl občinski knjigovodja Valter Juvan, star komaj 28 let. Odpovedalo mu je srce. Naj počiva v miru, materi in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Braslovče

Braslovčka mladina je slovesno praznovala praznik Breznadežne. Zjutraj je pristopila k mizi Gospodovi, popoldne je pa priredila akademijo s simboličnimi vajami in misterijem »Teofil«. Vsa prireditve je bila zelo lepa, posebej pa še misterij, pri katerem so sodelovali vsi v dvorani, kar se doslej še ni zgodilo. — Miklavž je v Društvenem domu obdaroval 280 otrok.

Ilse von Stach:

66

Poslanci iz Voghere

Kulturno zgodovinski roman iz protestantske dobe. Poslovenil Fr. Omerza.

Zoprno, z vročo soparico jugozahodnika zakrito jutro se je posvetilo iz mraka. Benjamin in Margareta sta čepela na pragu inkvizicijske palače na obeh straneh portala. Glavi sta pritisnili na kamen, da je kapljala kri s sencov, nohte zapiliča v zid, da sta se trgala koža in meso. Tako sta čakala sina, da bi poljubila noge, ki naj bi nastopile na teh stopnicah pot mučeništva.

Toda medtem ko sta čakala, sta odpeljala oče Juan in Giorgio jetnika skozi zadnja skrita vrata palače.

Giorgiovo bojevitost srce bi pač moglo razumeti čašno vojaško smrt z mečem ali sulico, nikakor pa ne, da bi mu nizkalna smrt krivoverca raztrgala drob v plamenih; zato je na kolenskih rokah prosil papeža, naj pomilosti Martina namesto z ognjem v smrt, z mečem. Michele mu je dovolil in ga vrh tega pooblastil, naj še v zadnjem trenutku pozove lutrekega kristjana, naj prekliče, nato ga pa popelje v objem staršev, v papežev objem, če bo vprico smrti prisegel credo.

Martin je šel svojo pot z dvignjeno glavo, toda bled kot sklesan iz marmora. Giorgiovo prigovarjanje mu najbrž ni prodrlo do duše, ki se je pač že v temi ječe ločila od telesa.

Na drugi strani je stopal oče Juan. Smrtonosno sodbo je etiskal na prsi, oči so iskale od časa do časa obsojenca nekaj prosočnega nekaj občudovaje. Za njim so šli gospod Vincente in dva policaja. Udeležba rimskega prebivalstva je bila le majhna. Ker so bili vajeni krivoverških sodb, jim ta ni obetala nobene posebne groze, ko ji je manjkalo celo ognjenega duha. Samo na Angelskem mostu, kjer so zgradili oder, se je zbrala množica

goštee, se gnella pred mostom in zasedla tudi ograjo in kipa apostolov Petra in Pavla.

In resnično! Kdor se je kljub majhnemu upanju, da bo gledal sijajno, strašno krivoverško sodb, vendar odpravil, da vidi smrt nemškega lutrekega kristjana, je prejel poplačan trud že z Martinovim prihodom na most.

Čudež se je opazil, ko je stopil obsojenec na oder in stal pred očmi vseh, da ni izdal njegov plemeniti obraz tistega gnusnega opustošenja, ki ga povzroči, kot pravijo, krivoverstvo v človekovi duši. Tudi nebo samo, se je zdelo, priča za obsojenčevu nedolžnost: kajti sonce je pravkar zaglavo težko soparo ozračja in spustilo nekaj zlatih žarkov na Martinove blesteče lase, ki so ga venčali kot svetniški žar.

Ko je to videl Giorgio, je mislil, da mora obupati. »Mučenec, mučenec!« mu vpije v duši, »krvna priča, ki drže zanj angeli že pripravljeno krono!« Strašno držepeče Martinu: »Priseži credo, — priseži in nas ne sodi!«

Martin tuje pogleda meniha, nato pravi go-reče: »Credo!«

Giorgio je dobro vedel, da ta credo ne vsebuje izpovedi katoliške cerkve; zato si je zakril z rokami obraz, kot bi mogel ustaviti potek dogodkov, če si zapre sam oči pred njimi.

Medtem je razgrnil oče Juan smrtno obsodbo s tresočimi ee rokami in pričel brati, toda njegov lahni, drgetajoči glas ni prinesel obsojajočih besed poslušalcem do ušes.

»Glasnej!« odmeva iz množice, ki je začela gledati lepega obsojenca s sočutjem, sodnike pa z nezaupanjem.

»Slišati hočem! Slišati hočem!«

Zdaj je dal oče Juan razsodbo gospodu Vincentu, ki jo je sam sestavil. V nji je bila dovolj jasno izražena obtožba, ki jo je zdaj ostro in resno prebral Martinu Eichlerju.

Tako je slišalo tudi ljudstvo, ki ni videlo Nemca, ko je motil pobožnost procesije in preklinjal cerkev sv. Petra. Če se je že hotel obsojenec

sam pridružiti pogonom in nespametnemu stvarstvu, ko je zavrgel apostolsko vero, se tudi ni pomisljal braniti materi zveličanje duše.

Ko je omenil Margaretino ime, se je vrnila življenje v Martinove smrtnoblede, zamaknjene poteze. Zareče pogleda svojega birača in sodnika, ki vzneseno bere:

»Bog je erce one žene spreobrnil in apral z njene že pogubljene duše lutrako nesnažo, zdaj jo pa hoče lastni ein, izvržek človeštva, odrgrati od rajejkih vrat in pahnuti v peklo!«

Z grozo je mislila ljudstvo, da vidi boj dobrih in zlih duhov za dušo matere tega pravično obsojenega pred seboj. Toda s tem se ni bila izčrpala Martinova krivda. V najbolj slovesnem trenutku svete maše, ko se spreminja kruh in vino v Zveličarjevo telo, uporno ni hotel poklekniti; javno pri svetlem žaru sonca, skrito v ječi pred očmi svojega inkvizitorja in tajno v molčnem otrok, vedno pa pred obličjem božjim je preklinjal aveto katoliško in apostolsko cerkev.

»Sveto cerkev,« dvigne visoko gospod Vincente glas, »ki je zidana na skalo in jo vodi ev. Duh, — mater zašilih, vodnico svetih, tolažnik nesrečnih...« Sedaj je objel Martin pred nogami razprostrti Rim s pogledom, ki je bil poln divje, neizmerne bolečine.

Od marmornih angelov na gradu čez rumene vode Tibere je šel njegov pogled do starega Rima onstran reke, se vrnil k Borgo San Pietro in običal na stolnici, ki je presegala strehe hiš. Ves prezir Rima in rimskega žitja, ki ga je razdražil gospod Vincente z obtožbo in pogled na zasovraženo mesto, se je zgnetil v Martinovem zadnjem srčnem utripu. Dasi je na viden že hodil v večnosti, ga je še enkrat pograbila duša mladega ponosnega življenja, ki se mora tukaj zdrobiti ob akali.

»Protestiram!« — zavpije ognjevitosti proti Vatikani, nakar mu zavije rabelj oči s črno prevezo. Medtem ko je še odmevala njegova izpoved v zraku, je že padla plava glava pod enim zamahom meča.

Tako je bilo zadoščeno pravičnosti gospoda Vincenta. Ljudstvo, ki je slišalo bogokletstvo na pragu k božji sodbi, se je razšlo pamirjeno in pokrepčano v verski zavesti. Samo Giorgio je klečal pri mladeničevem truplu, ljubkoval odbito glavo in točil vroče solze.

Oče Juan se je medtem obrnil od morišča k inkvizicijski palači, kjer je našel Benjamina in Margareto, ki sta še vedno čakala v nemi bolesti najstrašnejšega.

»Polži mi, Bog,« je molil v ercu, »tolažbe na ustnice, vlij balzama na moje grenke, grenke besede...«

Ko je pogledala Margareta duhovniku v obraz, je poskočila s pretresljivim vzklikom »stopnic in se vrgla ihté in z ostro bolečino na pol ometena očetu Juanu v razprostrte roke.

Benjamin ni vpil, ne jokal. Molče je trdneje stisnil palico, se splazil okrog ogla palače in skozi rimske ulice v odprto Kampagno, kjer se je uničen zgrudil.

Ko je pripravil Giorgio Benjaminovemu sinu v rimski zemlji grob in peljal Margareto na kraj, ki naj za vedno oklepa radost in bolest njenega življenja, je šel k papežu poročati, da je krivoverec mrtev, Benjamin pa, da je izginil iz mestnega obzidja.

Michele Ghislieri si je senčil oči s suho roko, ko je poslušal Giorgiove temne besede. O dogodkih na Angelskem mostu je molčal in rekel o Benjaminu:

»Pustimo mu samoto, ki jo potrebuje. Ne poizveduj za njim, Bog govori v tišini. Čez tedne in mesece, morda po letih, bo slišal njegov glas in se vrnil s povečana žalostjo v samostan.

Ti pa, Giorgio, se zadrži pri meni in pri nesrečni ženi, ki ostane tukaj; vedeti hočem, če ji bolečina srce čisti ali odbija.«

Radio

Programi radio Ljubljana:

Torek, 13. decembra: 11 Solska ura; Otroci in mati v Cankarju (g. Ljudevit Mrzel) — 12 Radijski šramel (plošče) — 13 Napovedi — 13.20 Glasbene slike (plošče) — 14. Verski svet in njegove osebine (g. Fr. Terzaglav) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Vesela tedenska kronika — 20 Koncert operne glasbe (Radijski orkester) — 21.10 Klavirski koncert (ga. Jadviga Strkelj-Požnenelova) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Samospevi ge. Zorke Levičnikove, pri klavirju g. prof. M. Lipovsek.

Sreda, 14. decembra: 12 Operetni zvoki (plošče) — 13.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Zborovske točke (plošče) — 14 Napovedi — 18 Mladinska ura; Arnost Adamič: Med zadnjimi lovei na korale, ponena igra (člani rad. lgr. druž.) — 18.30 Iz Schubertove skicirke, fantazija (plošče) — 18.40 Vrgoja in priprojene sposobnosti (g. dr. Stanko Gosala) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Uvod v prenos — 20 Prenos iz ljubljanske opere — v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) — v II. odmoru: Napovedi, poročila.

Drugi programi:

Torek, 13. decembra: Belgrad: 20 Narodne pesmi, 20.40 Filharm. koncert, 22.20 Plošče — Zagreb: 20 Opera — Sofija: 19 Mandoline, 19.35 Ork. koncert, 20 Beethovenove skladbe, 20.35 Ruske romane — Varšava: 19 Pisan koncert, 21 Simf. koncert, 22.15 Solistični koncert — Budimpešta: 19.30 Cigan. orkester, 20.30 Igra, 21.10 Pevski koncert, 22 Ork. koncert, 22.30 Plošče — Dunaj: 18.30 Pihala, 20.30 Igra, 21. Haydnov ciklus, 22.35 Zabavna in ples. glasba — Berlin: 20.10 Veselo klavirsko skladbo, 20.30 Operetni konc. — Bratislava: 20.10 Operetna glasba — Lipsko: 20.10 Simf. orkester, Köln: 20.10 Ples. večer — Monako: 20.10 Opera Faust — Strausbourgo: 20.15 Komedična opera.

Galanterija — drobnarija

pletanine, nogavice, kravate, ovratnike, otroške igrače — torbice dobite pri
SLAVAN RIBARIČ, Maribor Aleksandrova 59

Razpis

Uprava banovinskega zdravilišča Rogaska Slatina razpisuje najemoddajo

restavracije in hotela »Pošte«

Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti pri upravi zdravilišča najkasneje do 27. decembra 1938.
Rogaska Slatina, dne 10. decembra 1938.

PREMOGOVNIK

kovaškega premoga, manjši, s starimi rudniki bogate svinčene in železne rude (galenit, siderit), 3 km od postaje, blizu industrijskih centrov — poceni napredaj — Plačilni pogoji ugodni. — Ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod »PREMOGOVNIK« št. 19315.

Po dolgi, mučni bolezni je umrl dne 11. decembra 1938 v starosti 33 let, gospod

Mihael Plevnik

blagajnik Mestne hranilnice v Ptuju

Odličnega uradnika bomo ohranili v najlepšem spominu. Pogreb blagega pokojnika bo dne 13. decembra 1938 ob 15 na mestnem pokopališču.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Ptuju.

Umrl je naš dober soprog, zlati tata, gospod

Franc Podbršček

železniški upokojenec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 13. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti Rimska c. 5 na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana-Trbovlje-Celje, dne 12. decembra 1938.

Žalujejo: Alojzija roj. Škodnik, soproga; Mimi por. Baumgarten, Fani per. Bacić, Anica, Pavla, hčerke; Milan, sin ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Pekovski pomočnik

zmožen vsega dela, tudi kot poslovođa, išče službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.279. (a)

Stalno službo

najrajši v tovarni, iščem. Vajen konj, nekadilce in zanesljiv. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 19.278. (a)

Dekle

pridno in pošteno, išče službo kot služkinja, najrajši v Zagrebu. Jožefa Dolinšek, Ptujška c. 132. Tezno pri Mariboru. (a)

Natakarica

mlajša moč, išče službo v boljši gostilni ali hotelu. Naslov v vseh poslovalnicah »Slovenca« pod št. 19.313. (a)

Službo dobe

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, mlajša moč, agilen, postaven, zmožen nemišine, se takoj sprejme. Ponudbe s sliko podružnici »Slov.« v Celju pod »Pridem« št. 19.142. (b)

Veliko podjetje

išče poštenega in agilnega zastopnika. — Mesečni zaslužek 3—4500 din. — Lahka kolekcija, katere se dobi brez kavelje, lahko se vzame tudi kot postranski zaslužek ali kakor honorirano delo. — Javiti se osebno ali pismeno na Minerva, Zagreb, Praska ulica 6. (b)

Družabnico

za mlekarno sprejemem. — Oddam veliko klet za skladišče. Naslov v upr. »Slovenca« pod 19.280. b

Mlajša kuharica

samostojna, se sprejme v boljšo gostilno. — Nastop takoj ali 1. januarja. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19.292. (b)

Oskrbnika

ali oskrbnico sprejme Podružnica Slov. planinskega društva v Mariboru za svojo planinsko kočjo na Klopnem vrhu. Pismene ponudbe poslati do 20. t. m. na naslov podružnice. (b)

Mehaničarja

z mojstrenim izpitom, ki je sposoben za vsa avtomobilska popravila, takoj sprejemem. — Razen tega sprejemem tudi mehanične pomočnike brez mojstrenskega izpita. Pismene ponudbe podružnici »Slovenca« v Celju pod zn. »Vesten delavec« 19.314

Vajenci

Trgovskega vajenca

z dovršeno meščan. šolo takoj sprejme trgovina z mešanim blagom. And. Elsbacher, Laško. (v)

Denar

Hranilno knjižico

Hranil. in posoj. zaveza v Ljubljani z vlogo 4000 din prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 19.277. (d)

Posrestva

V Podgorju pri Kamniku je napredaj hiša z gospodarskim posojem, njiyo in gozdom. Posrestvo je cenjeno na 55.581 din. — Vzklicna cena 37.054 din. Sodna dražba bo 3. januarja 1939. Pojasnila daje odvetnik dr. Zvokelj — Kamnik. (d)

Vnajem

Dva pisarniška lokala

oddamo takoj v najem na Privozu št. 11, Gostilniški dom. Poizve se istotam.

Stanovanja

Enosobno stanovanje

lepo, čisto, takoj oddam. Gosposvetska 10. Informacije pri hišnici. (e)

Dvosobno stanovanje

poceni oddam mirni strani 2 oseb. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19.212. (e)

SOBE

Samsko stanovanje

enosobno, v Zrinjskega ulici, oddam v najem s 1. januarjem 1939. — Pojasnila dobite v Gajevi ulici 5/I., soba 128. (e)

Zivali

Dva konja

lepa, črna, z vso opremo, za vsako rabo — takoj ugodno napredaj. Zapišče Smihel pri Novem mestu. (j)

Kupimo

Fotografski aparat

10x15, prvovrsten, kupi Karel Ogrizek, Makole, pri Poljčanah. (k)

Vsekovratno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Wertheim blagajno

dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe z navedbo dimenzij podružnici »Slov.« v Celju pod »Tako« št. 19.141. (k)

Prodamo

Patent »Kraljica peč«

ki se naloži le enkrat dnevno, potem pa gori ves dan, se dobi v vseh velikostih pri A. Semenit in drug. Ljubljana, Miklošičeva cesta 15, telef. št. 48-67. (l)

KAPPEL

pisalni stroji — božični sen! Tudi na obroke pri

Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44

2951

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENIJSKA
CESTA

Za božič nudi

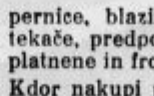
F. I. GORIČAR, Ljubljana

v svoji podružnici na Sv. Petra cesti 30

prešite odeje

polnjene s fino vato in sicer:

klotaste v vseh barvah od . . . 110— din naprej
lame in brokat v vseh barvah . . 180— din
krasne svilene brokat v vseh barvah 260— din
fine puhaste odeje 300— din
fine vol. odeje v pastelnih barvah 275— din
tople, flanelaste odeje jacquard . . 60— din naprej
flanel rjuhe od 25— din naprej

pernice, blazine, izgotovljeno posteljno perilo, pregrinjala, zastore, tekače, predposteljnike, krasne namizne garniture in posamezne prte, platnene in frotir brisače, batisti in svila za perilo, flanela za pyjame itd. Kdor nakupi pri nas nad din 100— dobi lep, svilen robček zastoj!

Štajerska jabolka

vedno na zalogi po nizki ceni pri Gospodarski zvezi, Ljubljana, Tyrseva c.

Peči na žagovino

najboljše, vam dobavi po nizki ceni od 250 naprej R. Jakelj, Bled. (l)

Mreže

za postelje najceneje pri: Andlovic, založba pohištva, Komenskega 34. (l)

Za vsako priliko

najboljše Hubertuse in vsa druga oblačila nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14.

Starinska knjiga

s slikami, v nemškem jeziku, izdana v 17. stol., napredaj. Obravnava vi-teško življenje, o kmetu, odnosno o vseh metodah gospodarstva. Obsega 900 strani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 19.310. (l)

Šivalni stroj

pogreznjiv, kateri šiva naprej in nazaj ter štika in šepa, poceni napredaj — Nova trgovina, Tyrseva 36 (nasproti Gospodarske zveze).

Glasba

Plošče in gramofone

bivše trdke A. Rasberger, v največji izbiri po razprodajnih cenah dobite v Dalmatinovi ulici 19 (nasproti hotela Strukelj). (l)

Radio

Radio aparati

Loewa, Minerva, Graetzor in Mende — blagovno božično darilo. — Tudi na obroke pri

Kleindienst & Posch

Maribor, Aleksandrova 44

Za vedno me je zapustil moj srčnoljubljeni soprog, gospod

Franc Majcen

uradnik državnih železnic v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 14. t. m. ob 4 popoldne izpred mrliske veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1938.

Globoko žalujoča soproga Ana in ostalo sorodstvo.

Zapustil nas je za vedno naš ljubljani soprog in papaček, gospod

Zvonko P. Juvančič

ravnatelj tovarne lovskih patronov v Kranju in kapetan I. razr. v ostavki

Pokopali ga bomo v sredo, dne 14. decembra 1938, ob 3 popoldne izpred mrliske veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Kranj — Ljubljana — Belišče — Maribor — Wien — Newyork
dne 11. decembra 1938

Zalujoče rodbine

Juvančič — Lavrenčič — Wührer — Mrak

Pogrebni zavod
Ivan Gajšek, Ljubljana

Zalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je kruta usoda ugrabila po dolgi in mučni bolezni, previdnega s sv. zakramenti, našega nadvse ljubljene soproga, predraga zeta, brata, svaka, bratranca in nečaka, gospoda

Maksa Zabukovca

sprevodnika električne cestne železnice

Pogreb nepozabnega soproga bo v torek, dne 13. decembra 1938, ob pol 4 pop. iz hiše žalosti, Celovška 219, nasproti gostilne Kavčič, na pokopališče v Dravljah. Sveta maša zadušnica bo darovana v Dravljah, dne 14. decembra ob pol 7 zjutraj.

Ljubljana — Zgor. šiška, 12. decembra 1938

Globoko žalujoča soproga Angela, in ostalo sorodstvo

Živela naša največja zmaga!

Po slovenski domovini gre zmagoslavje, kakor smo ga v svoji politični zgodovini le redko doživeli. V srcih vseh slovenskih ljudi se vedno radostno odmeva gromka beseda, ki jo je naš narod spregovoril pri nedeljskih volitvah. Komaj prijatelji, kaj šele sovražniki morejo doumeti, da je bila v nedeljo v resnici enodušna volja vsega našega naroda, da vrže vso svojo politično veljavo na tehtnico. Nikdar ni v Sloveniji doseglo nobeno gibanje tako silnega rezultata kakor so nedeljske volitve, ko je nad 170.000 slovenskih mož in fantov, družinskih očetov, gospodarjev, razumnikov, kmetov, delavcev in meščanov enodušno odobrilo in podpisalo naš narodni program: slovenska narodna samouprava v okviru močne, notranje urejene Jugoslavije!

Naš narodni voditelj dr. Anton Korošec je dobil plebiscit, kakor še ne zlepa kak narodni voditelj. Slovenci smo odobrili njegovo dopovedanje delo in mu izdali polnomočje, da upravlja našo narodno politično silo tudi v bodoče in ustvari za Slovenijo oni položaj v tej državi, kakor smo ga vseh 20 let želeli in zahtevali. Izredno nas veseli, da v prihodnji skupščini ne bo nobenega poslanca iz Slovenije, ki ne bi šel za našim narodnim voditeljem in da se ne bodo več ponavljali žalostni prizojci, ko so slovenski govoreči poslanci v skupščini sramotili in blatili slovensko ime, slovenski jezik in slovensko kulturo. Izkoreninjenecem je odvzeta legitimacija, da bi govorili v imenu slovenskega naroda, kajti oni niso vredni, da bi se imenovali z lepim slovenskim imenom.

S plebiscitarnimi nedeljskimi volitvami se je naš narod hotel na sicer kulturen, a učinkovit način masčevati nad ljudmi, ki so ga dolga leta mučili, mu kratili njegove politične svobode, ponarejevali njegovo voljo, odpirali grobove, da so mrliča za žive volili in vladali nad njim z bičem in ječo. Tedaj je slovenski človek stiskal pesti, a 11. decembra 1938 je udaril. Pod zamahom njegove pesti so se razblinili vsi narodu usiljeni politični maliki kakor igračke iz gline: pohorci in polovci, fašisti in komunisti, marksisti in nacisti. Vsa ta tuja navlačka, ki se je šopirila med nami plačana s tujim denarjem in se odevala z domišljavo veličino, leži pohojena in polomljena na tleh in ni ostalo od nje drugega kot slab spomin nanjo in kletev ter zaničevanje naroda.

Mislimo, da je sedaj čas, da se slehernemu iz tega iznarodelega rodu, ki na enem ali drugem mestu še upravlja ljudsko zaupanje, preišče obisti. Če je kdo tudi še pri teh volitvah vztrajal v protinarodni fronti, takemu Slovencu ne moremo zaupati ne vzgoje slovenske mladine, ne javne uprave in ne ljudskega premoženja. Red, in sicer brezobziren red zahteva v tem pogledu zvestoba, ki smo jo dolžni narodu, ki nam je izkazal popolno zaupanje.

Naši nasprotniki so že naprej grozili, da ne bodo z našimi ljudmi postopali v rokavicah, če zmagajo. Samo mi naj sedaj zopet natakemo kar moč debele volnene rokavice in naj hodimo okrog teh izkoreninjenih prav posebno obzirnostjo, pa čeprav nas usekajo, kjer in kadar morejo in narodu škodujejo, kolikor le morejo! Na njih nasilja in teroristične akte, na podležne laži in denunciacije naj ostanemo kar moč brezbrizni in neobčutljivi!

Toda te politike in tega milobnega onegavenja, kateremu se ti ljudje smejejo in ga smatrajo za slabost, naj bo že enkrat konec in mora biti konec! Dovolj je sposobnih mladih ljudi, ki bodo z verno dušo hodili z narodom na njegovi poti v boljše bodočnost, ki jo je krvavo zaslužil. Le čemu bi vlekli te preostanke minulih krvavih režimov s seboj kot nekakšne slabe spomine na dni našega narodnega ponižanja!

Čaka nas veliko in važno delo, pri katerem se v Sloveniji s tako imenovano opozicijo ne bomo imeli časa mnogo pečati. Tu je Kramerjeva JNS, ki nele, da si ni upala iti samostojno na volitve in se je vezala z Mačkom, ampak se niti v Sloveniji, kjer ima dovolj svojega tiska in denarja in je preostanek nekdanje pomembne stranke, ni upala s svojim imenom pod Mačkovo okrilje. Vzela si je za

svojega sodruga marksiste, ki naj bi jo pomagali reševati pred uničenjem. Ta dvojni Kramerjev pakt z Mačkom in še z marksisti je bil res kaj značilen in je edinstven v naši politični zgodovini. No, pomagalo vse to pozavarovanje ni nič! Kramer je še vsakega likvidiral, ki se je z njim družil. Tako je likvidiral tudi rdeče marksistične socije, ki jih po njih nenaravnem razmerju s fašisti in buržazijo med delavstvom niti pes več ne povoha. Kramer pa je navzdol in navzgor likvidiral tudi sebe. Tistih par tisoč glasov, ki jih je skupno z marksisti zbral na svojo listo, ne predstavlja nobene stranke več, kvečjemu malo osebno frakcijo. Jnsarija je v razkroju že od leta 1934, ko je izgubila oblast nad ljudstvom. Ta razkroj in razpad pa so te volitve pospešile in zapečatile. Dediči, ki bodo skromno in nevšečno jnsarsko dediščino pospravili, se že obotavljajo javljajo. Ne zavidamo jim njih posla!

Drugi Mačkov volivni zavezniki so bili komunisti, ki so izkazali obširno mrežo svojih zaupnikov, ki jih imajo za agitacijo dobro izšolane in dresirane — a so brez kakšne zaslonbe v ljudstvu. Naš slovenski narod je vedno težko živel in tudi še danes mu ne cveto rožice. Kar kdo ima in do česar se je prikopal, si je z izredno marljivostjo in neumornim delom. Za komunistične postopake in obupanec ter njih političen in življenjski nihilizem zato slovenski človek ne kaže nobenega zanimanja. Njih evangelij o rdečem paradizu na zemlji Slovence prav nič ne vleče in jim nič ne imponira. Mi vemo, kako je s takimi rečmi, smo preveč realistični, da bi nasledili židovski boljševiški reklami. Mi še vedno znamo Vodnikovo pesem o usodi marljivega in lenega Slovence! — Čeprav so komunisti imeli veliko denarja za volitve, niso mogli prav v ničemer uspeti. Isto velja tudi za Ljotičeve fašiste. Fašizem v naši državi hvala Bogu ne vleče. Je kakor komunizem našemu ljudskemu čustvovanju popolnoma tuja miselnost.

Končno so nastopile ob volitvah še neke skupine, katerim ni mogoče vsem vedeti imena: nezadovoljni Slovenci, čisti Slovenci itd. Mislimo, da je koristno, da je že enkrat samostojno nastopila v javnosti tako imenovana

Brecelj-Stanovnikova skupina. Kajti nam sovražni tisk je ta krožek, ki ga omenjena gospoda s sorodstvom vred predstavlja, vsak čas umetno raztegoval in izbrbljal proti nam in sprical v Belgradu in Zagrebu vesti, da gg. Brecelj in Stanovnik predstavljata 15, drugič 20 in tretjič kar 30% nekdanje SLS. Naši narodni sovražniki so poskrbeli, da se je o teh dveh gospodih z njunim sorodstvom vred govorilo kot o nekem »krilu« v naših vrstah, ali o »opoziciji v lastnem taboru«. »Jutro« je poglaval veliko važnost na to, da se o teh gospodih govori kot o nekem pomembnem političnem faktorju v Sloveniji. — Po nedeljskem nastopu pa bo te komedije enkrat za vselej konec. Gg. Brecelj in Stanovnik bosta morala odslej dalje verjeti, česar nista hotela verjeti svojim prijateljem že prej, ki so jima dopovedovali, da izven okvira našega narodnega gibanja ne predstavljata prav ničesar, razen svojo čezmerno ambicijo in pa hrvaške priseljence, ki so ju volili zaradi tega, ker se jim zdi, kakor se je izrazil neki hrvaški inteligent, da g. Stanovnik med Slovenci vodi še najbolj hrvaško politiko... Oba prizadeta gospoda bosta odslej menda vedela, kje je slovenski narod — in kje sta onadva!

Najbolj smo pa pri veličastni volivni zmagi ponosni na našo belo Ljubljano, ki se je s tako impozantno in prepričevalno silo postavila ob stran ostalega slovenskega naroda in njegovega narodnega voditelja dr. Antona Korošca, da o njenem čustvovanju in mišljenju nihče več ne bo mogel dvomiti. Ljubljana se je na lep način oddolžila dr. Korošču, velikemu slovenskemu možu, za njegovo voditeljsko narodno delo, pa tudi za ljubezen in skrb, ki jo je vedno izkazoval posebej Ljubljani in zlasti njenim kulturnim ustanovam. Koroščeva impozantna zmaga v Ljubljani je podčrtala skupnost in strnjnost vseh zavednih Slovencev in vseh naših narodnih ustanov. Naša Ljubljana je in ostane srce Slovenije in ona vedno sveža kulturna sila, ki naj oploja s pravim narodnim duhom zadnje naselje naše lepe Slovenije. Ob Ljubljani so se zvrstila vsa naša mesta, vsi trgi in vasi do zadnje slovenske koče, tako da je vsa dežela zbrana v enotnem duhu in enotni volji.

Naša največja skrb bodi, da bo velika volivna zmaga 11. t. m. rodila za naš slovenski narod in za vso jugoslovansko državo čim boljše in trajnejše sadove.

Maribor je proslavil zmago z veličastno manifestacijo

Na tisoče ljudi v sprevodu in na Glavnem trgu

Maribor, 12. decembra. Odmey veličastne zmagaj JRZ v Mariboru je bil nepričakovan. Zvečer, ko so ljudje izvedeli za izid glasovanja v Mariboru, so se začele zbirati množice čisto spontano, brez vsakega poziva. Nenadoma so pristali JRZ napolnili dvorano na Aleksandrovi cesti 6, pred palačo Zadržne gospodarske banke se je zbrala tisočglava množica. Navdušena mladina je od nekod prinesla ogromno državno zastavo, brez vsakega poziva je prišla tudi godba in kar naenkrat, brez vseh predprav se je formal veličasten sprevod, kakor smo ga v Mariboru le redkokdaj videli. Čudovito navdušeno razpoloženje je obšlo to silno množico, ki je korakala po Aleksandrovi, Slovenski in Gosposki ulici proti Glavnemu trgu. Celo sprevoda je tvorila mladina z zastavo, za njo so korakali odlični predstavniki stranke, za njimi godba, za njo pa nepregledna množica pristavev JRZ. Navdušeni vzklili kralju Petru, princu Pavlu, kraljevskemu domu, dr. Stojadinoviču, zlasti pa dr. Korošču, so se širili. »Naša zmaga, naša zmaga!« je odmevalo neprestano nad temi vrstami, navdušenje je zajelo tudi gledalce, ki so na gosto ob-

robjali hodnike ter jih je potegnili v sprevod, ki je pri vsakem koraku naraščal ter se slednjim kot poveljenju zli na Glavni trg. Tu je bila zbrana tudi še več tisoč ljudi, ki so pred zvočnikom pričakovali na zadnje rezultate volitev. Ko so privrele vse množice sprevoda na trg, je bilo naenkrat vse prekrito s tisoči in tisoči. Vzklikanje in petje je neprestano odmevalo, dokler ga ni utihnila beseda kandidata, mariborskega podžupana Zebota. Govoril je v mikrofoni ter je zvočnik raznašal njegove besede po vsem trgu. Z oduševljenimi klici so množice pozdravile zmagovalnega kandidata ter 40 spremljale njegova izvajanja ves čas s silnim navdušenjem. Imel je ognjevit nagovor, v katerem se je mariborskim volivcem še enkrat zahvalil, da so zaupali JRZ. Ob koncu je nazdravil mlademu kralju Petru II. in kraljevskemu domu, nakar je godba zaigrala državno himno. Za njim je govoril ravnatelj G. Hrastelj, ki je v imenu krajevene organizacije JRZ izrekel volivcem zahvalo za njihovo zavednost ter jih nato pozval, da še mirno razidejo. S petjem, »Hej Slovenci« se je razhajala množica, ulice pa so bile še pozno v noč živahno razgibane.

Najstarejši volivec v Slov. gorah

Sv. Lenart, 12. decembra.

Tudi Slovenske gorice imajo nekaj veteranov, ki se morejo prištejati med najstarejše Slovence. Mogoče najstarejši med njimi je Matej Kurnik, posestnik v Lormanju.

Rodil se je 18. septembra 1842 kot viničarski sin v Sp. Gasteraju župnije Sv. Jurij v Slov. gor. Ze leta 1863 je moral iti služiti vojske. Kot aktivni vojak se je udeležil v avstropruski vojni leta 1866 bitke pri Kraljevem Gradu. Za časa te vojne se je vozil po železnici od Požuna (Bratislava) do Dunaja, ko so tam vlak vlekl po tračnicah še konji. Med vožnjo mu je padla z vlaka čepca. Skočil je iz vlaka ponjo in se kljub temu lahko vlak dohitel. Tedanji njihov poveljnik jih je učil ponosnega vedenja. Vsem svojim vojakom je pogljal na arce, da si naj med tednom toliko prihra-

nijo, da bodo lahko ob nedeljah na sprehodu kadili viržinke, slamo iz viržink pa zatikali za ušesa.

Leta 1871 je dobil vojaško odpustnico. Nato je služil skoraj 7 let za hlapca v župnišču pri Sv. Lenartu v Slov. gorah pri stolnem dekanu gosp. dr. Tuteku. Tega je vozil v Maribor vsako sredo k sejam stolnega kapljaja, ker se ni hotel naseliti stalno v Mariboru. Nekdaj se mu je pripetilo, da je na povratku iz Maribora svojega gospoda izgubil in se je vrnil z vozom, da ga poišče.

Leta 1877 se je oženil in z ženinjo priženil posestvo v Lormanju, kjer gospodarji sedaj Anton Rop. Leta 1917, torej po 50. letih, pa ga je žena zapustila, ko jo je poklcala smrt.

Bil je vedno zdrav, izvzemši dober teden dni, ko ga je napadla pljučnica. Vse svoje življenje je po malem pil in sprva žvečil, nato pa kadil tobak. Ze nad 50 let je farni ubožni oče, katero funkcijo opravlja še sedaj. Vedno je bil velik dobrotnik cerkve pri Sv. Lenartu v Slov. gorah. Na njegove stroške so bile nekoč popravljene orgle, na njegove stroške je bila napravljena sedanja lepa prižnica, on je kupil za cerkev pet plinskih luči, dal ves potrebiti denar za popravilo in obnovo dveh stranskih oltarjev itd. Zupna cerkev sv. Lenart med življenjem farani nima tako velikega dobrotnika, kakor je naš Kurnik. Še sedaj je živahen in rad poje. Ima izredno dober posluh, le oči so mu začele pešati in duške (sape) mu primanjkuje ter v noge mu stopa svinec. Kljub temu pa še prija ob lepih nedeljah k sv. maši.

Njegova velika želja je, da bi dočakal 100 let. To mu želijo tudi njegovi številni prijatelji. Ko so mu njegovi prijatelji povedali, da ga za 11. december 1938 kliče dr. Korošec zopet na volitve, je izjavil, da pojde Korošca tudi on volit, mladi hišni gospodar pa da ga mora tedaj zapeljati do volišča.

Naj bi se dobremu možu izpolnila želja, da bi uškal sto let!

Zemunska vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno vreme v celi kraljevini z delno razjasnitvijo na severni polovici. Košava v podnavju bo postopno popustila. Lahen dež in ponekod mnogo snega.

Dunajska vremenska napoved: Nobenih bistvenih sprememb, v južnih Alpah se bo vreme mogoče malo poslabšalo.

Nekateri neredi

Belgrad, 12. dec. AA. Včerajšnji dan volitev je v vsej državi potekel v redu in miru, izvzemši nekoliko incidentov, med katerimi sta v spopadu s organi oblasti bili ubiti dve osebi. V medsebojnih spopadih med meščani v vardarski banovini sta bili tudi ubiti dve osebi, v drinski banovini pa je bilo ranjenih 14 oseb. V hrvaških krajih je bilo s strani pristavev bivše HSS mnogo nasilja in groženj napram njihovim političnim nasprotnikom.

Seja glavnega volivnega odbora

Belgrad, 12. dec. m. Glavni volivni odbor je imel danes sejo, na kateri so se izdala potrdila za izvoljene narodne poslance. Sejo je vodil predsednik državnega sveta dr. Sagadin. Seji so prisostvovali tudi zastopniki državnih kandidatnih list. Kot zastopnika državne kandidatne liste JRZ sta bila navzoča Momčilo Janković in višji ravnatelj v pokopju Dragoljub Zekavica, oba iz Belgrada.

Na svoji današnji seji je glavni volivni odbor razpravljal predvsem o dostavljenem volivnem materialu. Kakor znano, bodo v teku jutrišnjega dne glavnemu volivnemu odboru predsedniki okrajnih, odnosno starešine posameznih okrajnih sodišč pričeli izročati volivni material posameznih okrajev. Zaradi pregleda tega gradiva je volivni odbor naročil več sekcij, ki bodo pregledovale ves volivni material. Kot referent za volivni material Belgrada in dravske banovine je določen dr. Sagadin.

Kazinske oslarije

Naj nam bralec ne zamerijo, da smo dali temu članku tak naslov, pa drugega primernega nismo našli za umetnost, ki se skriva za kazinskimi govoricami v nedeljskih volitvah. Mislimo namreč tisto govorico, ki jo je sam dr. Kramer razširil v nedeljo že ob pol sedmih zvečer iz ljubljanske kazine. Tam je dr. Kramer svojim malostevilnim zvestim dopovedoval, da ima opozicija v vsej državi celih 600.000 glasov večine.

Človek, ki ima količikaj zdravega razuma, se bo vprašal, kako je mogoče v nedeljo, ko glasove še štejejo, že vedeti, koliko ima kdo zanesljivih glasov. Stvar namreč ni tako enostavna, kakor si mislijo tisti, ki so Kramerju verjeli in potem naprej trosili. Treba je malo računati. Docela nemogoče je namreč, da bi bil kdorkoli, pa najsi bi bil sam predsednik vlade, že ob sedmih mogel vedeti, koliko glasov je kdo dobil. Saj samo za naše slovenske kraje stvar ni tako enostavna. Samo na Slovenskem je celih 500 volišč. Če bi dr. Kramer imel tako moč, da bi hotel že v pol-ure imeti vsa poročila iz Slovenije, bi mu morali telefonirati cele pol ure neprestano, in bi za poročila iz vsakega volišča bilo treba le 4 sekunde časa. Mi pa vemo, da za vsako poročilo treba več minut, ker je treba čakati pač na zvezo. Če bi za vsako poročilo z volišča potrebovali samo eno minuto, bi bilo z vseh 500 volišč treba 10 ur. In res je celo uradna oblast samo na Slovenskem potrebovala najmanj toliko časa, preden je imela zbrana poročila z vseh volišč. Poročila iz posameznih banovin v Belgrad pa so potrebovala tudi gotovo nekaj ur, preden so bila tam zbrana po telefonu.

Dr. Kramer pa je v pol ure vse to dobil! Znači je treba, je dejal tisti, ki je s svedrom kravo drl. Dr. Kramer namreč dobro ve, da ima nekaj takih med svojimi, ki so pripravljeni verjeti največjo oslarijo.

S tatarskimi govoricami bi se radi tolazili

Po Kramerjevih zgledih in navodilih njegove okolice jnsarski obupanec trosijo novice, kako je v državi zmagala prav za prav opozicija. Te govorice je že v nedeljo ob pol 7 zvečer trosil med svojimi tolažbe potrebnimi pristaji sam senator dr. Kramer. Nihče pa ni pomislil, da dr. Kramer ob pol sedmih zvečer nikakor ni mogel dobiti od nikoder nobenih podatkov, ker takrat še nihče ne bi bil natančno mogel povedati, kako je stanje. Sicer pa bi morali razširjevalci tudi vedeti, da prav gotovo v tistem času, ko so državni uradi zavzeli za uradne pogovore telefonske proge, nihče ni hitel dr. Kramerju streči in mu nuditi telefonskih zvez z jugom, po katerih bi bil dr. Kramer prvi v Ljubljani zvedel, kakšen je potek volitev v južnih krajih.

Drugi zopet tolažijo jnsarske obupance, češ da so v Ljubljani zato propadli, ker so bile take goljufije. Javno pozivamo vsakogar, ki kaj takega trdi, naj se javno oglasi in pove, kje je bila samo ena najmanjša goljufija. Menda gospodje mislijo, da so drugi takšni, kakršni so bili oni takrat, ko so resnično s sleparijami zmagali v Ljubljani. Povsod so bili na volišču vsaj trije zastopniki nasprotnih kandidatov in ti lahko povejo, kako se je »goljufalot«. To ni šlo tako kakor pri Živkovičevih volitvah, ko so jnsarji kar sami med seboj kot edino pripuščena stanka volitve »delali« brez vsake kontrole. Kramer se je baje Mačku izgovarjal zaradi ljubljanskega poraza s tem, da je baje trdil: Ni bilo drugače mogoče, ko pa je v Ljubljani 9000 uradnikov, ki so vsi volili z vlado. Prvič ni res, da bi bili vsi državni nameščenci volili z vlado. Pa če bi bilo to tudi res in bi bilo v Ljubljani res 9000 državnih nameščencev, ki bi bili glasovali z vlado, bi ostalo dr. Korošču vseeno še več kot 4000 glasov, ako bi oddeli tistih 9000 uradniških glasov. In tako bi imel dr. Korošec še vseeno vedno lepo večino nad dr. Kramerjem.

Kakšno je mišljenje slovenskih ljudi o važnosti teh volitev, nam najbolj dokazujejo številke iz podeželskih občin, kjer ni nobenega uradnika, kjer pa so kmečki ljudje šli volit v takem številu, kakod še nikdar do sedaj. Istega mišljenja s slovenskim ljudstvom so bili tudi tisti slovenski izobraženci, ki so šli volit vladno listo, čeprav jih k temu nihče ni silil in jih tudi siliti ni mogel. Dasi docela neodvisni od vsake vlade, so najvišji slovenski kulturni vrhovi v nedeljo skoraj kot en moč oddali svoje glasove v Ljubljani dr. Korošču.

Kajpada jnsarji ne morejo razumeti, kako bi moglo delo ljudi pritegniti za kako listo. Saj dr. Kramer ne more pokazati v vsem svojem življenju niti sence tega dela, ki ga je izvršil dr. Korošec samo tekom treh let za državo in slovensko ljudstvo. V tem je vsa skrivnost uspeha in pa v poštenem značaju voditelja.

Drobne novice

London, 12. dec. AA. DNB: »People« je objavil vest, da bo vojvoda windsorski najbrž kmalu odpotoval v Indijo.

London, 12. dec. AA. »Sunday Express« objavlja vest, da ni prav nič resnična informacija nekoga londonskega lista, ki je objavil, da je imelo neko judovsko dež, ki je prišlo iz Nemčije v Anglijo, na hrblju vtikan ključasti križ.

London, 12. decembra. AA. DNB: Južnovzhodno od Jeruzalema je včeraj dopoldne prišlo do spopada med Arabci in angleškimi četami. V borbi so sodelovala tudi angleška letala. Pri Naplusu so zaprl 30 Arabcev.

Zmagoslavna manifestacija v Celju

Celje, 12. decembra

Ves dan od jutra do večera so se zbirale včeraj pred Domom v Samostanski ulici množice ljudi, da slišijo volivna poročila, ki jih je oddajal ljubljanski radio in mikrofoni pred Domom. Številka volivcev liste JRZ je že dopoldne narasla na 2000, medtem ko je imela opozicija samo 320. Proti večeru je postalo vrvenje v Samostanski ulici, kakor tudi v Prešernovi ulici zelo živahno. Okrog 6 zvečer se je zbralo v telovadnici v Domu, na dvorišču in pred Domom v Samostanski in Prešernovi ulici nad 3000 ljudi, ki so vzklkali dr. Stojadinoviču, dr. Korošču in poslancu celjskega okraja g. Alojziju Mihelčiču. Navdušena množica je novo izvoljenega poslanca Alojzija Mihelčiča dvignila na rame ter mu priredila velike manifestacije. Po razglasu volivnih rezultatov se je razvil sprevod z godbo na čelu. Za godbo so korakali odličniki JRZ z državno zastavo, za njimi pa nad 3000 ljudi. Okrog 600 mož in fantov je nosilo bakle. Sprevod je ob viharjem vzklikanju Nj. Vel. kralju Petru II. narodnemu voditelju dr. Korošču, dr. Stojadinoviču in

novizvoljenemu poslancu Mihelčiču korakala skozi mesto na Breg pred hišo g. Mihelčiča. Tu se je navdušena množica ustavila in priredila zmagoslavne ovacije, kakršnih Celje pri doseganju volitvah še ni videlo. Gromki val je odmeval med pokanjem topičev in raket daleč po celjski kotlini. Z največjim veseljem, burnim vzklikanjem in iskrenim navdušenjem je množica viharno pozdravila svojega poslanca Mihelčiča, ki se je pojavil na balkonu svoje hiše. V imenu vseh prebivalcev celjskega okraja je pozdravil g. Mihelčiča in mu častil k tako častni zmagi dr. Voršič. Njegov govor je množica večkrat prekinila s klici in vzkliki, ki kar niso hoteli ponehati. Poslanec Mihelčič se je z lepimi besedami ljudstvu zahvalil za izkazano zaupanje in svoj govor zaključil s krepkim in prisrčnim »Bog živi!«, nakar je množica navdušeno odzdravila z večkratnim »Bog živi!«. Ob spremljevanju godbe je množica zapela »Hej Slovenci«, nakar se je sprevod pričel pomikati nazaj skozi mesto pred Dom. Po Celju doni en sam mogočen klic, klic veselja in zmagae, da je naš narod lahko spregovoril in povedal tako, kakor čuti v arcu.

Drobne novice

Koledar

Torek, 13. decembra: Lucija, devica mučenica; Otilija, devica.
Sreda, 14. decembra: Kvatre. Konrad Ošiki; Spiridon (Dukan), opat. Zadnji kraec ob 2.17. Herschel napoveduje sneg.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v nedeljo jutraj umrla g. Milka Kopriva, žena uslužbenca kemične tovarne. Zapušta moža in štiri otroke. Pogreb blage pokojnice bo v torek, dne 13. decembra ob pol štirih izpred mrtvašnice splošne bolnišnice k Svetemu Križu.

† V Ljubljani je včeraj popoldne umrla gospa Rozalija Golob, vdova po čevljarjem mojstru. Dosegla je visoko starost 90 let. Čas pogreba bo pravčasno objavljen.

† V Ljubljani je umrl g. Zvonko P. Juvančič, ravnatelj tovarne lovskih patron v Kranju in kapetan I. razreda v ostavki. Pogreb bo v sredo ob 3 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Maks Zabukovec, sprevodnik električne ceste železnice. Pogreb bo danes ob pol 4 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Frane Majcen, uradnik drž. žel. v p. Pokopali ga bodo v sredo ob 4 popoldne.

† V Ljubljani je umrl g. Frane Podbršček, železniški upokojenec. Pogreb bo danes ob dveh popoldne.

† V Ptuj je umrl g. Mihael Plevnik, blaginjak Mestne hranilnice v Ptuj. Pogreb bo danes ob 3 popoldne.

Naj jim sveti večna luč! Zalujodim naše iskreno sožalje.

Ob grobu plemenite žene

Včeraj jutraj ob sedmih je v Ljubljani Pred škofijo 6 izdihnila svojo blago dušo gospa Parla Dietzova, soproga poštnega inspektorja gosp. Antona Dietza. Deposredno pred svojo smrtjo je še prejela apostolski blagoslov; v prejšnjih in zadnjih dneh pa je bila še večkrat prevedena s svetimi zakramenti. Pokojnica je imela res zlato srce za vse svoje domače, sorodnike in prijatelje. Kdor jo je poznal, bo priznal, da je bila v vsem svojem govorjenju, vedenju in življenju zgled živega krščanstva. V osmini Brezmadežne, prav ob jutranjem angelskem češenju, se je po dolgem trpljenju, toda vesela in vdana, da je mogla trpeti, preselila v lepše življenje. Bog ji bodi za vse njeno plemenito, požrtvovalno in potrpežljivo življenje obilen plačnik. Gosp. soprogo, inšpektorju Dietzu, in vsej njegovi družini izrekamo iskreno sožalje.

Gospa Friedl Julijana osemdesetletnica

Danes, 13. decembra, jo obhaja. Kot vdova po učitelju Friedlu Francu se je od Sv. Barbare v Halozah preselila v Maribor, kjer je ob skromni penziji lepo vzgojila in preskrbela svoje štiri otroke. Hčer in dva sinova-učitelja so že pomrli. Živi samo še najmlajši Franc, ki je obče priljubljen in spoštovan šol. upravitelj pri Sv. Jerneju pri Ločah ter edina opora in tolažba materi, na katero je z vsem srcem navezan. Vsi prijatelji, prijateljice in znanci dobri gospej in materi k tej izredni obležitici iz srca čestitamo ter želimo, da jo Vsemogočni ohrani pri najboljšem zdravju še leta in leta.

Zahvala

Gospodu primariju dr. Slavku Rakovec, strokovnjaku za urologijo, ki me je uspešno operiral v ljubljanski bolnišnici, se za vso skrb in požrtvovalnost, s katero mi je pripomogel do zdravlja, najtopleje zahvaljujem.

Helena Lampič, Jesenice.

Danes imate zadnjo priliko

Film po duhoviti drami

VILJEMA WERNERJA

Lida Bearova — Fr. Smolik — Z. Rogoz

Kino Union 22-21

da si ogledate prekrasno delo slovanske filmske umetnosti

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 16., 19. in 21. uri

Na ledeni plošči

Najbolj pereči sodobni problemi življenja današnje družbe zlasti današnje mladine so prikazani v tej filmski umetnini na najbolj drastičen način!

— Vinska razstava in sejem v Ormožu. Za vinsko razstavo in sejem, ki ju priredi 20. dec. t. l. Kletarsko društvo v Ormožu, vlada veliko zanimanje. Rok za prijavo vzorcev za razstavo je podaljšan do 15. decembra, s katerim dnevom bo sprejemanje prijav brezpogojno zaključeno. Vzorčno vino za razstavo pa je dostaviti 19. decembra popoldne.

— Vreme: Jugoslavija: Pretežno oblačno z nekaj dežjem v severnih in južnih krajih. Vedro vreme prevladuje v sredini države in na severo-vzhodnem delu; deloma oblačno v ostalih delih. Močna košava v Podonavju. Toplota se ni dosti apremenila. Najnižja toplota Tuzla 7, najvišja Dubrovnik 16 stopinj. — Napoved za danes: Deloma oblačno vreme v sredini države in v vzhodnih krajih, kjer je pričakovati tudi nekaj dežja. Košava v Podonavju bo še trajala. Ponoči mraz v severnih krajih.

— Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušanim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in črelih, pa pijejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Ljudsko cerkveno petje. Razglasilo se je, da je pošla dr. Kimoveva partitura k pesmarici »Sv. maša in pesmi«, pa je bila pomota. Partitura se v knjigotrstvu še dobi, cena 16 din.

— V Gorico—Trst. Božični 4dnevni avtoizlet po Vipavski dolini, od 24. do 27. decembra, priredi »Putnik« po željah naših članov. Kdor se želi pridružiti naši skupini, naj še takoj pripravi za brezplačna navodila na naslov: »Družina božjega svetca, Ljubljana, Sv. Petra nasip 15, ali tudi: Putnik, »Družinska skupina«, Ljubljana.

— V osmrtnel. objavljeni v nedeljo za pok. g. Rasto Senčar, trg. uradnikom, je v prvem odstavku pomotoma izostala beseda vnuk, med kraji pa Trbovlje in Beaugency.

— Namesto venca na grob svojega spoštovanega prijatelja pok. g. Premrova Franceta, indu-

atralca iz Martinjaka, je darovala družina dr. C. Kraheva, odvetnika v Logatcu, za občinske re-veže obh. Cerknica 300 din. Iskrena zahvala!

— Še nekaj o amnestiji. Ljubljansko okrožno sodišče natančno pregleduje vse kazenske spise, da dožene, kdo izmed kaznjencev in obsojencev ima pravico do pomilostitve v smislu določil prvo-decembrskega amnestijskega ukaza. Sestavljen je zdaj začasno seznam onih oseb, ki so bile obsojene na zaporno kazen 1 leta ali pa na denarno kazen do višine 5000 din in ki so bile popolnoma pomilostene. Popolnoma pomilostjenih je bilo takih obsojencev 34. Nekateri znani kokainisti so bili tudi deležni delne pomilostitve.

— Zanimiva kasacijska sodba. Kakor je že mnogim dobro v spominu, je bil pred okrožnim sodiščem proti raznim osebam drugi proces zaradi obrtoma izvrševane prevare po § 387. kaz. zak., ko so kokainisti prodajali razno zmes za pravi kokain in tako sleparili lahkovorne ljudi. Zaradi obrtne prevare obsojeni kokainisti so večidel sodbo sprejeli in nastopili kazen, le trgovski po-nik I. Mauser se je proti sodbi malega senata pritožil na kasacijsko sodišče, ki je prvo sodbo razveljavilo in izjavilo, da je bila sodba neutemeljena, ker § 387. vsebuje kolektivne prevare. Ne gre tu soditi obtoženca, ki je bil že enkrat obsojen zaradi skupnih prevar, čeprav so prišle na dan po prvi sodbi še druge prevare.

Danes zadnjikrat! Sadizem, cinizem, humor! Sijaj francoskega dvora: vitezi, potepuhi in pustolovci so odlika zgodovinskega velefilma

Kralji pustolovcev Ronald Colman Frances Dee

Kino Matice tel. 21-24 Ob 16. 19 in 21

Ljubljana

1 Katehetski sestanek bo drevi ob pol 8 v sre-brni dvorani Uniona. Referira g. prof. J. Pavlin o temi »Kristus eredišče verskonravne vzgoje«.

1 Izjava vojnih dobrovoljcev: Po Ljubljani so bili razširjeni volilni letaki: »Zavednim Jugoslo-venom« e podpisom »Vojni dobrovoljci-Sokolci«. Okrajna organizacija Zveze vojnih dobrovoljcev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani obvešča vsa cenjeno javnost, da nima e tem in kakršnimkoli dru-gim letakom, ki bi se morda še pojavil, nobene zveze. — Uprava.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes, jutri in v četrtek ob 8. uri

„Demon ljubezni“

(Loretta Jung, Robert Taylor)

1 Zanimivosti iz zemljiške knjige. Prav zanimiv je pregled mesečnih poslov ljubljanske zemljiške knjige pri okrajnem sodišču. V novembru je bilo vloženih 162 predlogov za vknjižbo raznih posejil in meničnih kreditov za 43.646.000 din. Vredni red je bil zaznamovan za razne nepremičnine mestne občine Ljubljane na kredit 30.550.000. Intabulirano je bilo dalje največje posejilo v znesku 1 mi-lion 500.000 din in na drugo posestvo za 1 mi-lion 500.000 din. V novembru je bilo dalje podanih 50 zemljiškoknjižnih predlogov za izbris raznih terjatev v skupnem znesku 8.697.000 dinarjev, za 318.065 av. kron in za 152.000 goldinarjev. Pri raz-nih posestvih vknjižene kronke in goldinarke terjate so zelo stare.

1 Na ledeni plošči. Znamenito delo češkega pisatelja Viljema Wernerja je imelo na vseh odrih velik uspeh, še večji uspeh pa je imelo to delo v filmu. Vlogo starega profesorja Jumeke igra zna-meniti F. Smolik, njegovo hčer doktorico znana Lida Barova, v filmu igra tudi naš znanec Zvo-nimir Rogoz. Življenje današnje mladine, doba kri-ze, brezposelnosti in veli problemi, ki bičajo da-našnjo generacijo, so prikazani v vsej svoji res-

st. 79. justične palače privatni docent g. dr. Stojan Bajič o načrtu novega nemškega zakona o službenem razmerju (1938).

»Človeški obraz in njegov izraz« je naslov 13. optičnega predavanja, ki ga bo imel v torek, 13. decembra ob 8 zvečer ob krasnih slikah o izraziti sili človeškega obličja dr. P. Roman Tominec na XX. prosvetnem večeru Franciskanske prosvete M. O. Vstopnice po 3 din v pisarni »Pax et bonum«. Člani popust.

IV. prosvetni večer Prosvetnega društva Sp. Šiška. V ponedeljek, dne 12. decembra t. l. ob 8 zvečer priredi naše društvo skupno s skupino bo-jevnikov v Sp. Šiški skioptično predavanje: »Groz-ot: svetovne vojne«.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek, 13. decembra ob 6.15 predava v Mineraloški pre-davalnici univerze g. univ. doc. dr. Matija Žumer o temi »Bolezni kovin«. Predavanje bodo ponazo-rovali številni diapozitivi.

Sestanki

Dekliški krožek Ljubljana-mesto. Drevi ob 8 imamo redni sestanek v s. b. v Vzemni zavaro-valnici Članice, pridite prav vse!

Dekliški krožek Trnovo ima danes svojo redni sestanek. Tovarišice pridite k zanimivemu preda-vanju, katerega ima predavateljica ga. Robidova. Na evidenje. — Odbor.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Res-ljeva cesta 1; mr. Bahovec, Mestni trg 12 in mr. Komotar, Vič.

Poizvedovanja

Mlad ovčjak se je zatekel na praznik, 8. de-cembra na Miklošičevi cesti. Dobi se: Miklošičeva cesta 10-III., dvorišče — Kos.

ZFO

Dvadesetni tehnični tečaj za učiteljstvo pri-radi ZFO v dneh od 30. do 31. decembra 1938 v Ljubljani. Namen tečaja je, naše učiteljstvo prak-tično seznaniti s sodobno telesno vzgojo. Podrobne informacije daje pisarna ZFO, Ljubljana, Miklo-šičeva cesta 7-1. Prijavni rok je do 23. decembra 1938 istotam.

Maribor

m Nova prosvetna posojanka v Radvanju. Okrog Maribora napada naraščajo obroč prosvetnih organizacij. Sedaj je prišlo na vrsto tudi Radvanje, kjer že nad leto dni zelo uspešno deluje Fantovski odsek. Ustanovilo se bo še prosvetno društvo. — Ustanovni občni zbor radvanjske prosvete bo v nedeljo, 18. t. m., popoldne ob 3. v društvenem lokalu pri cerkvi. Vsi, ki se zanimajo za prosvetno delo, iskreno vabljeni!

m Zelo v smrti. V bolnišnici je umrl poslovdja Budimir Bradčič, star 47 let. — V Stranski ulici na Pobrežju je ugrabila smrt 74 letnega posestnika Antona Jelenca, v Radizelu pa je umrla 66 letna soproga ključavničarja drž. žel. v pokoju Ivana Peršek Naj počivajo v miru!

m Zlata nedelja v Mariboru. Prihodnja nedelja 18. t. m. bo tako imenovana zlata nedelja. Zdru-ženje trgovcev za mesto Maribor objavlja, da osta-nejo trgovine v mestu to nedeljo ves dan odprte.

m Društvo jugoslovanskih drž. upokojencev in upokojenec v Mariboru ima svoj izredni občni zbor v ponedeljek, dne 26. decembra 1938, ob 9. v mali dvorani Narodnega doma, I. nadstropje, v Maribo-ru z naslednjim dnevnim redom: 1. Sklepanje o združitve našega društva upokojencev z banovin-skim društvom drž. in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. 2. Za primer, da se sklene združitev, izvolitev petih članov, katerim se da pooblastilo, da izvršijo vse korake za ure-ditev potrebnih formalnosti za združitev, in sicer v okvirju že določenih pogojev. 3. Slučajnosti. — Izredni občni zbor je sklepčen, če je navzoča ena četrtina članov. V primeru nezadostne udeležbe, bo pol ure pozneje drugi izredni občni zbor z istim dnevnim redom, ki pa je sklepčen brez ozira na število udeležencev.

m Napad na Pobrežju pred sodniki. 16. oktobra zvečer je bil izvršen na Pobrežju zagoneten zločin-ski napad na Franca Kovačiča in Jožefa Brumna. Oba imenovana sta napadla dva neznana moška iz zasede s samokresom in kamenjem. Kovačič je prestrelil desnih uheli in stopalo na levi nogi. Brumna pa je drugi vrzel kamen v glavo, da mu je prebil lobanjo. Oba sta bila zelo nevarno poškodovana ter sta se dolgo zdravila v bolnišnici. Napadalca sta zbežala v temo, vendar so orožniki po vestnem poizvedovanju ugotovili njuno identi-teto. Zaradi tega napada sta se zagovarjala včeraj pred okrožnim sodiščem 27 letni Vrhnjak Franc in 32 letni Neubauer Alojz iz Pobrežja. Oba sta bila obsojena, in sicer Vrhnjak na 6 mesecev, Neubauer pa na 7 mesecev strogega zapora.

m Policijski pes se je izgubil. Orožniška po-staja v Koških je dobila policijskega psa, ki pa

se je sedaj nekam zatekel. Pes je nemški volčjak z visokim levim in stoječim dešnim uhljem, visoke in močne postave, po hrbtu črne, po trebuhu ru-menokaste barve. Pes je državna last ter naj ga oni, h kateremu se je zatekel, takoj izroči naj-bližji orožniški postaji. Stroške za hrano bo dobil povrnjene.

m Požar je izbruhnil pri posestniku Francu Pivcu na Velki. Zgorela je stanovanjska hiša in streha na preniči. Škode je 15.000 din. Vzrok je slab dimnik.

m Vlak je prerezal na polovico. Strojevodja, ki je peljal včeraj jutraj ob 4. iz Maribora na Pragersko lokomotivo, je zapazil človeško truplo na progi med postajama Rače in Slivnica. Ustavil je lokomotivo v Račah ter obvestil o najdbi postaj-no osebo. Železniški uslužbenci so se skupaj z orožniki iz Rač podali na omenjeno mesto ter so našli tam na dvoje prerezano truplo mladega de-kleta. Bila je to 18 letna tovarniška delavka Kata-rina Krivec iz Hotinje vasi. Ugotovili so, da se je dekle vrglo pod vlak, ki vozi okrog 10. zvečer med Račami in Slivnico. Kolesa so jo v pasu prerezala na dvoje, tako da je spodnji del zdrknil s proge proti jarku, gornji del telesa pa je obležal med tračnicami. Bila je pri priči mrtva. Vzrok tragičnega dejanja ni znan. Pred tremi tedni je že po-skusila izvršiti samomor z uspalavnimi praški, pa so ji v bolnišnici rešili življenje.

m Zadnje amnestije je bilo deležnih v mari-borski kaznilnici 20 kaznjencev, v jetnišnici okrož-nega sodišča pa 80 obsojencev. Vse te so izpustili že na svobodo.

Gledališče

Torek, 13. decembra: Ob 20. »Kralj na Belajnovi«. Red A. — Premiera za 20 letnico Cankarjeve smrti.

Sreda, 14. decembra: Zaprtlo. Četrtek, 15. decembra: Ob 20. »Aida«. Red D.

Celje

c Predsedstvo JRZ v Celju se zahvaljuje voliv-cem JRZ, ki so oddali svoj glas za stranko, poseb-no pa onim, ki so z agitacijo ali kakorkoli pri-pomogli do te veličastne zmage.

cNov pooblaščen inženir. G. minister za go-zdove in rudnike je odobril izvrševanje javne prakse iz rudarske stroke g. inž. Dušanu Rudolfu, profesorju na rudarski šoli v Celju.

c Zlata nedelja v Celju. Združenje trgovcev za mesto Celje v Celju sporoča svojemu članstvu in kupujočemu občinstvu, da bodo trgovine v območju celjske mestne občine v nedeljo, dne 18. decem-bra odprte od pol 8 do pol 1 popoldne.

c Tragedija Grohar v celjskem mestnem gle-dališču. Mrakovo gledališče v Ljubljani uprizoni v četrtek ob 8 zvečer v celjskem mestnem gledališču tragedijo »Grohar«. Predprodaja vstopnic pri ge-kap. Toševi. Vabljeni!

c Strašna opekline 2 letnega otroka. Včeraj okrog 9 popoldne se je polil na Slomkovev trgu v Celju s kropom po prsih, trebuhu in obrazu 2 letni sinček Dušan Vanušek, sin šoferja. Deček, ki so ga odpeljali v celjsko bolnišnico, bo najbrže podlegel poškodbam.

c V celjski bolnišnici je včeraj donoldne umrla 1 letna Lorger Vida iz Pristave pri Šmarju in 62 letni Polenek Ivan, železničar v p. iz Nove Cerkve pri Celju.

c Huda nesreča delavca se je pripetila pri lesni trgovini Blaž Sodin v Celju. Transmisija je zagrabila 30 letnega delavca Golja Antona ter ga z vso silo vrgla po tleh, da je dobil hude notranje poškodbe.

Gomilsko

V nedeljo 4. t. m. smo imeli čast, da je prišel med nas naš voditelj g. dr. Anton Korošec, ne-pričakovano kakor vedno. Ljudstvo je bilo pravkar zbrano na akademiji FO, DK ter br. dr. v pro-slavo 20 letnice Jugoslavije, ko se raznese vest, da se je na potu iz Maribora v Ljubljano ustavlil na Gomilekem voditelju slovenskega naroda. Ljud-stvo je zajelo nepopisno navdušenje. Zahtevalo je, naj pride g. minister med nje. G. notranji mi-nister je ustrgel želji ljudstva in med nepresta-nimi ovacijami je prišel. Pozdravil ga je g. dr. Hanželič iz Celja, slavnostni govornik akademije. Tudi g. minister je spregovoril pomirjevalne be-sede o bližnji bodočnosti Jugoslavije. Nazadnje je g. minister še prevzel vlogo sv. Miklavža ter bogato obdaroval naša društva. Tako radodarnega Miklavža še nismo doživeli. Nekateri so nam kar zavidali... Upamo, da se mu bomo v nedeljo od-dolžili!

Jesenice

Najlepše božične razglednice v trgovini Kre-kovega doma.

Oglasi v Slovencu imajo za Jesenice popoln uspeh posebno za Božič in Novo leto. Vse oglase in naročila za »Slovenca«, »Slovenski dom« »Do-moljuba« in »Bogoljuba« sprejema podružnica »Slovenca« na Je-senicah, Krekov dom.

Zločinski napad na Golniku

Kranj, 12. decembra.

Preteklo soboto je bil na Golniku, ne daleč od zdravilišča, zagrešen zločin, ki vsekakor zahteva najstrožje kazni. Zrtve zločinskega napada je 70 let stara gospa Julka Tomič, ki je bila napadena od štirih moških, ki niso, kakor je sedaj videti, tega storili niti zaradi denarja, niti iz maščevalnosti, ampak iz svoje velike podivjanosti.

V soboto zvečer okrog devetih je sedela gospa Tomič v kuhinji pensiona svoje hčerke gospe Me-lanije Djordjević na Golniku. Njena hčerka gospa Melanija je odšla ta večer na Jesenice. Ko je gos-pa Tomičeva slišala, da nekdo trka na zaklenjena vrata, je poslala služkinjo pogledat, kdo je. Pri vratih se je oglasil domačin Stanko Likar, zato mu je služkinja odprla vrata. Z Likarjem so prišli še trije moški, od katerih eden služi v penzionu g. Janka Dolžana, druga dva pa sta v Dolžanovem pensionu na stanovanju.

Ko so moški posedli, so takoj zahtevali pijače. Gospa Tomičeva je povedala, da je hčerka vzela ključke od kleti s seboj in da ima samo dva litra vina na razpolago. Ko so moški popili to pijačo, so še zahtevali, seveda jim pa gospa Tomičeva ni mogla ustreči. Takrat je eden izmed moških po-grabil stol, gospa Tomičeva pa se je vsa tresoč od strahu stisnila k domačinu Stanku Likarju in ga s povzdignjenimi rokami prosila, naj jo zaščiti. Likar se je urno oprostil rok starke in jo pahnul od sebe. Medtem je eden izmed moških pograbil drug stol, udaril po luči, da jo je razbil na drobne

konce. Gospa Tomičeva je dobila močne udarce, služkinja pa je pobegnila iz kuhinje, dasi jo je eden izmed napadalcev hotel obdržati v kuhinji. Na tleh leželo gospo so moški hudo pretepali, ona pa jih je lepo prosila: »Prosim, ne ubijte me!«

Ko je po hudih udarcih obležala gospa Tomičeva kakor mrtva na tleh, so napadali drug za drugim zbežali iz hiše. Čez nekaj minut se je vrnil eden izmed njih in posvetil poškodovanki v obraz, če je res mrtva. Kmalu zatem je prišla služkinja, ki je našla gospo v mlaki krvi. Služkinja je hitro tekla v zdravilišče po dežurnega zdravnika g. dr. Vogrinčiča, ki ji je svetoval, naj takoj o napadu obvesti tudi orožnike. Skupno z orožniki je šel zdravnik gosp. dr. Vogrinčič k poškodovanki in ji nudil prvo pomoč.

Pri zasliševanju sta dva izmed napadalcev pri-znala, da sta pretepla gospo Tomičovo. Stanko Li-kar odločno taji, da bi udaril gospo Tomičovo. Orožnikom se še ni posrečilo, da bi zvedeli, zakaj so napadali storili to podlo dejanje. Očitno za donar niso storili tega, pa tudi iz maščevalnosti ne, saj gospa Tomičeva dva izmed napadalcev še nikoli videla ni.

Gospa Tomičeva še vedno leži v hudih bole-činah. Na glavi ima 5 cm dolgo rano in še dve manjši. Roke in noge ima vse plave, pa tudi na prsih ima podpluto kri. Pri udarcu po licu so ji zbili tudi zob, razen tega ima na jeziku tri rane. Zaenkrat je življenje izven nevarnosti, vendar se je bati komplikacij, ker je gosna že stara. Najhuje je napad vplival na njeno živčevje.